

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš"

2024. gada pārskats

SATURS

VADĪBAS ZIŅOJUMS	3
FINANŠU PĀRSKATS	15
APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS	15
PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI	16
PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS	18
NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS	19
FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS	21
NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS.....	60

VADĪBAS ZIŅOJUMS

PAR VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBAS "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" SAIMNIECISKO DARBĪBU 2024. GADĀ

1. VALSTS AKCIJU SABIEDRĪBAS "LATVIJAS DZELZCEĻŠ" RAKSTUROJUMS

Valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš" (turpmāk tekstā – LDz) ir viens no lielākajiem uzņēmumiem Latvijā, kas ar savu saimniecisko darbību dod nozīmīgu ieguldījumu valsts tautsaimniecībā, nodrošinot dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu pasažieru un kravu pārvadājumiem.

LDz pamatkapitāls 2024. gada 31. decembrī ir 374 420 tūkst. EUR, kas sastāv no 374 419 791 akcijas. Visu akciju īpašnieks ir Latvijas Republika, un tās ir pilnībā apmaksātas. Valsts kapitāla daļas turētājs akciju sabiedrībā ir Satiksmes ministrija. 2024. gadā pamatkapitāls tika palielināts, atbilstoši Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumam Nr. 1120 "Par valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" pamatkapitāla palielināšanu" ieguldot tajā valsts budžeta līdzekļus 46 798 tūkst. EUR apmērā, lai nodrošinātu valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja (VAS "Latvijas dzelzceļš") finanšu līdzsvaru par 2022. gadu (nesegto daļu) un 2023. gadu.

LDz galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. LDz kā publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja īpašumā uz 31.12.2024. ir sliežu ceļu tīkls ar izvērsto garumu 3 176,76 km, ieskaitot ar tiem tehnoloģiski saistītos staciju ceļus un pievedceļus, kā arī citi infrastruktūras objekti.

LDz ir "Latvijas dzelzceļš" koncerna (turpmāk tekstā – Koncerns) valdošais uzņēmums. Koncerns sastāv no valdošā uzņēmuma un piecām atkarīgajām sabiedrībām, kas visas kopā nodrošina klientus ar daudzpusīgiem dzelzceļa nozares pakalpojumiem.

LDz sniedz Dzelzceļa likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto publiskās lietošanas dzelzceļa minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa un piekļuves publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkalpes vietām, pakalpojumu, kravas vagonu šķirošanas un komplektēšanas, vagonu tehniskās apkopes un apskates pakalpojumus, elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus, nomas pakalpojumus, informācijas tehnoloģiju pakalpojumus, elektronisko sakaru pakalpojumus, kā arī citus pakalpojumus. LDz kā muitas sadarbības partnerim, kas līdzdarbojas muitas risku novēršanā, ir piešķirts atzītā uzņēmēja, atzītā saņēmēja un atzītā nosūtītāja statuss, kā arī LDz ir saņēmusi vispārējā galvojuma atļauju - atbrīvojumu no vispārējā galvojuma iesniegšanas.

SIA "LDZ CARGO" veic kravu pārvadājumus Latvijas un Igaunijas teritorijā. SIA "LDZ CARGO" veic starptautisko un iekšzemes kravu, t.sk. bīstamo un negabarīta kravu, pārvadājumus, kā arī sniedz citus ar dzelzceļa kravu pārvadājumiem saistītus pakalpojumus. Sabiedrība konteineros un vagonos pārvadā gandrīz visus HKN (Harmonizēta kravu nomenklatūra) minētos kravas veidus. Sabiedrība sniedz arī vilces pakalpojumus un vagonu nomas pakalpojumus. Kopš 2023. gada SIA "LDZ CARGO" ir reģistrēta filiāle Igaunijā.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" veic dzelzceļa ritošā sastāva tehnisko apkopi un remontus, lokomotīvu ekipēšanu un modernizāciju, sniedz maģistrālo kravas un manevru dīzeļlokomotīvu nomas pakalpojumus, lokomotīvu rezerves bāzes uzturēšanas pakalpojumus un nodarbojas ar degvielas tirdzniecību. Sabiedrība sniedz arī nesagraujošās kontroles laboratorijas pakalpojumus un nodarbojas ar ritošā sastāva rezerves daļu tirdzniecību.

SIA "LDZ Loģistika" darbības virziens ir intermodālu loģistikas piedāvājumu mārketingu un pārdošana, piesaistot Latvijas tranzīta nozarei jaunus klientus un tādā veidā sekmējot publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu.

SIA "LDZ apsardze" sniedz dažādu objektu un dzelzceļa kravu fiziskās apsardzes pakalpojumus, projektē un montē dažādas apsardzes, ugunsdrošības un video novērošanas sistēmas, kam ekspluatācijas laikā veic tehnisko apkopi un uzturēšanu, kā arī veic saņemto trauksmes signālu monitoringu.

AS "LatRailNet" nodrošina šādas LDz būtiskās funkcijas: lēmumu pieņemšanu par jaudas sadali, vilcienu ceļu iedalīšanu, tai skaitā gan par piekļuves noteikšanu un novērtēšanu, gan par atsevišķu vilcienu ceļu iedalīšanu; lēmumu pieņemšanu par infrastruktūras maksām, tai skaitā maksas noteikšanu

un iekasēšanu; kā arī citas funkcijas, kas tiesību aktos ir deleģētas infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicējam.

Lai pilnveidotu labas korporatīvās pārvaldības praksi un attīstītu izpratni par sociālo atbildību Koncernā, kā arī nostiprinātu ilgtspējīgu un vienlaikus inovatīvu domāšanu tradīcijām bagātajā dzelzceļa nozarē, kopš 2016. gada LDz gatavo ilgtspējas pārskatu. Par 2024. gadu LDz kā Koncerna mātes sabiedrība ir sagatavojusi konsolidēto ilgtspējas ziņojumu. Tas ir iekļauts LDz konsolidētajā 2024. gada pārskatā.

Tāpat Koncerna sabiedrības to snieguma ilgtspējas jomā novērtēšanai ik gadu piedalās Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Ilgtspējas indeksa novērtējumā. 2024. gadā Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūta organizētajā Ilgtspējas indeksa novērtējumā Koncerna uzņēmumiem VAS "Latvijas dzelzceļš", SIA "LDZ ritošā sastāva serviss", SIA "LDZ apsardze", piedaloties kopīgi, izdevies sasniegt platīna kategorijas novērtējumu. SIA "LDZ CARGO", kas indeksa vērtējumā startēja atsevišķi, arī ir saņēmusi platīna novērtējumu.

2024. gadā vidējais darbinieku skaits ir 3 676 darbinieki, salīdzinājumā ar 2023. gadu tas ir samazinājies par 269 darbiniekiem. Darbinieku skaits ir samazinājies LDz 2024. gadā mērķtiecīgi īstenoto pasākumu darbinieku skaita un izmaksu optimizācijai rezultātā, veicot funkciju pārskatīšanu un organizatoriskās struktūras izmaiņas.

2024. gadā Koncerna vidējais darbinieku skaits ir 5 742 darbinieki, salīdzinājumā ar 2023. gadu tas ir samazinājies par 477 darbiniekiem.

2. SAIMNIECISKĀS DARBĪBAS REZULTĀTI

LDz darbības būtiskākais rādītājs ir vilcienu nobraukto km skaits, kas ir pamatā infrastruktūras lietošanas maksas aprēķinam un nosaka infrastruktūras nolietojumu.

2024. gadā LDz publiskās lietošanas infrastruktūra ir izmantota, lai pārvadātu 19 445 tūkst. pasažieru, veicot 7 608 tūkst. vilcienu-km (t.sk. SIA "Gulbenes-Alūksnes bānītis" – 48,4 tūkst. vilcienu-km un UAB "LTG Link" – 56,2 tūkst. vilcienu-km), un 11 467 tūkst. tonnu kravas, veicot 2 509 tūkst. vilcienu-km.

2024. gadā vilcienu-km skaits (ieskaitot tehnoloģiskos vilcienu-km, bet bez LDz pašu vajadzībām veiktajiem vilcienu-km) salīdzinājumā ar 2023. gadu kopumā ir palielinājies par 3,6%, t.sk. pasažieru pārvadājumos - par 16,3%, bet kravu pārvadājumos vilcienu-km skaits ir samazinājies par 22,2%.

Platsliežu dzelzceļa līnijās 2024. gadā AS "Pasažieru vilciens" pārvadāto pasažieru skaits sasniedza 19 445 tūkst., salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu pasažieru skaits ir pieaudzis par 13,5%.

Kravu pārvadājumu apjoms 2024. gadā ir 11 467 tūkst. tonnas, kas ir par 4 169 tūkst. tonnām jeb 26,7% mazāk nekā 2023. gadā, kad tika pārvadātas 15 636 tūkst. tonnas.

Lielākais īpatsvars kravu pārvadājumos ir importa pārvadājumiem, kas veido 62,0% no kopējiem pārvadājumiem. To apjoms 2024. gadā ir 7 111 tūkst. tonnu, salīdzinājumā ar pagājušo gadu tas ir samazinājies par 26,2%.

LDz saimniecisko darbību kopš 2022. gada marta ievērojami ir ietekmējuši ārējie faktori, kas saistīti ar ģeopolitiskās situācijas izmaiņām un noteiktajām starptautiskajām ekonomiskajām sankcijām pret Krieviju un Baltkrieviju karadarbības Ukrainā rezultātā.

2024. gadā būtiskāko pārvadājumu daļu veido graudi, graudu pārstrādes produkti, sēklas un augļi (43,1%) un naftas un naftas produktu pārvadājumi (19,2%). Kopējā pārvadājumu apjomā minerālmēslu pārvadājumu īpatsvars ir 5,3%, koksnis un tās izstrādājumu pārvadājumu īpatsvars – 3,5%, un akmeņogļu pārvadājumu īpatsvars – 1,3%, pārējo kravu īpatsvars ir 27,6%.

2024. gadā LDz turpināja darbu pie iepriekšējos gados izvirzītajām prioritātēm – darbības efektivitātes veicināšanas, pārskatot biznesa, organizatoriskos un tehnoloģiskos procesus, lai palielinātu Koncerna saimnieciskās darbības efektivitāti un samazinātu izmaksas, kā arī Koncerna konkurētspējīgas un ilgtspējīgas darbības nodrošināšanu nākotnē.

LDz nodrošina Satiksmes ministrijas 09.12.2022. noteikumu Nr. 01-02/60 "Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara īstenošanas uzraudzības kārtība" izpildi.

2024. gadā neto apgrozījums ir 155 101 tūkst. EUR, kas ir par 10 309 tūkst. EUR jeb 6,2% mazāk nekā 2023. gadā.

2024. gada saimnieciskās darbības rezultāts ir zaudējumi 32 847 tūkst EUR, kur būtisku ietekmi atstāja 31 213 tūkst. EUR neto aktīvu vērtības samazinājums. Aktīvu vērtība samazināta kravu pārvadājumos ekskluzīvi izmantotajai infrastruktūrai, īpaši tajos dzelzceļa ceļa posmos, kur bija vērojams būtisks pārvadājumu kritums. Saimnieciskās darbības rezultātā 2024. gadā atzīti valsts normatīvajos aktos noteiktie valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nodrošināšanai nepieciešamie līdzekļi 26 013 tūkst. EUR apmērā (turpmāk – Finanšu līdzsvars). Finanšu līdzsvars atzīts, vadoties pēc Starptautisko finanšu pārskatu standartu vadlīnijām un tādā apmērā, kā tas paredzēts likuma “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam” 73. pantā. Finanšu līdzsvara segšanas pieprasījums tiks sniegts pēc LDz gada pārskata apstiprināšanas Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteiktajā kārtībā.

Atbilstoši Satiksmes ministrijas 08.01.2024. rīkojumam Nr. 01-03/10 “Par dotāciju VAS “Latvijas dzelzceļš” minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa izmaksu kompensēšanai un apkāpves vietu uzturēšanai 2024. gadā” minimālajam piekļuves pakalpojuma kompleksam un piekļuvei infrastruktūrai, kas savieno infrastruktūru ar apkāpves vietām, tajā skaitā, pasažieru stacijām, kur pasažieru kustība ir pārtraukta, piešķirts valsts budžeta finansējums 50 474 tūkst. EUR apmērā pasažieru pārvadājumu segmenta finanšu līdzsvara nodrošināšanai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam un 198 tūkst. EUR par neizmantoto apkāpves vietu uzturēšanu. Kopā bez augstākminētajiem valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nodrošināšanai nepieciešamajiem līdzekļiem 2024. gadā neto apgrozījumā iekļauts valsts budžeta finansējums (dotācija) 50 672 tūkst. EUR.

2024. gada 31. decembrī LDz apgrozāmie līdzekļi pārsniedz tās īstermiņa saistības par 18 488 tūkst. EUR. Kopējās likviditātes rādītājs ir 1,2. Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 13 754 tūkst. EUR, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā. Īstermiņa saistībās neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, likviditātes rādītājs sasniedz 1,5. 2024. gada 31. decembrī un 2025. gada sākumā nevienam aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Saistību īpatsvars bilancē (kopējās saistības pret bilances kopsummu) koeficients 31.12.2024. ir 0,6. Saistību apjoma vērtēšanā galvenais kritērijs ir finansiālā riska līmenis. Risku ietekmē aktīvu finansēšanas avoti un veidi: pieaugot aizņemtā kapitāla īpatsvaram bilances pasīvā, pieaug finanšu riska līmenis. Kreditoru saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā. Izslēdzot no kreditoriem ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem saistītos nākamo periodu ieņēmumus, saistību īpatsvars bilancē ir 0,2. Izvērtējot finanšu rādītājus, jāņem vērā, ka no Eiropas Kopienas fondiem un valsts saņemto līdzfinansējumu ES investīciju projektiem norāda bilances pasīvā “Nākamo periodu ieņēmumos” un noraksta atbilstoši izveidoto objektu kārtējā gada nolietojuma norakstījumu summu daļām, kuras attiecas uz saņemto finansiālo atbalstu. Apvienoto ienākumu pārskatā “Pārējos ieņēmumos”, bet objektu nolietojumu iekļauj postenī “Nolietojums, amortizācijas un vērtības samazinājums”.

Neskatoties uz kravu pārvadājumu apjomu samazināšanos, LDz turpina nodrošināt infrastruktūras un pakalpojumu sniegšanas kvalitāti un atbilstošo drošības līmeni, un kopējais LDz kapitālieguldījumu apjoms 2024. gadā ir 58 873 tūkst EUR, no tiem:

- atjaunošanā ieguldīti 17 213 tūkst. EUR, no tiem
 - kapitālajā remontā 15 011 tūkst. EUR,
 - esošo IT sistēmu atjaunošanā 1 492 tūkst. EUR,
 - pārskata periodā iegādātas tehnoloģiskās iekārtas sliežu ceļu remontam un uzturēšanai, kā arī iekārtas turpmākai informācijas sistēmu un sakaru līdzekļu attīstībai un nemateriālie aktīvi kopumā 710 tūkst. EUR;
- infrastruktūras attīstībā ieguldīti 41 660 tūkst. EUR, no tiem
 - inovatīvo tehnoloģiju ieviešanā 1 863 tūkst. EUR,
 - pārējā attīstībā 39 797 tūkst. EUR.

Nepabeigtajā celtniecībā iekļauti investīciju projektiem iegādātie materiāli 1 070 tūkst. EUR apmērā.

2024. gadā LDz nav bijušas izmaksas pasākumiem pētniecības un attīstības jomā.

3. MĒRĶI UN TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

LDz stratēģija un rīcības plāns akceptēts ar 05.07.2021. VAS "Latvijas dzelzceļš" valdes lēmumu Nr. VL-34/240, un apstiprināts ar LDz padomes 14.07.2021. lēmumu Nr. PA1.2./8-6.

Ar Ministru kabineta 06.06.2021. rīkojumu Nr. 421 VAS "Latvijas dzelzceļš" vispārējais stratēģiskais mērķis tika apstiprināts sekojošā redakcijā - Nodrošināt efektīvu, drošu un ilgtspējīgu dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu, piedāvājot arī konkurētspējīgus loģistikas, dzelzceļa ritošā sastāva remonta un apkopes, stratēģiski svarīgu objektu apsardzes pakalpojumus, sekmējot videi draudzīgu dzelzceļa pārvaldījumu attīstību.

2021. gadā izstrādāta un ar 2021. gada 1. marta LDz valdes lēmumu Nr. VL-9/95 apstiprināta un 18.03.2021. padomes lēmumu Nr. PA1.2.13-13 zināšanai pieņemta "VAS "Latvijas dzelzceļš" koncepcija infrastruktūras attīstībai 2021 – 2035", kas ietver infrastruktūras un ar to saistīto LDz darbības aspektu aprakstu un ieskicē LDz stratēģiskās attīstības vīziju un tās būtiskākos virzienus, kas tieši atainojas izstrādātajā LDz vidēja termiņa darbības stratēģijā, uz infrastruktūras attīstību un modernizāciju vērstajos projektos u.c. dokumentos.

VAS "Latvijas dzelzceļš" aktīvi līdzdarbojas Indikatīvā dzelzceļa infrastruktūras attīstības plāna projekta izstrādē Satiksmes ministrijā. Indikatīvais plāns ir arī priekšnosacījums ES fondu 2021-2027 līdzekļu pieejamībai dzelzceļa infrastruktūras projektiem. 2024. gadā jautājums par Indikatīvā dzelzceļa infrastruktūras pārvaldības plāna apstiprināšanu Ministru kabinetā netika atrisināts, ir plānots to apstiprināt 2025. gada laikā.

VAS "Latvijas dzelzceļš" būtiskas investīcijas dzelzceļa infrastruktūras modernizācijā un attīstībā veic ar ES fondu atbalstu.

ES fondu plānošanas perioda 2014.-2020. gadam Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" prioritārā virziena "Ilgtspējīga transporta sistēma" 6.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt konkurētspējīgu un videi draudzīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti" 6.2.1.2. pasākuma "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija un izbūve" ietvaros projektā "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava – Mangaļi – Ziemeļblāzma modernizācija" būvdarbi pabeigti 15.12.2023. 20.06.2024. no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras saņemts apstiprinājums, ka Eiropas Savienības fonda projekta Nr. 6.2.1.2/16/I/001 "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava – Mangaļi – Ziemeļblāzma modernizācija" īstenošana ir pabeigta. Projekta ietvaros ir paaugstināta caurvedes spēja, izbūvēti otrie sliežu ceļi posmā Mangaļi – Ziemeļblāzma, modernizēta signalizācijas sistēma, kā arī paaugstināta drošība, izbūvējot divlīmeņu šķērsojumus gājējiem. Projekta mērķi ir pilnībā sasniegti.

Ģeopolitiskā situācija, tehnisko risinājumu saskaņošana ar trešajām pusēm, kā arī citi neparedzami apstākļi radīja būtisku ietekmi uz būvniecības termiņu izpildi projektos "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija" un "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai".

Minēto apstākļu dēļ projektu ietvaros noslēgtie līgumi tika pagarināti un projekti posmoti starp diviem ES fondu plānošanas periodiem, t.i. 2014.-2020. gada un 2021.-2027. gada plānošanas periodiem atbilstoši 19.12.2023. pieņemto Grozījumu Ministru kabineta 2016. gada 21. jūnija noteikumos Nr. 404 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" prioritārā virziena "Ilgtspējīga transporta sistēma" 6.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Nodrošināt konkurētspējīgu un videi draudzīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti" 6.2.1.2. pasākuma "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija un izbūve" īstenošanas noteikumi" 4. punktam.

2024. gada 14. oktobrī ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru tika parakstīts "Līgums par Eiropas Savienības fonda projekta "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija, 2. posms" īstenošanu Nr. 3.1.1.3/1/24/I/001, projekta īstenošanas termiņu nosakot ne ilgāk kā līdz 2026. gada 31. decembrim. Līdz 2024. gada beigām pagaidu ekspluatācijā nodotas 31 dzelzceļa stacija un pieturas punkti.

2024. gada 24. oktobrī ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru tika parakstīts "Līgums par Eiropas Savienības fonda projekta "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai, 2. posms" īstenošanu Nr. 3.1.1.3/1/24/I/002, projekta īstenošanas termiņu nosakot ne ilgāk kā līdz 2026. gada 31. decembrim. Līdz 2024. gada beigām no 45 būvobjektiem nodoti ekspluatācijā 15 būvobjekti.

Vienlaicīgi, Satiksmes ministrija sadarbībā ar LDz, kas ir esošā 1 520 mm sliežu platuma tīkla infrastruktūras pārvaldītājs, un Rail Baltica projekta ieviešējorganizācijām – RB Rail AS un sabiedrību ar ierobežotu atbildību “EIROPAS DZELZCEĻA LĪNIJAS” turpina izstrādāt Latvijas vienotā dzelzceļa tīkla attīstības priekšlikumus 2021. – 2027. gada Eiropas Savienības daudzgadu budžeta periodam, kas ietver priekšlikumus dzelzceļa tīkla uzlabojumiem, modernizācijai konkurētspējīga pasažieru dzelzceļa transporta nodrošināšanai, kā arī priekšlikumus par nepieciešamajiem ieguldījumiem dzelzceļa infrastruktūrā, vienlaikus nodrošinot sinerģiju starp 1 520 mm un Rail Baltica infrastruktūru, secīgi pārorientējot AF un Kohēzijas fonda līdzekļus 2021.-2027. gadam.

Proaktīvi LDz ir uzsācis darbības vēl divu 2021.-2027. gada plānošanas perioda projektu sagatavošanā un ieviešanā - “Rīgas lidosta – Centrālā stacija – Daugavkrasti (RIX - RCS – Daugavkrasti)” un dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija, paredzot modernizēt vēl 23 stacijas un pieturas punktus. 2024. gada ietvaros abos projektos uzsāktu iepirkumu dokumentācijas gatavošana un publisko apspriežu izsludināšana, paredzot, ka līgums tiek slēgts finansējuma piešķiršanas gadījumā.

Projekts “Nožogojumu un gājēju pāreju ierīkošana dzelzceļa infrastruktūras objektos” atbilstoši LDz Valdes 31.10.2023. lēmumam Nr. VL-1.6/347-2023 un LDz Padomes 09.11.2023. lēmumam Nr. PA 1.2/14-10. ir izbeigts un līgums ar būvnieku LDz laužts vienpusējā kārtā, jo uzņēmējs, ar kuru noslēgts līgums par būvdarbu veikšanu, nespēj izpildīt savas saistības un veikt būvdarbus.

Lai arī projekts “Nožogojumu un gājēju pāreju ierīkošana dzelzceļa infrastruktūras projektos” tika izbeigts, tomēr nožogojumu izveide tiek realizēta vairākos citos projektos, tādējādi uzlabojot satiksmes drošību:

- 2023. gadā pabeigtā ES fondu līdzfinansētajā projektā “Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava – Mangaļi – Ziemeļblāzma modernizācija” ietvaros 2 km garumā izbūvēts nožogojums gājēju drošībai, ierobežojot brīvu piekļuvi publiskās dzelzceļa infrastruktūrai;
- Projekta “Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija” ietvaros nožogojumu ir izbūvēts Zemitānu stacijā un plānots izbūvēt Bolderājas pieturas punktā;
- Projekta “Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai” ietvaros līdz 2024. gada beigām no kopumā paredzētajiem 12,5 km nožogojuma ir izbūvēti 11,4 km, turpinās būvdarbi.

Turpinājās darbs pie projekta “Sadarbībspējīgas dzelzceļa sistēmas izveide Baltijas valstīs” īstenošanas sadarbībā ar Igaunijas uzņēmumu AS Eesti Raudtee. Projekts tiek īstenots ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta līdzfinansējumu un tas tika pabeigts līdz 2024. gada 31. decembrim, sagatavots projekta Beigu ziņojums un iesniegts LR Satiksmes ministrijā apstiprināšanai. Projekta mērķis ir nodrošināt minimālo obligāto informācijas apjomu un apmaiņu starp dzelzceļa uzņēmumiem (pārvaldītājiem, infrastruktūras pārvaldītājiem, vagonu īpašniekiem). Projekta risinājumi paredz: (i) telemātikas aplikāciju pasažieriem un kravām ieviešanas iespēju analīzi (likumdošana; biznesa modelis; procesi; sistēmas arhitektūra); (ii) kopējas sistēmas koncepcijas izstrādi; (iii) reāllaika dzelzceļa transporta pārvaldības sistēmas prototipa ieviešanu; (iv) tehnisko specifikāciju izstrādi un sistēmu iegādi/ieviešanu.

Ir uzsākts Rīgas valstspilsētas/ piepilsētas dzelzceļa elektrificētā tīkla modernizācijas projekts, kurš tiek īstenots Atveseļošanas un noturības instrumenta ietvaros. Projekta ietvaros kopumā paredzēts uzlabot bezemisiju dzelzceļa infrastruktūru Rīgas mezglā un līnijā Rīga - Tukums, kā arī paplašināt elektrificēto zonu Zasulauks – Bolderāja, nomainot un izbūvējot kontakttīklu, tādējādi nodrošinot nākotnē migrāciju uz 25 kV elektrifikācijas sistēmu, kas salīdzinājumā ar esošo 3.3 kV sistēmu ir daudz efektīvāka un ilgtspējīgāka.

Projekta iesniegums “Dzelzceļa tīkla modernizācija” iesniegts 30.11.2023. Atveseļošanas mehānisma “1.1.1.1.i specifiskā atbalsta mērķa Konkurētspējīgs dzelzceļa pasažieru transports kopējā Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta sistēmā 1.1.1.1.i.2 pasākuma Konkurētspējīgs dzelzceļa pasažieru transports kopējā Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta sistēmā” projektu iesniegumu atlasei. 28.02.2024. noslēgts līgums ar Centrālo finanšu un līgumu aģentūru par Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda projekta Nr. 1.1.1.1.i.2/1/23/IFLA/001 ieviešanu “Dzelzceļa elektrificētā tīkla modernizācija un attīstība”. Investīcijas izdevumu attiecināmības termiņš ir 2026. gada 31. marts. Investīcijai pieejamais Atveseļošanas fonda finansējums ir 72 700 tūkst. EUR, kas tiek sniegts granta veidā. 2024.gada februārī noslēgts līgums par šī projekta būvniecību un būvuzraudzību un 2024. gadā uzsākti projektēšanas darbi.

Pēdējos gados Koncerns ir piedzīvojis nozīmīgas pārmaiņas, no vēsturiski prioritārā kravu pārvadājumu darbības fokusa pārorientējoties uz mūsdienīgas pasažieru infrastruktūras attīstību. Kravu apjomu samazināšanās ir atstājusi ietekmi gan uz Koncernu kopumā, gan uz trīs Koncerna meitas sabiedrību darbību – ir mazinājies SIA “LDZ CARGO”, SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” un SIA “LDZ Loģistika” sniegto pakalpojumu apjoms un to finanšu rezultāti. Lai radītu spēcīgu, konkurētspējīgu uzņēmumu Baltijas reģionā ar plašu pakalpojumu klāstu, nodrošinot starptautiskos un iekšzemes kravu pārvadājumus, pilna servisa ritošā sastāva remontus, modernizāciju, apkopi un ekipēšanu, kā arī kravu ekspedīciju pakalpojumus, saskaņā ar Satiksmes ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu par dzelzceļa nozares reformu tiek plānots apvienot visus trīs uzņēmumus.

Ar LDz valdes 29.10.2024. lēmumu Nr. VL-1.6./336 ir nolemts izbeigt LDz līdzdalību un izšķirošo ietekmi SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” un SIA “LDZ Loģistika” un atbilstoši Komerclikuma 335. pantam reorganizācijas rezultātā pievienot SIA “LDZ ritošā sastāva serviss” un SIA “LDZ Loģistika” uzņēmumam SIA “LDZ CARGO” pēc Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta otrās daļas un 9. panta otrās daļas paredzētās Ministru kabineta kā publiskas personas augstākās lēmējinstīcijas atļaujas saņemšanas. Uz pārskata sagatavošanas brīdi Ministru kabineta lēmums nav pieņemts.

4. NEFINANŠU PAZIŅOJUMS

LDz ir viens no valstī lielākajiem darba devējiem, kura darbības nozare un mērogs rada situāciju, kurā LDz kā tiešā, tā arī netiešā veidā ietekmē lielu iedzīvotāju skaitu visā Latvijā. Vispirms, tie ir vidēji 3 676 VAS “Latvijas dzelzceļš” darbinieki, kuri strādā LDz un tādējādi spēj uzturēt savas ģimenes, maksāt nodokļus un sniegt cita veida ieguldījumu tautsaimniecībā. Vēl bez lielā darbinieku skaita LDz darbība skar ikvienu iedzīvotāju, kurš izmanto dzelzceļa satiksmi, kā arī tos, kurus dzīvesvieta atrodas dzelzceļa infrastruktūras tuvumā.

Dzelzceļa darbība ir cieši saistīta arī ar vides faktoriem un nozares ietekmi uz iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Viens no aktuālajiem jautājumiem ir saistīts ar dzelzceļa satiksmes, jo īpaši kravu satiksmes, radīto troksni un tā ietekmi uz tuvumā dzīvojošo cilvēku veselību un labsajūtu. Lai mazinātu trokšņu un vibrāciju radīto ietekmi, ir izstrādāts “VAS “Latvijas dzelzceļš” rīcības plāns trokšņa mazināšanai līdz 2028. gadam, kurā ir definēti uzdevumi un mērķi trokšņa mazināšanai dzelzceļa līnijām ar satiksmes intensitāti lielāku par 30 000 vilcieniem gadā. Rīcības plāns ietver plānotos pasākumus trokšņa līmeņa mazināšanai attiecīgajās teritorijās – tostarp gan veicamos uzdevumus regulāro sliežu ceļu uzturēšanas darbu ietvaros (piemēram, nodrošinot garsliežu nomaiņu un sliežu slīpēšanu, kas nedaudz mazina dzelzceļa radīto troksni), gan arī paredzot 618 metru garas prettrokšņa barjeras izbūvi Rīgā, Ķengaragā, kur trokšņa diskomforta līmenis ir visaugstākais. Trokšņu kartes un rīcības plāns pieejams LDz tīmekļa vietnē. 2024. gadā ir uzsākta projekta īstenošana – izstrādāta prettrokšņa barjeras specifikācija un norisinājies iepirkums, kurš noslēdzās 2024. gada 11. novembrī. Paredzēts, ka prettrokšņa barjera tiks uzbūvēta līdz 2025. gada beigām un ieguvums sabiedrības veselībai būs vairāk nekā 90 milj. EUR vērtībā (Rīcības plānā pieņemts, ka prettrokšņa barjeras ekspluatācijas laiks ir 20 gadi; aprēķins veikts, balstoties uz Eiropas Vides aģentūras izveidoto modeli, kas veidots, lai novērtētu trokšņa izraisītās negatīvās sekas un izteiktu tās monetārā formā). Resursi šī pasākuma īstenošanai ir ielānoti 2024. un 2025. gada LDz investīciju plānā, un šīs investīcijas paredzēts realizēt no LDz pašu līdzekļiem. Rīcības plānā papildus apkopotas izmaksas un ieguvumi prettrokšņa barjeru izbūvei ne tikai Ķengaragā, bet arī Ogrē, Ikšķilē, Salaspilī un Bierīnos, taču šiem pasākumiem finansējums nav patlaban pieejams un plānojams.

LDz ir publiskās dzelzceļa infrastruktūras uzturētājs, kura pienākums ir ne vien rūpēties par dzelzceļa kvalitāti, drošību un attīstību, bet arī saglabāt tās dzelzceļa vēstures liecības, kas stāsta par dzelzceļa nozares vēsturi Latvijā no tās pirmsākumiem. Galvenais dzelzceļa nozares mantojuma glabātājs ir Latvijas dzelzceļa vēstures muzejs.

LDz attiecībās ar darbiniekiem vienmēr ievēro vienlīdzības principus – darba tiesiskajās attiecībās priekšroka netiek dota konkrētās rases, ādas krāsas, dzimuma, vecuma, reliģiskās, politiskās vai citas pārliecības pārstāvim vai atkarībā no personas nacionālās vai sociālās izcelsmes, mantiskā vai ģimenes stāvokļa, seksuālās orientācijas vai citiem apstākļiem. 2024. gada decembrī LDz bija nodarbinātas 1 036 sievietes jeb 31% no darbinieku kopskaita un 2 275 vīrieši jeb 69% no kopskaita. Salīdzinot lielo LDz nodarbināto sieviešu skaitu nozarē, kas tradicionāli bijusi izteikti vīrišķīga, apliecina, ka LDz nediskriminē darbiniekus pēc to dzimuma, tādējādi mazina stereotipu par dzelzceļu kā vienīgi vīriešiem raksturīgu nozari.

Darbinieki LDz netiek diskriminēti arī pēc to pārstāvētās tautības. Lai gan LDz netiek uzskaitīts konkrēts katrai tautībai piederošo darbinieku skaits, tomēr LDz strādā dažādu tautību pārstāvji.

“Latvijas dzelzceļš” koncernā spēkā ir Personāla vadības un atalgojuma politika, kas ir saistoša arī Koncerna valdošajam uzņēmumam - VAS “Latvijas dzelzceļš”. Politika ir izstrādāta ar mērķi noteikt vienotas personāla vadības, attīstības un atalgojuma vadlīnijas, nostādnes, pamatprincipus, galvenās atbildības un darbības jomas Koncernā. Atalgojuma politikas pamatuzdevums ir sekmēt darbinieku motivāciju sasniegt stratēģiskos mērķus, kā arī veicināt ikviena darbinieka iesaistīšanos darba izpildes kvalitātes uzlabošanā. Vienlaikus politikas mērķis ir nodrošināt darbiniekiem atbilstošu un konkurētspējīgu darba samaksu par viņu darbu un ieguldījumu Koncerna mērķu sasniegšanā un veicināt darbinieku kompetenču attīstību. Koncerna atalgojuma sistēmas pamatprincipi ir: taisnīgums, caurskatāmība, konkurētspēja un atbilstība finanšu iespējām, mērķtiecība, kā arī atbilstība ārējiem tiesību aktiem.

“Latvijas dzelzceļš” koncerna korporatīvās vērtības, kā arī profesionālās rīcības un ētikas principi, nodrošinot, lai tie tiktu vērsti pret korupciju, interešu konflikta situāciju rašanos, prettiesisku iekšējās informācijas izmantošanu un jebkuru citu nelikumīgu un neētisku rīcību, ir noteikti “Latvijas dzelzceļš” koncerna Ētikas kodeksā.

“Latvijas dzelzceļš” koncerna Ētikas kodekss apkopo Koncerna valdošā uzņēmuma VAS “Latvijas dzelzceļš” un atkarīgo sabiedrību ar ierobežotu atbildību komercdarbības labās prakses un darbinieku profesionālās ētikas un uzvedības pamatprincipus.

Lai regulētu darbinieku rīcību saskarsmē ar piegādātājiem, sadarbības partneriem, kā arī saistībā ar komandējumu organizēšanu un dāvanu pieņemšanu, kā arī noteiktu darbības, ja radušās aizdomas par iespējami koruptīviem vai krāpšanas gadījumiem, ir spēkā “Latvijas dzelzceļš” koncerna Krāpšanas novēršanas politika, kura ir cieši saistīta ar valsts normatīvo regulējumu - Ministru kabineta noteikumiem Nr. 630 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā” un Trauksmes celšanas likumu.

VAS “Latvijas dzelzceļš” viens no stratēģiskajiem mērķiem ir samazināt traumēto un bojā gājušo skaitu sadursmēs ar vilcienu. Tādējādi “Latvijas dzelzceļš” koncerna Satiksmes drošības politika ir viens no uzņēmuma drošības pārvaldības sistēmas pamatelementiem. Politikas mērķis ir noteikt vienotus satiksmes drošības pārvaldības principus un rīcības virzienus, ievērojot satiksmes drošības jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasības, lai nepieļautu nepieņemama riska iestāšanos. Līdzās infrastruktūras drošības uzlabojumiem, viena no iespējām ir sabiedrības informēšana un izglītošana par drošu uzvedību dzelzceļa infrastruktūras tuvumā un sliežu šķērsošanu. LDz ik gadu rīko drošības kampaņas, kuru mērķis ir informēt un izglītēt sabiedrību par drošību dzelzceļa tuvumā.

“Latvijas dzelzceļš” koncernā ir ieviesta Vides un energopārvaldības politika. Tās mērķis ir noteikt Koncerna vides un energopārvaldības principus un uzdevumus, ievērojot normatīvo aktu prasības un Koncerna sabiedrību komercdarbības jomām noteiktos valsts vides politikas mērķus un uzdevumus, lai mazinātu Koncerna darbības negatīvo ietekmi uz vidi, veicinātu resursu efektīvu izmantošanu, paaugstinātu energoefektivitāti, sniegtu cilvēkiem un videi drošus pakalpojumus, kā arī lai nodrošinātu ilgtspējīgu, konkurētspējīgu un energoefektīvu Koncerna attīstību. Tāpat ir spēkā ar Vides un energopārvaldības politikas īstenošanu saistītās kārtības:

- Kārtība, kādā identificē vides aspektus “Latvijas dzelzceļš” koncernā;
- Kārtība, kādā sagatavo vides aizsardzības pasākumu gada plānus un pārskatus par to izpildi “Latvijas dzelzceļš” koncernā;
- Kārtība, kādā sagatavo energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu gada plānus un pārskatus par to izpildi “Latvijas dzelzceļš” koncernā.

Koncerna vides un energopārvaldības politika kalpo par pamatu sabiedrību vides un/vai energopārvaldības programmu veidošanā. Uz tās balstīta vides un/vai energopārvaldības programma ir Koncerna sabiedrību vidēja termiņa dokuments (rīcības plāns), kas nosaka konkrētās sabiedrības vides un/vai energopārvaldības mērķus un uzdevumus, to īstenošanas laika grafiku un atbildīgos, definējot arī mērķus un uzdevumus, kas saistīti ar energoefektivitātes uzlabošanu, ilgtspējīgu dabas un enerģētisko resursu izmantošanu, negatīvās ietekmes uz vidi mazināšanu u.c. aspektiem.

LDz ir ieviesta sertificēta vides un energopārvaldības sistēma (nepārtraukta nozīmīgo energopatēriņa jomu un ietekmes uz vidi analīze) atbilstoši ISO 50001:2018 un ISO 14001:2015 standartu prasībām.

LDz energoefektivitātes uzlabošanas pasākumu plānā ik gadu tiek izvirzīti konkrēti pasākumi energoefektivitātes paaugstināšanai. 2024. gadam tika noteikti 37 pasākumi nozīmīgākajās energopatēriņa jomās (elektroenerģijas, siltumenerģijas, degvielas patēriņš). Tostarp paredzēta noteiktu iekārtu nomaiņa un/vai ieviešana, jaunu tehnoloģiju ieviešana, transporta maiņa, ēku energoefektivitātes

uzlabošana, tostarp logu un durvju maiņa, sienu siltināšana u.c., apgaismojuma nomaiņa un citi pasākumi. Kopējais energoefektivitātes pasākumiem paredzētais finansējums 2024. gadā bija 2,2 milj. EUR, un plānotais enerģijas ietaupījums sešiem no 37 pasākumiem, kam ietaupījums noteikts, paredzams 42,94 MWh/gadā. Šāds ietaupījums aprēķināts attiecībā uz pasākumiem, kas paredz apkures veida maiņu no centralizētās siltumapgādes uz kokskaidu granulām un iekšējā apgaismojuma maiņu no dzīvsudrabu saturošiem gaismekļiem uz LED gaismekļiem piecās atrašanās vietās.

Saskaņā ar "Latvijas dzelzceļš" koncerna vides un energopārvaldības politikas saistošo Kārtību, kādā sagatavo vides aizsardzības pasākumu gada plānus un pārskatus par to izpildi "Latvijas dzelzceļš" koncernā, katru gadu tiek plānoti arī vides aizsardzības pasākumi. To pamatā ir būtisko vides aspektu mazināšanas pasākumi un iepriekšējā gada vides aizsardzības konstatējumu uzlabošanas un/vai novēršanas pasākumi. Kopējais paredzētais finansējums LDz vides aizsardzības pasākumu plāna 2024. gadam izpildei ir 1,07 milj. EUR, iekļaujot arī pasākumus, kas paredzēti uzņēmuma ietekmes uz klimatu mazināšanai, piemēram, paredzot līdzekļus uzņēmuma SEG emisiju aprēķinu veikšanai, vides un energopārvaldības sistēmu auditu veikšanai u.c. darbībām.

Iespēju robežās ar klimata pārmaiņām saistītie riski tiek ņemti vērā, arī plānojot jaunus infrastruktūras projektus, piemēram, dzelzceļa līnijas posma Zaslauks - Bolderāja elektrifikācijas projekta pieteikumā, kur plānots atjaunot un modernizēt elektrificēto infrastruktūru līnijās, kuras jau ir elektrificētas, kā arī veikt elektrifikāciju posmā uz Bolderāju, veicot novērtējumu, vai projekts atbilst ES Taksonomijas tehniskās pārbaudes kritērijiem un sekmē klimata pārmaiņu mazināšanu, kā arī nenodara būtisku kaitējumu klimata pārmaiņu mazināšanas mērķim, tika analizēti arī iespējamie klimata riski (vētras un applūšanas radītā ietekme).

Papildus LDz strādā pie aktivitātēm politikas iniciatīvu virzīšanā par transporta pārcelšanu no autoceļiem uz dzelzceļu, kas tādējādi sekmētu SEG emisiju samazināšanu transporta nozarē kopumā.

Lai nodrošinātu darbības izvērtējumu atbilstoši Regulai (ES) 2020/852 jeb ES Taksonomijas regulai, LDz 2023. gadā izstrādāja un 2024. gadā aktualizēja Vadlīnijas Taksonomijas atbilstības izvērtēšanai "Latvijas dzelzceļš" koncernā (aktuālā redakcija apstiprināta LDz valdē 2024. gada 12. martā). Vadlīnijās ir apkopota informācija par Taksonomijas izvērtējuma pieeju attiecībā uz koncerna sabiedrību saimnieciskās darbības izdevumiem, apgrozījuma rādītājiem un kapitālieguldījumiem, kā arī identificētas LDz koncerna darbībai potenciāli nozīmīgākās Taksonomijas jomas un kritēriji. Sākotnēji Taksonomijas izvērtējuma process tika attiecināts uz investīciju plānošanu (kapitālieguldījumiem), korigējot attīstības un atjaunošanas projektu pieteikumu veidlapas un Taksonomijas izvērtējumu 2023. gada beigās, ņemot vērā LDz Vidēja termiņa investīciju plāna 2024.-2028. gadam sastādīšanā un fiksējot tajā katra plānotā investīciju projekta piederību un, secīgi, atbilstību Taksonomijai. 2024. gadā Taksonomijas izvērtējums veikts arī saimnieciskās darbības izdevumu un apgrozījuma uzskaitē, izvērtējot Taksonomijas piederību un atbilstību pa darbības veidiem.

VAS "Latvijas dzelzceļš" 2024. gada budžetā noteikto nefinanšu mērķu izpilde ir šāda:

	DARBĪBAS RĀDĪTĀJI	2024. GADA PLĀNS	2024. GADA IZPILDE
Pārvaldība	Dzelzceļa infrastruktūras pamatdarbības izmaksas uz galveno sliežu ceļu km, tūkst. EUR	68,1	58,9
	Negadījumu skaits uz miljonu vkm, skaits	1,0	1,3
Mobilitāte	Pasažieru vilcienu iecirkņa vidējais ātrums, km/h	55,3	54,0
	Dzelzceļa pasažieru pārvadājumu īpatsvars no kopējā sabiedriskā transporta pārvadājumu apjoma, %	10,0%	10,2%
	LDZ CARGO tirgus daļas Baltijā, %*	34,4%	20,7%*
Komerציālā darbība	Pārvadātās dzelzceļa kravas, izmantojot LDz infrastruktūras tīklu, milj.t.	16,5	11,5
Ilgtspēja un cilvēkkapitāls	Ilgtspējas indekss, līmenis	Zelts	Platīns**
	Darbinieku apmierinātības vērtējums, %	76%	n/v***

* ņemot vērā SIA "LDZ CARGO" pārvadāto kravu apjomu Latvijā un Igaunijā.

** Ilgtspējas indeksa novērtējums par 2024. gadu.

*** 2024. gadā darbinieku pētījums netika veikts, tāpēc par aktuālo darbinieku apmierinātības vērtējumu var uzskatīt 2023. gada rezultātu – 74%.

LDz veiksmīgi strādā pie pamatdarbības izmaksu samazināšanas, kā rezultātā LDz ir izpildījis stratēģijā izvirzīto nefinanšu mērķi dzelzceļa infrastruktūras pamatdarbības izmaksas uz vienu sliežu ceļu km.

Nav sasniegti nefinanšu mērķi, kas saistīti ar kravu apjomu izpildi, jo dažādu ekonomisku, ģeopolitisku procesu rezultātā 2024. gadā turpinājās iepriekšējos gados sākušās kravu pārvadājumu samazināšanās tendences. Kravu pārvadājumu apjoma samazināšanos būtiski ietekmēja starptautiskās sankcijas, kas tika piemērotas Krievijas un Baltkrievijas uzņēmumiem, personām un precēm pēc Krievijas iebrukuma Ukrainā.

Informācija par LDz attīstību, darbības rezultātiem un finansiālo stāvokli sniegta iepriekšējos Vadības ziņojuma punktos un gada pārskata pielikumos, kā arī Koncerna Ilgtspējas ziņojumā.

Koncerna Korporatīvās pārvaldības paziņojums, kas sagatavots saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 58.¹ panta noteikumiem un ievērojot 2022. gada 15. marta Ministru kabineta noteikumus Nr. 175 "Noteikumi par publiskas personas kapitālsabiedrībā un publiski privātā kapitālsabiedrībā piemērojamajiem korporatīvās pārvaldības ieteikumiem", ir iekļauts Koncerna Ilgtspējas ziņojumā.

Detalizēta informācija par vides aizsardzības prasību ietekmi iekļauta Koncerna Ilgtspējas ziņojumā.

5. INFORMĀCIJA PAR GALVENAJIEM RISKIEM

LDz būtiskākie riski ir saistīti ar globāliem ārējiem faktoriem, kas nav kontrolējami, tāpēc šādu risku pārvaldīšanas mērķis ir samazināt negatīvo ietekmi ekonomiski izdevīgākajā veidā, rast alternatīvas, paplašināt esošos un attīstīt jaunus darbības virzienus.

Tirgus risks

Risks, ka tirgus struktūras un apjomu izmaiņu dēļ LDz sniegto pakalpojumu apjoms samazināsies un būtiski ietekmēs ieņēmumus. LDz saimniecisko darbību kopš 2022. gada marta ievērojami ir ietekmējuši ārējie faktori, kas saistīti ar ģeopolitiskās situācijas izmaiņām un noteiktajām starptautiskajām ekonomiskajām sankcijām pret Krieviju un Baltkrieviju karadarbības Ukrainā rezultātā. Dzelzceļa pārvadājumu tirgus struktūru un apjomu ietekmē pret Krieviju un Baltkrieviju noteiktās starptautiskās sankcijas, kas aizliedz vairāku tradicionālu dzelzceļa kravu preču grupu importu un eksportu. Bez tam, politisku risku dēļ papildus pastāv nenoteiktība par tranzītu caur Krieviju un caur Baltkrieviju, paaugstinot riska iestāšanās varbūtību.

Papildus tam 2025. gadā kravu pārvadājumu apjomu un līdz ar to LDz pārvaldītās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu negatīvi var ietekmēt pastāvīgā nenoteiktība par kravu pārvadājumu saskaņošanu vai nesaskaņošanu no Krievijas dzelzceļa puses, Krievijas noteiktais Krievijas izcelsmes graudu izvešanas aizliegums, kā arī Krievijas dzelzceļa aizliegums piesūtīt iekraušanai tukšos, citās valstīs reģistrētos vagonus.

Tirgus struktūras izmaiņu rezultātā turpina palielināties pasažieru pārvadājumu īpatsvars. Arī faktiski publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošana iekšzemes pasažieru pārvadājumiem 2024. gadā ir palielinājusies par 32,6% salīdzinot ar 2019. gadu. Tā kā infrastruktūras izmantošanu pasažieru pārvadājumiem valsts dotē tiešo izmaksu apmērā, tad šādas tirgus struktūras izmaiņas turpina negatīvi ietekmēt LDz darbības rezultātu.

Tirgus riska ietekmē paaugstinās likviditātes riska varbūtība, jo pastāv nenoteiktība par ieņēmumiem no kravu pārvadājumiem. Saistībā ar finanšu līdzsvara finansēšanas modeli un ievērojamiem investīciju apjomiem, kā arī EK līdzekļu saņemšanas kārtību (atliktie maksājumi), LDz periodiski var veidoties naudas plūsmas deficīts. Riska novēršanai veikta kredītresursu piesaiste, noteikti garāki maksājumu termiņi un šo termiņu precīzas ievērošanas kontrole atbildīgajās struktūrvienībās, tiek veikta naudas plūsmas pastiprināta kontrole un scenāriju modelēšana (*rolling forecast*), ieviesta detalizētāka un biežāka investīciju plāna kalendārā grafika pārskatīšana.

Starptautisko un nacionālo sankciju ievērošanas atbilstības risks

LDz sadarbība ar Krieviju un Baltkrieviju ir būtiski mazinājusies, tomēr joprojām pastāv dēļ dzelzceļa pārvadājumu tehnoloģiskajām īpatnībām. Kopš Krievijas iebrukuma Ukrainā 24.02.2022. pret Krieviju un Baltkrieviju noteiktās starptautiskās sankcijas tiek arvien pastiprinātas: palielināts sankcijām pakļauto

fizisko un juridisko personu skaits, noteikti papildu preču aprites ierobežojumi un ierobežojumi finanšu iestāžu darbībai.

Sankciju ievērošanas nodrošināšanai LDz padome ir apstiprinājusi Koncerna līmeņa politiku, tās īstenošanu nodrošina LDz Sankciju daļa. Regulāri notiek darbinieku apmācības, iesaistītajiem nekavējoties tiek izsūtīta informācija par sankciju izmaiņām, pastāvīgi pieejama aktuāla informācija ar skaidrojumiem un ikdienā veicamo sankciju pārbaudes vadlīnijas, tāpat arī tiek veiktas kravu pieteikumu pārbaudes un padziļinātas izpētes pirms darījumiem ar pirmšķietamiem riska indikatoriem.

6. FILIĀLES UN PĀRSTĀVNICĪBAS ĀRVALSTĪS

LDz nav filiāles un pārstāvniecības ārvalstīs.

7. ĢEOPOLITISKĀ SITUĀCIJA UN TĀS IETEKME UZ SABIEDRĪBAS SPĒJU TURPINĀT DARBĪBU

Ārējie faktori, kas saistīti ar ģeopolitisko situāciju, karu Ukrainā un noteiktajām starptautiskajām ekonomiskajām sankcijām pret Krieviju un Baltkrieviju, kā arī Krievijas iekļaušana zemu nodokļu vai beznodokļu valstu un teritoriju sarakstā liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomiem, nākotnē būtiski neuzlabosies. Papildus tam 2025. gadā kravu pārvadājumu apjomu un līdz ar to LDz pārvaldītās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu negatīvi var ietekmēt pastāvīgā nenoteiktība par kravu pārvadājumu saskaņošanu vai nesaskaņošanu no Krievijas dzelzceļa puses, Krievijas noteiktais Krievijas izcelsmes graudu izvešanas aizliegums, kā arī Krievijas dzelzceļa aizliegums piesūtīt iekraušanai tukšos, citās valstīs reģistrētos vagonus.

Pēc 2022. gada 24. februārī notikušā Krievijas iebrukuma Ukrainā pret Krieviju un Baltkrieviju tiek vērstas plašas ekonomiskās un politiskās sankcijas. Sankcijām bija būtiska ietekme uz LDz darbību, jo bija nepieciešams pārskatīt iekšējos sankciju pārvaldības procesus, kā arī novirzīt papildus resursus sankciju pārbaudēm, veicot gan sadarbības partneru, gan pārvadāto kravu pārbaudes.

Ņemot vērā LDz sadarbību ar Krievijas un Baltkrievijas sadarbības partneriem iepriekšējos gados, kā arī tās darbības specifiku, karadarbība Ukrainā neapšaubāmi atstāja un turpinās atstāt iespaidu uz LDz darbību gan 2025. gadā, gan turpmāk. Spēkā esošie ierobežojumi ir veicinājuši kravu apgrozījuma samazināšanos un ir grūti paredzēt iespējamo papildus sankciju ietekmi uz LDz darbību nākotnē. Ievērojot ar sankcijām saistītos riskus, ir veikti sekojoši pasākumi:

1. LDz ir izveidota atsevišķa par sankciju pārbaudi atbildīga Sankciju daļa un Sankciju komisija, pastiprinot informācijas apmaiņu par sankciju pārbaudēm Koncerna ietvaros.
2. Ir izstrādāta un ieviesta "Latvijas dzelzceļš" koncerna sankciju politika, nodrošinot vienādu pieeju sankciju pārbaudēm visā Koncernā.
3. Vērtējot riskus, kas saistīti ar būtiski paplašinātiem sektorālo sankciju sarakstiem, LDz pastiprināja kravu pārbaudes procedūras, pastiprināti vērtējot kravu veidus un to atbilstību noteiktajām sektorālajām sankcijām.
4. Visas sankciju sarakstos iekļautās personas ir atspoguļotas LDz uzturētajā informācijas sistēmā (IS) Sankcijas, kas nodrošina visu klientu un sadarbības partneru ikdienas automātisku pārbaudi uz sakrītību ar sankcionēto personu sarakstiem. IS Sankcijas saraksti tiek atjaunoti katru dienu, automātiski iegūstot informāciju no oficiālajām vietnēm, kas uztur ziņas par Latvijas Republikas, Eiropas Savienības, ANO un OFAC sankcijām.
5. 2025. gadā turpinās darbs pie IS Sankcijas pilnveidošanas, kā arī pie sankciju jomas stiprināšanas LDz, veicot virkni tehnisku uzlabojumu.

LDz vadība apzinās nenoteiktību, kas saistīta ar turpmāku situācijas attīstību, un turpina ik dienas sekot līdzi notikumu attīstībai, kā arī to iespējamai ietekmei uz LDz darbību.

Tomēr, neskatoties uz sarežģīto situāciju, LDz vadība ir pārliecināta, ka finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots ar uzsākto jaunā Koncerna biznesa modeļa īstenošanu, krīzes plāna izpildi un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas ir rezultējies un arī turpmāk rezultēsies izmaksu samazināšanā, kā arī nepieciešamā valsts līdzekļu finansējuma saņemšanu atbilstoši Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļai.

LDz galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs.

Tirgus riska radītās ietekmes mazināšanai LDz veic izmaksu optimizāciju, izmainot tehnoloģiskos un administratīvos procesus, paaugstinot to efektivitāti. Lai diversificētu kravu nomenklatūru un mazinātu atkarību no Krievijas un Baltkrievijas eksportētājiem, LDz mērķtiecīgi darbojas jaunu tirgu un kravu piesaistē, kā arī tiek veikts aktīvs darbs pie citu tirgus segmentu sniegto pakalpojumu palielināšanas, tajā skaitā iekšzemes kravu pārvadājumu apjoma palielināšanas.

Lai samazinātu LDz izmaksas un nodrošinātu atbilstību 2025. gada prognozētajiem ienākumiem un darbības apjomiem, kā arī, lai uzlabotu procesu efektivitāti, LDz vadība ir pieņēmusi lēmumu par nozīmīgām izmaiņām LDz organizatoriskajā struktūrā:

- organizatoriskās struktūras optimizācija, ar 01.04.2025. izbeidzot vairāku struktūru darbību, kuru funkcijas pārņems citas struktūras, rezultātā samazinot administratīvā aparāta izmaksas;
- funkciju centralizācija, apvienojot materiālā nodrošinājuma, mehanizācijas un apsaimniekošanas procesus, lai izvairītos no funkciju dublēšanās un ietaupītu resursus.

Paralēli ar izmaksu samazināšanās pasākumiem, LDz noris darbs pie ieņēmumu palielināšanas – gan no nomas objektiem, gan no pašu spēkiem sniegto pakalpojumu sniegšanas ārpus Koncerna.

2024. gadā finanšu līdzsvara nodrošināšanai LDz no valsts budžeta saņēma 14 359 tūkst. EUR nesegto maksājumu par 2022. gadu un maksājumu 32 439 tūkst. EUR par 2023. gadu.

Norit darbs ar Satiksmes ministriju pie jauna līguma sagatavošanas LDz finanšu līdzsvara nodrošināšanai, jo 2018. gadā noslēgtais Daudzgaļu līgums zaudēja spēku 2022. gada 31. decembrī. Valsts budžeta līdzekļi LDz finanšu līdzsvara par 2024. gadu nodrošināšanai 26 013 tūkst. EUR apmērā ir paredzēti likumā "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam".

2024. gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20. SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, ir atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē.

Kritēriji, lai LDz saņemtu finanšu līdzsvara maksājumu, ir Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteikto finanšu līdzsvara nosacījumu neizpilde. Ņemot vērā to, ka 2024. gadā LDz neizpildīja Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā paredzētos finanšu līdzsvara nosacījumus, attiecīgi izpildījās kritēriji Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā paredzēto finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanai. Arī iepriekšējo gadu finanšu līdzsvara finansējuma saņemšanas fakts apliecina 2024. gada ieņēmumu atzīšanas pamatotību.

Ar mērķi uzskatāmi parādīt finanšu pārskatā kopējo atzīto finanšu līdzsvara maksājumu LDz Apvienoto ienākumu pārskatā tiek uzrādīta papildu kolonna "2024. gada rezultāts pirms finanšu līdzsvara maksājumiem" un kolonna "2023. gada rezultāts pirms finanšu līdzsvara maksājumiem". Šīs informācijas atklāšanu neparedz Eiropas Savienībā (ES) apstiprināto SFPS Grāmatvedības standartu prasības, tā ir sniegta kā papildu rādītājs ar mērķi atklāt informāciju finanšu pārskatos attiecībā uz LDz peļņu vai zaudējumiem, lai atbilstoši Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļai zaudējumu kompensēšanai saņemtu valsts finansējumu LDz finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

Lai arī pastāv pārliecība par finanšu līdzekļu saņemšanu, pastāv nenoteiktība attiecībā uz LDz nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšanas laiku. Šī nenoteiktība attiecas gan uz līdzekļiem, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2024. gada laikā, gan uz līdzekļiem LDz finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

LDz no 2024. gada novembra Luminor Bank AS Latvijas filiālē ir piešķirta kredītlīnija īstermiņa naudas plūsmas finansēšanai 5 000 tūkst. EUR apmērā gadījumos, ja kavējas valsts budžeta maksājumi finanšu līdzsvara nodrošināšanai. Tomēr, ņemot vērā būtisku naudas līdzekļu atlikuma pieaugumu uz 2024. gada 31. decembri, šī kredītlīnija uz pārskata gada beigām nav izmantota.

8. FINANŠU REZULTĀTS

2024. gada saimnieciskās darbības rezultāts ir zaudējumi 32 847 tūkst EUR, kur būtisku ietekmi atstāja 31 213 tūkst. EUR neto aktīvu vērtības samazinājums. Aktīvu vērtība samazināta kravu pārvadājumos ekskluzīvi izmantotajai infrastruktūrai, īpaši tajos dzelzceļa ceļa posmos, kur bija vērojams būtisks pārvadājumu kritums. Saimnieciskās darbības rezultātā 2024. gadā atzīti valsts normatīvajos aktos noteiktie valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nodrošināšanai nepieciešamie līdzekļi 26 013 tūkst. EUR apmērā. Finanšu līdzsvars atzīts, vadoties pēc Starptautisko finanšu pārskatu standartu vadlīnijām un tādā apmērā, kā tas paredzēts likuma "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" 73. pantā. Finanšu līdzsvara segšanas pieprasījums tiks sniegts pēc LDz gada pārskata apstiprināšanas Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteiktajā kārtībā.

9. NOTIKUMI PĒC 2024. GADA PĀRSKATA SASTĀDĪŠANAS DATUMA

Kopš pārskata gada beigām nav bijuši notikumi, kam būtu būtiska ietekme uz 2024. gada finanšu pārskatos uzrādīto informāciju.

10. PAZIŅOJUMS PAR VALDES ATBILDĪBU

LDz Valde (turpmāk tekstā – Vadība) ir atbildīga par LDz finanšu pārskata sagatavošanu.

VAS "Latvijas dzelzceļš" finanšu pārskats no 15. līdz 59. lapai ir sagatavots, pamatojoties uz grāmatvedības ierakstiem un attaisnojuma dokumentiem, un sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par LDz finansiālo stāvokli 2024. gada 31. decembrī, tās 2024. gada darbības rezultātiem un naudas plūsmām.

Iepriekš minētais finanšu pārskats ir sagatavots saskaņā ar ES apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem, balstoties uz uzņēmējdarbības turpināšanas principu. LDz finanšu pārskata sagatavošanas gaitā Vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

LDz Vadība ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, LDz aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu LDz izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu. Vadība ir atbildīga par Latvijas Republikas likumdošanas prasību izpildi.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

A.Grinbergs

Valdes loceklis

R.Pļavnieks

Valdes loceklis

M.Keņģis

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

FINANŠU PĀRSKATS

APVIENOTO IENĀKUMU PĀRSKATS

PAR 2024. GADU

(EUR)

		2024. GADA REZULTĀTS PIRMS FINANŠU LĪDZSVARA MAKSĀJUMIEM*	2024	2023. GADA REZULTĀTS PIRMS FINANŠU LĪDZSVARA MAKSĀJUMIEM*	2023
IELĒĒMUMI	4	129 087 887	155 100 801	132 970 445	165 409 602
Pārējie ieņēmumi	5	21 190 252	21 190 252	22 833 041	22 833 041
Pamatdarbības ieņēmumi kopā		150 278 139	176 291 053	155 803 486	188 242 643
Preču, materiālu un pakalpojumu izmaksas	6	(44 341 448)	(44 341 448)	(60 208 675)	(60 208 675)
Personāla izmaksas	7	(85 891 310)	(85 891 310)	(86 223 787)	(86 223 787)
Nolietojums, amortizācija un vērtības samazinājums	8	(77 742 135)	(77 742 135)	(45 869 449)	(45 869 449)
Pārējās izmaksas	9	(2 243 189)	(2 243 189)	(1 436 331)	(1 436 331)
Pamatdarbības izmaksas kopā		(210 218 082)	(210 218 082)	(193 738 242)	(193 738 242)
Pamatdarbības zaudējumi		(59 939 943)	(33 927 029)	(37 934 756)	(5 495 599)
Ieņēmumi no līdzdalības radniecīgo sabiedrību kapitālā	10	4 841 243	4 841 243	9 089 691	9 089 691
Finanšu ieņēmumi	11	760 178	760 178	917 562	917 562
Finanšu izmaksas	11	(4 521 713)	(4 521 713)	(4 511 654)	(4 511 654)
Zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		(58 860 235)	(32 847 321)	(32 439 157)	-
Pārskata gada zaudējumi		(58 860 235)	(32 847 321)	(32 439 157)	-
Pārskata gada zaudējumi un apvienotie ienākumi, kas attiecināmi uz akcionāru		(58 860 235)	(32 847 321)	(32 439 157)	-

* Skaidrojums par papildus ne-SFPS rādītāju pievienošanu sniegts 2.15. pielikumā.

Pielikumi no 21. līdz 59. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

Valdes loceklis

Valdes loceklis

A.Grinbergs

R.Pļavnieks

M.Keņģis

Gada pārskatu sagatavoja VAS “Latvijas dzelzceļš” Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI

2024. GADA 31. DECEMBRĪ

(EUR)			
AKTĪVI	PIELIKUMS	31.12.2024.	31.12.2023.
Ilgtermiņa ieguldījumi			
Pamatlīdzekļi	12	484 649 338	538 600 782
Tiesības lietot aktīvus	13	3 023 281	3 244 373
Nemateriālie ieguldījumi	14	3 585 210	3 482 898
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		25 139 045	25 854 762
Līdzdalība meitas sabiedrību kapitālā	15, 16	110 816 648	110 816 648
Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	18, 37	7 921 477	11 740 401
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	19	73 982	73 982
Ilgtermiņa ieguldījumi kopā		635 208 981	693 813 846
Apgrozāmie līdzekļi			
Krājumi	20	4 187 247	4 087 561
Pircēju, pasūtītāju parādi un citi debitori	21	5 740 622	5 826 222
Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	18, 37	3 838 272	4 207 731
Radniecīgo sabiedrību parādi	37	2 945 788	4 396 363
Uzkrātie ieņēmumi	4	26 012 914	46 798 155
Nauda un naudas ekvivalenti	22	60 123 645	25 505 026
Apgrozāmie līdzekļi kopā		102 848 488	90 821 058
Aktīvi kopā		738 057 469	784 634 904

(turpinājums nākamajā lapā)

PĀRSKATS PAR FINANŠU STĀVOKLI
2024. GADA 31. DECEMBRĪ (TURPINĀJUMS)

		(EUR)	
PASĪVI	PIELIKUMS	31.12.2024.	31.12.2023.
Pašu kapitāls un saistības			
Pašu kapitāls			
Akciju vai daļu kapitāls (pamatkapitāls)	23	374 419 791	327 621 636
Rezerves un nesadalītā peļņa vai zaudējumi		(56 032 060)	23 613 416
Pašu kapitāls kopā		318 387 731	351 235 052
Saistības			
Ilgtermiņa saistības			
Uzkrājumi	24	279 618	283 212
Aizņēmumi no kredītiestādēm	25	67 605 306	53 988 276
Parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem		1 255 851	767 168
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	27	3 339 558	5 081 936
Nomas saistības		1 887 053	1 989 343
Nākamo periodu ieņēmumi	26	260 941 566	274 848 436
Ilgtermiņa saistības kopā		335 308 952	336 958 371
Īstermiņa saistības			
Aizņēmumi no kredītiestādēm	25	35 342 969	32 321 087
Uzkrājumi	24	1 198 278	1 216 805
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori		20 263 252	23 174 697
Parādi radniecīgām sabiedrībām	37	2 196 244	3 144 355
Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	27	10 538 536	16 422 149
Nomas saistības		1 031 579	1 294 912
Nākamo periodu ieņēmumi	26	13 789 928	18 867 476
Īstermiņa saistības kopā		84 360 786	96 441 481
Saistības kopā		419 669 738	433 399 852
Pašu kapitāls un saistības kopā		738 057 469	784 634 904

Pielikumi no 21. līdz 59. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs
Valdes loceklis
Valdes loceklis

A.Grinbergs
R.Pļavnieks
M.Keņģis

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

PAŠU KAPITĀLA IZMAIŅU PĀRSKATS

(EUR)

	PAMATKAPITĀLS	NESADALĪTĀ PELŅA/ NESEGTE ZAUDĒJUMI	PAŠU KAPITĀLS KOPĀ
Par 2023. gadu			
01.01.2023.	327 621 636	23 613 416	351 235 052
Pārskata gada zaudējumi un apvienotie ienākumi	-	-	-
31.12.2023.	327 621 636	23 613 416	351 235 052
Par 2024. gadu			
01.01.2024.	327 621 636	23 613 416	351 235 052
Pamatkapitāla palielināšana (skat. 23. pielikumu)	46 798 155	-	46 798 155
Finanšu līdzsvars par 2022. gadu un 2023. gadu (skat. 4. pielikumu)	-	(46 798 155)	(46 798 155)
Pārskata gada zaudējumi un apvienotie ienākumi	-	(32 847 321)	(32 847 321)
31.12.2024.	374 419 791	(56 032 060)	318 387 731

Pielikumi no 21. līdz 59. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs
Valdes loceklis
Valdes loceklis

A.Grinbergs
R.Pļavnieks
M.Keņģis

Gada pārskatu sagatavoja VAS “Latvijas dzelzceļš” Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova-Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS
PAR 2024. GADU (PĒC NETIEŠĀS METODES)

		(EUR)	
		2024	2023
PIELIKUMS			
Pamatdarbības naudas plūsma			
Peļņa vai zaudējumi pirms uzņēmumu ienākuma nodokļa		(32 847 321)	-
Korekcijas:			
Pamatlīdzekļu nolietojums un citas vērtības samazinājuma korekcijas		58 051 506	26 641 506
Nemateriālo ieguldījumu amortizācija un citas vērtības samazinājuma korekcijas	14	843 230	1 022 377
Peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtas kursu svārstībām	9	16 646	(144 555)
Ieņēmumi no līdzdalības radniecīgo sabiedrību pamatkapitālā	10	(4 841 243)	(9 089 691)
Pārējie procentu ieņēmumi un tamlīdzīgi ieņēmumi	11	(760 178)	(917 562)
Procentu maksājumi un tamlīdzīgas izmaksas	11	4 521 713	4 511 654
Peļņa pirms apgrozāmo līdzekļu un īstermiņa kreditoru atlikumu izmaiņu ietekmes korekcijām		24 984 353	22 023 729
Korekcijas:			
Nākamo periodu izdevumu un debitoru parādu atlikumu samazinājums		(24 547 858)	(21 863 614)
Krājumu atlikumu pieaugums		(1 013 158)	(209 510)
Piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējiem kreditoriem maksājamo parādu atlikumu samazinājums		(12 319 494)	(7 080 949)
Bruto pamatdarbības naudas plūsma		(12 896 157)	(7 130 344)
Izdevumi procentu maksājumiem		(5 626 376)	(4 376 097)
Pamatdarbības neto naudas plūsma		(18 522 533)	(11 506 441)
Ieguldīšanas darbības naudas plūsma			
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu iegāde		(55 858 299)	(60 705 677)
Ieņēmumi no pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu pārdošanas		483 543	687 997
Saņemtās subsīdijas vai dotācijas (neto)	26	36 844 106	28 139 831
Ieņēmumi no aizdevumu atmaksas	18	4 218 971	5 718 972
Saņemtie procenti		804 996	876 094
Saņemtās dividendes	10	4 841 243	9 089 691
Ieguldīšanas darbības neto naudas plūsma		(8 665 440)	(16 193 092)

(turpinājums nākamajā lapā)

NAUDAS PLŪSMU PĀRSKATS
PAR 2024. GADU (TURPINĀJUMS)

			(EUR)
	PIELIKUMS	2024	2023
Finansēšanas darbības naudas plūsma			
Pamatkapitāla palielināšana	23	46 798 155	-
Saņemtie aizņēmumi	25	44 000 000	20 000 000
Izdevumi aizņēmumu atmaksāšanai	25	(27 361 088)	(24 247 388)
Nomas saistību maksājumi		(1 619 145)	(1 604 886)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma		61 817 922	(5 852 274)
Valūtas kursu svārstību rezultāts		(11 330)	40 493
Naudas un tās ekvivalentu izmaiņas pārskata gadā		34 618 619	(33 511 314)
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada sākumā		25 505 026	59 016 340
Naudas un tās ekvivalentu atlikums pārskata gada beigās	22	60 123 645	25 505 026

Pielikumi no 21. līdz 59. lapai ir šī finanšu pārskata neatņemama sastāvdaļa.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs	A.Grinbergs
Valdes loceklis	R.Pļavnieks
Valdes loceklis	M.Keņģis

Gada pārskatu sagatavoja VAS “Latvijas dzelzceļš” Finanšu direkcija: Finanšu direktore	T.Labzova-Ceicāne
---	-------------------

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

1. VISPĀRĪGĀ INFORMĀCIJA PAR SABIEDRĪBU

Sabiedrības nosaukums	LATVIJAS DZELZCEĻŠ
Sabiedrības juridiskais statuss	Valsts akciju sabiedrība
Adrese	Emīlijas Benjamiņas iela 3, Rīga, LV-1547
Vienotais reģistrācijas numurs	40003032065
Reģistrācijas datums Uzņēmumu reģistrā	01.10.1991.
Reģistrācijas datums Komercreģistrā	10.09.2004.
Reģistrācijas vieta	Rīga
Komersanta reģistrācijas apliecības izdošanas datums	10.09.2004.
Pamatdarbības veids (NACE 2. red.)	42.12 Dzelzceļu un metro būvniecība 52.21 Sauszemes transporta palīgdarbības
Akcionārs	Latvijas Republika (100%)
Kapitāla daļu turētājs	Latvijas Republikas Satiksmes ministrija Emīlijas Benjamiņas iela 3, Rīga, LV-1743
Pārraudzības institūcija	Sabiedrības padome
Padome	Andris LIEPIŅŠ, padomes priekšsēdētājs no 07.06.2024., padomes priekšsēdētāja vietnieks līdz 06.06.2024. Reinis CEPLIS, padomes loceklis Andis VEINBERGS, padomes loceklis no 12.02.2025.
Valde	Artis GRINBERGS, valdes priekšsēdētājs no 10.06.2024. Rinalds PĻAVNIEKS, valdes loceklis no 10.06.2024., valdes priekšsēdētājs līdz 10.06.2024. Mārtiņš ĶENĢIS, valdes loceklis no 01.07.2024. Vita BALODE-ANDRŪSA, valdes locekle līdz 10.06.2024.
Revidenta nosaukums, adrese un atbildīgā zvērinātā revidente	KPMG Baltics SIA reģistrācijas Nr. 40003235171 LZRA komercsabiedrības licence Nr. 55 Roberta Hirša iela 1, Rīga, LV-1045 Latvija Atbildīgā zvērinātā revidente Armine Movsisjana Sertifikāts Nr. 178
Pārskata gads	2024. gada 1. janvāris – 2024. gada 31. decembris

2. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Finanšu pārskats atspoguļo LDz kā atsevišķa uzņēmuma finanšu stāvokli, darbības rezultātus un naudas plūsmu. Koncerna (valsts akciju sabiedrības "Latvijas dzelzceļš" un tās meitas sabiedrību) finanšu stāvoklis ir atspoguļots konsolidētajā finanšu pārskatā, kas tiek publicēts vienlaicīgi ar atsevišķo finanšu pārskatu.

Finanšu pārskats aptver laika periodu no 2024. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim. Finanšu pārskatu apstiprina akcionāru sapulce, kuru sasauca LDz Valde pēc revidenta atzinuma un padomes ziņojuma saņemšanas.

2.1. GRĀMATVEDĪBAS UZSKAITES UN NOVĒRTĒŠANAS PRINCIPI

Šis finanšu pārskats ir sagatavots saskaņā ar ES apstiprinātajiem SFPS Grāmatvedības standartiem (turpmāk tekstā - SFPS). Ņemot vērā ES apstiprināšanas procedūru, šajā pielikumā ir atspoguļoti arī standarti un interpretācijas, kas nav apstiprināti piemērošanai ES, jo šiem standartiem un interpretācijām var būt ietekme uz LDz finanšu pārskatiem nākamajos periodos, ja tie tiek apstiprināti.

Finanšu pārskats ir sagatavots, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi un uzņēmējdarbības turpināšanas principu.

SFPS prasa LDz Vadībai piemērot tādus pieņēmumus un spriedumus, sagatavojot finanšu pārskatus, kas ietekmē aktīvu un saistību vērtības, kā arī pārskata datumā atklājamo informāciju, kā arī pārskata periodā atzīto ieņēmumu un izdevumu summas. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kas prasa nozīmīgu vai sarežģītu pieņēmumu izdarīšanu, vai jomas, kur izdarītie pieņēmumi un aplēses ir nozīmīgas finanšu pārskatu kontekstā, ir atklātas 3. pielikumā.

Pārskata gadā nav stājušies spēkā ES apstiprināti SFPS, to grozījumi un to interpretāciju grozījumi, kuru ieviešanai bija būtiska ietekme uz LDz darbību. Pārskata gadā ar 2024. gada 1. janvāri ir stājušies spēkā un ir apstiprināti lietošanai ES sekojoši standartu grozījumi:

- Saistību klasifikācija īstermiņa vai ilgtermiņa saistībās (papildinājumi 1. SGS);
- Ilgtermiņa saistības ar īpašiem nosacījumiem (papildinājumi 1. SGS);
- Nomas saistības pārdošanas darījumos ar saņemšanu atpakaļ nomā (papildinājumi 16. SFPS);
- Finansēšanas līgumi ar piegādātājiem (papildinājumi 7. SGS un 7. SFPS).

Ar 2025. gada 1. janvāri vai vēlāk stāsies spēkā sekojoši standartu grozījumi vai interpretācijas, kuri varētu ietekmēt LDz finanšu pārskatus un kuru ietekmi LDz Vadība pašlaik novērtē, tomēr sākotnējās aplēses liecina, ka tā nebūs būtiska (izņemot 18. SFPS Informācijas sniegšana un atklāšana finanšu pārskatos, kura ietekme uz finanšu pārskatiem tiks vērtēta atsevišķi pēc apstiprināšanas lietošanai ES):

- Aizvietojamības neesamība (papildinājumi 21. SGS) (stājas spēkā 2025. gada 1. janvārī);
- Grozījumi finanšu instrumentu klasifikācijā un novērtēšanā (papildinājumi 9. SFPS un 7. SFPS) (stājas spēkā 2026. gada 1. janvārī, nav apstiprināti lietošanai ES);
- SFPS grāmatvedības standartu ikgadējie uzlabojumi 11. sējums (izdots 2024. gada 18. jūlijā) (stājas spēkā 2026. gada 1. janvārī, nav apstiprināti lietošanai ES);
- 18. SFPS Informācijas sniegšana un atklāšana finanšu pārskatos (izdots 2024. gada 9. aprīlī) (stājas spēkā 2027. gada 1. janvārī, nav apstiprināti lietošanai ES);
- 19. SFPS Meitas uzņēmumi bez publiskas atbildības: Informācijas atklāšana (izdots 2024. gada 9. maijā) (stājas spēkā 2027. gada 1. janvārī, nav apstiprināti lietošanai ES).

LDz Vadība papildus jau minētajiem ir veikusi citu standartu un interpretāciju, kas stāsies spēkā, sākot ar 2025. gada 1. janvāri, ietekmes novērtējumu un nesagaida to būtisku ietekmi uz LDz finanšu pārskatiem.

2.2. ĀRVALSTU VALŪTAS PĀRVĒRTĒŠANA

Uzskaites un pārskatu valūta

Finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā LDz darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir uzrādīti Latvijas Republikas oficiālajā valūtā *euro* (EUR), kas ir LDz pārskatu valūta.

Darījumi un atlikumi ārvalstu valūtās

Visi darījumi ārvalstu valūtā tiek pārrēķināti EUR pēc darījuma dienas sākumā spēkā esošā Eiropas Centrālās bankas publicētā EUR atsauces kursa. Monetārie aktīvi un saistības ārvalstu valūtā pārskata gada pēdējā dienā finanšu pārskatā tiek norādīti, tos pārrēķinot EUR saskaņā ar grāmatvedībā izmantojamo ārvalstu valūtas kursu pēc Eiropas Centrālās bankas (ECB) publicētā valūtas kursa, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās dienas beigās. Valūtu kursa starpības, kas rodas no norēķiniem valūtās, tiek atzītas Apvienoto ienākumu pārskatā.

Ārvalstu valūtas kursi

ĀRVALSTU VALŪTA	VALŪTAS VIENĪBAS PAR 1 EUR	VALŪTAS VIENĪBAS PAR 1 EUR
	EUR 31.12.2024.	EUR 31.12.2023.
USD	1.03890	1.10500
CHF	0.94120	0.92600

2.3. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

Nemateriālie ieguldījumi galvenokārt sastāv no programmatūras licencēm. Sākotnēji tos atzīst iegādes izmaksās. Nemateriālajiem ieguldījumiem ir noteikts un ierobežots lietošanas laiks. Turpmāk nemateriālie ieguldījumi tiek uzrādīti iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu un zaudējumus no vērtības samazināšanās.

Turpmākās izmaksas tiek kapitalizētas, palielinot esošā nemateriālā ieguldījuma vērtību, vai atzītas kā atsevišķs nemateriāls ieguldījums tikai tad, ja no tām LDz ir sagaidāmi nākotnes ekonomiskie labumi un šīs izmaksas ir iespējams ticami noteikt. Pārējās izmaksas tiek norakstītas Apvienoto ienākumu pārskatā to rašanās brīdī.

Nemateriālajiem ieguldījumiem nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes, lai norakstītu to iegādes vērtību lietderīgās izmantošanas perioda laikā un to iekļauj attiecīgā perioda Apvienoto ienākumu pārskatā. Pamatā nemateriālie ieguldījumi tiek nolietoti 5 gadu laikā.

2.4. PAMATLĪDZEKĻI

Pamatlīdzekļi tiek atzīti saskaņā ar iegādes izmaksu metodi, kā aprakstīts zemāk, atskaitot uzkrāto nolietojumu un jebkuru uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds ir nepieciešams.

Iegādes izmaksās iekļauj uz pamatlīdzekļa iegādi tieši attiecināmās izmaksas. Pašu izveidoto pamatlīdzekļu vērtība sastāv no materiālu cenas un tiešajām darba izmaksām, kā arī jebkurām citām izmaksām, kas tieši saistāmas ar pamatlīdzekļa nodrošināšanu darba stāvoklī tam paredzētajam mērķim, un pamatlīdzekļu nojaukšanas un aizvešanas izmaksām un vietas, kur pamatlīdzeklim jāatrodas, atjaunošanu. Tādu datorprogrammu iegādes izmaksas, kas ir cieši saistītas ar iekārtas funkcionalitāti un nevar tikt no tās atdalītas, tiek kapitalizētas kā šo iekārtu sastāvdaļa.

LDz kapitalizē pamatlīdzekļus, kuru vērtība pārsniedz 500 EUR un lietderīgās kalpošanas laiks pārsniedz vienu gadu. Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek kapitalizēti un atspoguļoti kā pamatlīdzekļi.

Ja atsevišķu pamatlīdzekļu sastāvdaļu lietderīgās kalpošanas laiki atšķiras, tie tiek uzskaitīti kā atsevišķas pamatlīdzekļu sastāvdaļas. Pamatlīdzekļu aplēstās atlikušās vērtības un lietderīgās kalpošanas laiki tiek pārskatīti un nepieciešamības gadījumā koriģēti katrā pārskata gada datumā.

Turpmākās izmaksas tiek iekļautas aktīva bilances vērtībā vai atzītas kā atsevišķs aktīvs tikai tad, kad pastāv liela varbūtība, ka ar šo posteni saistītie nākotnes saimnieciskie labumi ieplūdīs LDz un šī posteņa izmaksas var ticami noteikt. Pārējās pamatlīdzekļu kārtējā remonta un uzturēšanas izmaksas tiek iekļautas tā perioda Apvienoto ienākumu pārskatā, kurā tās ir radušās.

Peļņa vai zaudējumi no pamatlīdzekļu izslēgšanas tiek aprēķināti kā starpība starp pamatlīdzekļa bilances vērtību un pārdošanas rezultātā gūtajiem ieņēmumiem un iekļauti attiecīgā perioda Apvienoto ienākumu pārskatā.

Gadījumos, kad kāda pamatlīdzekļa bilances vērtība ir augstāka par tā atgūstamo vērtību, attiecīgā pamatlīdzekļa vērtība tiek norakstīta līdz tā atgūstamajai vērtībai (skat. 3. pielikumu).

Nolietojums

Pamatlīdzekļu nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nolietojums tiek iekļauts Apvienoto ienākumu pārskatā.

Ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos tiek nolietoti īsākajā no nomas perioda vai līdzīga pamatlīdzekļa lietderīgās kalpošanas laika pēc likmēm, kas pielietotas kategorijai, kurā ietilpst ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos. Zemei nolietojums netiek aprēķināts.

LDz pamatlīdzekļiem pārskata perioda nolietojuma summa tiek aprēķināta, piemērojot attiecīgajam pamatlīdzeklim noteikto kalpošanas laiku.

PAMATLĪDZEKĻI	KALPOŠANAS LAIKS
Ēkas un būves	10-130 gadi
Sliežu ceļi	10-90 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – vagoni tehnoloģiskām vajadzībām	22-40 gadi
Dzelzceļa ritošais sastāvs – lokomotīves, dīzeļvilcieni un tehnoloģiskās iekārtas	5-40 gadi
Sliežu ceļu mašīnas	30 gadi
Skaitļošanas iekārtas, sakaru līdzekļi, kopētāji un to aprīkojums	3-10 gadi
Pārējie pamatlīdzekļi	5-30 gadi

Nepabeigtā celtniecība

Aktīvi, kuri iegādes brīdī nav gatavi paredzētajam pielietojumam vai ir uzstādīšanas procesā, ir klasificēti kā "Nepabeigtās celtniecības objektu izmaksas". Nepabeigtās celtniecības objektu sākotnējā vērtība tiek palielināta perioda laikā par aizņēmumu izmaksām un citām tiešajām izmaksām, kas saistītas ar attiecīgo objektu līdz tā nodošanai ekspluatācijā. Attiecīgā pamatlīdzekļa sākotnējā vērtība netiek palielināta par aizņēmumu izmaksām periodos, kad netiek veikti aktīvi nepabeigtās celtniecības objekta attīstības darbi.

Brīdī, kad nepabeigtās celtniecības objekti ir gatavi savam paredzētajam pielietojumam, tie tiek pārklasificēti atbilstošā pamatlīdzekļu kategorijā un tiek uzsākta nolietojuma aprēķināšana. Nepabeigtās celtniecības objekti tiek regulāri novērtēti ar mērķi noteikt, vai tiem nav vērtības samazināšanās pazīmes.

2.5. MANTISKO UN NEMATERIĀLO AKTĪVU VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

Visiem LDz mantiskajiem un nemateriālajiem aktīviem ir noteikts lietderīgās izmantošanas periods (izņemot zemi un muzeja krājumus). Aktīvu, kas tiek pakļauti nolietojumam, vērtība tiek pārskatīta ikreiz, kad notikumi un apstākļi liecina par iespējamu to bilances vērtības neatgūstamību.

Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti vērtībā, kas ir starpība starp aktīva bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Atgūstamā vērtība ir augstākā no attiecīgā aktīva patiesās vērtības, atskaitot pārdošanas izmaksas, un tā lietošanas vērtības. Lai noteiktu vērtības samazinājumu, aktīvi tiek sagrupēti, balstoties uz zemāko līmeni, kuram var identificēt naudas plūsmu (naudu ienesošās vienības). Zaudējumi no vērtības samazināšanās tiek atzīti Apvienoto ienākumu pārskatā.

Zaudējumi no aktīvu vērtības samazināšanās, kas atzīti iepriekšējos periodos, tiek pārskatīti katrā bilances datumā, lai noteiktu, vai nepastāv pierādījumi tam, ka zaudējumi ir samazinājušies vai vairs nepastāv. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ, ja ir veiktas izmaiņas aplēsēs, kas izmantotas atgūstamās summas noteikšanai. Zaudējumus no vērtības samazināšanās atceļ vienīgi tādā apmērā, par cik attiecīgā aktīva bilances vērtība nepārsniedz to bilances vērtību, atskaitot nolietojumu, kura tiktu noteikta, ja zaudējumi no vērtības samazināšanās netiktu atzīti.

2.6. FINANŠU INSTRUMENTI

Finanšu instrumentu klasifikācija

LDz finanšu instrumenti sastāv no finanšu aktīviem (finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā un finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos) un finanšu saistībām (finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā).

Parāda instrumentu klasifikācija ir atkarīga no LDz finanšu aktīvu vadības ieviestā biznesa modeļa, kā arī no tā, vai līgumiskās naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem

(TPPM). Ja parāda instrumentu tur, lai iekasētu naudas plūsmas, to var uzskaitīt amortizētajā iegādes vērtībā, ja tas atbilst TPPM prasībām. Finanšu aktīvi, kuru naudas plūsmas neatbilst TPPM prasībām, jāvērtē patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos (PVPZA) (piemēram, atvasinātie finanšu instrumenti). Iegultie atvasinātie instrumenti netiek atdalīti no finanšu aktīviem, bet tos iekļaujot finanšu aktīvu sastāvā, tiek izvērtētas TPPM prasības.

Pašu kapitāla instrumentus vienmēr vērtē patiesajā vērtībā. Tomēr Vadībai ir iespēja izdarīt neatsaucamu izvēli uzrādīt patiesās vērtības izmaiņu pārējos apvienotajos ienākumos, ja instrumentu netur tirdzniecības nolūkā. Ja pašu kapitāla instrumentu tur tirdzniecībai, izmaiņas patiesajā vērtībā jāuzrāda peļņā vai zaudējumos.

Atzīšana un atzīšanas pārtraukšana

Finanšu aktīvus un saistības atzīst brīdī, kad LDz ir kļuvis par līgumslēdzēju pusi un izpildījis darījuma nosacījumus, t.i. darījuma datumā.

Finanšu aktīvu atzīšana tiek pārtraukta, kad LDz līgumsaistības uz finanšu aktīvu radīto naudas plūsmu izbeidzas vai, ja LDz nodod finanšu aktīvu citai pusei, vai arī nododot būtiskākos aktīva riskus un no aktīva saņemamo atlīdzību. Finanšu aktīvu iegādi un pārdošanu pamatdarbības ietvaros uzskaita tirdzniecības dienā, t.i., datumā, kad LDz nolemj aktīvu nopirkt vai pārdot.

Finanšu saistību atzīšana tiek pārtraukta, kad saistības pamatā esošs pienākums tiek atsaukts, atcelts vai arī tam beidzas termiņš.

Novērtēšana

Sākotnējā atzīšanas brīdī finanšu instrumentus vērtē to patiesajā vērtībā. Finanšu aktīviem un finanšu saistībām amortizētajā iegādes vērtībā sākotnējās atzīšanas brīdī patieso vērtību koriģē par darījuma izmaksām, kas ir tieši attiecināmas uz šo finanšu instrumentu.

Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos

Šajā kategorijā ietilpst LDz īpašumā esošie pašu kapitāla instrumenti, kas veido Pārējos vērtspapīrus un ieguldījumus. Šie ieguldījumi tiek uzrādīti ilgtermiņa aktīvu sastāvā, ja vien Vadība neplāno tos pārdot 12 mēnešu laikā no pārskata gada dienas. Šo finanšu aktīvu patieso vērtību nosaka, balstoties uz LDz Vadības izdarītajām aplēsēm, kuru pamatā ir šo ieguldījumu finanšu informācija. Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek atspoguļotas peļņā vai zaudējumos.

Dividendes no ieguldījumiem tiek atzītas Apvienoto ienākumu pārskatā brīdī, kad LDz rodas likumīgas tiesības uz tām.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ir parāda instrumenti ar fiksētu vai nosakāmu maksājumu grafiku, kuri netiek turēti tirdzniecībai un kuru nākotnes naudas plūsmas sastāv tikai no pamatsummas un procentu maksājumiem. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā ietver pircēju, pasūtītāju parādus un citus debitorus, kā arī radniecīgo sabiedrību parādus un naudu un naudas ekvivalentus. Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificēti kā īstermiņa aktīvi, ja maksājuma termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tie tiek uzrādīti kā ilgtermiņa aktīvi. Īstermiņa debitoru parādi netiek diskontēti.

Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam.

Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no naudas kasē, norēķinu kontu atlikumiem un īstermiņa augsti likvīdiem ieguldījumiem, kurus nepieciešamības gadījumā var viegli pārvērst naudā un kas nav pakļauti būtiskam vērtību izmaiņu riskam.

Vērtības samazinājums finanšu aktīviem amortizētajā iegādes vērtībā

Vērtības samazinājums tiek atzīts atbilstoši sagaidāmo kredītzaudējumu (SKZ, *expected credit loss*) modelim. Modelim ir trīs pakāpju pieeja, kas balstās uz izmaiņām finanšu aktīva kredītkvalitātē, salīdzinot ar sākotnējo atzīšanu. LDz finanšu aktīva sākotnējās atzīšanas brīdī atzīst tūlītējos zaudējumus, kas ir vienādi ar 12 mēnešu SKZ, arī tad, ja finanšu aktīvi ir bez vērtības samazināšanās pazīmēm (pircēju un pasūtītāju parādiem atzīst to mūža SKZ). Notiekot būtiskam kredītriska pieaugumam, vērtības samazinājumu mēra, izmantojot aktīva mūža SKZ, nevis 12 mēnešu SKZ.

LDz ir piemērojis 9. SFPS pieļautos operacionālos atvieglojumus attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādu vērtēšanu – pircēju un pasūtītāju parādus grupē pēc to kredītkvalitātes un kavējuma dienām,

piemērojot sagaidāmo kredītzaudējumu procentu katrai attiecīgajai grupai. SKZ likmes ir aplēstas, ņemot vērā pēdējo trīs gadu maksājumu vēsturi, korigējot šo rādītāju ar mērķi ņemt vērā informāciju par tagadni un nākotnes prognozēm.

Saistīto pušu parādi, kā arī saistītajām pusēm izsniegtie aizdevumi tiek izdalīti atsevišķā grupā, kuras SKZ rēķina, ņemot vērā ne tikai pagātnes pieredzi, bet arī to galējā īpašnieka – Latvijas Republikas – kredītreitingu un nākotnes attīstības prognozes. Aizdevumi, kas izsniegti meitas sabiedrībām, tiek uzskatīti par aktīviem ar tādu kredītrisku, kas nav būtiski palielinājies kopš sākotnējās atzīšanas brīža, līdz ar to SKZ aprēķinā iekļauj nākamo 12 mēnešu laikā sagaidāmos kredītzaudējumus.

Uzkrājums vērtības samazinājumam tiek iekļauts atsevišķā uzkrājumu kontā un zaudējumi tiek atzīti Apvienoto ienākumu pārskatā. Ja nākamajā periodā pēc vērtības samazināšanās atzīšanas zaudējumu summa samazinās un šis samazinājums var būt objektīvi saistīts ar notikumu pēc vērtības samazināšanās atzīšanas (piemēram, uzlabojas debitora kredītreitings), tad iepriekš atzīto zaudējumu no vērtības samazināšanās apvērse tiek atzīta Apvienoto ienākumu pārskatā.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistību amortizētajā iegādes vērtībā sastāvā tiek uzrādīti aizņēmumi no kredītiestādēm, citi aizņēmumi, parādi piegādātājiem un darbuņēmējiem un pārējie kreditori, kā arī parādi radniecīgajām sabiedrībām.

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā sākotnēji atzīst to patiesajā vērtībā. Turpmākajos periodos finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā tiek klasificētas kā īstermiņa saistības, ja maksājums termiņš ir viens gads vai mazāk. Ja maksājuma termiņš ir garāks par vienu gadu, tad tās tiek uzrādītas kā ilgtermiņa saistības.

Aizņēmumi

Sākotnēji aizņēmumi tiek atzīti patiesajā vērtībā, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas. Turpmākajos periodos aizņēmumi tiek uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, pielietojot efektīvo procentu likmi. Starpība starp saņemto naudas līdzekļu apjomu, atskaitot ar aizņēmumu saņemšanu saistītās izmaksas un aizņēmuma dzēšanas vērtību, tiek pakāpeniski ietverta Apvienoto ienākumu pārskatā, izmantojot aizņēmuma efektīvo procentu likmi. Šī starpība tiek atzīta finanšu izmaksu sastāvā.

Aizņēmumi tiek klasificēti kā īstermiņa saistības, izņemot gadījumus, kad LDz ir neatsaucamas tiesības atlikt saistību nokārtošanu uz vismaz 12 mēnešiem pēc bilances datuma.

Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un uzrādīti bilancē neto vērtībās, ja pastāv juridiskas tiesības šādu ieskaitu veikt, kā arī plānots veikt norēķinu pēc neto vērtībām vai arī nodot aktīvu un norēķināties par saistību vienlaicīgi.

2.7. KRĀJUMI

Krājumi tiek uzskaitīti zemākajā no pašizmaksas vai neto pārdošanas vērtības. Neto pārdošanas vērtību veido normālas LDz darbības gaitā noteiktā krājumu pārdošanas cena, atskaitot krājumu pabeigšanas un pārdošanas izmaksas. Iegādes vērtība tiek noteikta, izmantojot vidējo svērto krājumu novērtēšanas metodi kurināmajam un degvielai un FIFO (pirmais iekšā, pirmais ārā) metodi pārējām krājumu sastāvdaļām.

Nepieciešamības gadījumā novecojušo, lēna apgrozījuma vai bojāto krājumu vērtības samazinājumam tiek izveidoti uzkrājumi vērtības norakstījumiem. Krājumiem, kas nav izmantoti ilgāk par gadu, tiek veidoti uzkrājumi 100% apjomā. Uzkrājumu summa tiek iekļauta Apvienoto ienākumu pārskatā.

2.8. AKCIJU KAPITĀLS UN MAKSĀJUMI PAR VALSTS KAPITĀLA DAĻU IZMANTOŠANU (DIVIDENDES)

LDz akciju kapitālu veido parastās vārda akcijas. Visas LDz akcijas ir dematerializētas akcijas. Katras akcijas nominālvērtība ir viens *euro*.

LDz akcionāram izmaksājamās dividendes jeb maksājumi par valsts kapitāla daļu izmantošanu tiek atspoguļotas kā saistības finanšu pārskatos periodā, kurā LDz akcionārs apstiprina dividenžu apmēru.

2.9. PĀRĒJĀS REZERVES

Daļu no LDz peļņas pēc nodokļu nomaksas, pamatojoties uz LDz akcionāru sapulces lēmumu, var ieskaitīt rezerves kapitālā. Šim nolūkam pašu kapitāla sastāvā ir izveidotas "Pārējās rezerves". Pārējo rezervju izmantošana un sadalīšana ir akcionāru sapulces kompetencē.

2.10. UZKRĀTĀS NEIZMANTOTO ATVAĻINĀJUMU IZMAKSAS

Uzkrātās neizmantoto atvaļinājumu izmaksas tiek aprēķinātas katram darbiniekam, reizinot neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu uz pārskata gada beigām ar dienas vidējo darba samaksu pārskata gada pēdējos sešos mēnešos un pieskaitot darba devēja daļu par sociālās apdrošināšanas iemaksām.

2.11. UZKRĀJUMI

Uzkrājumi tiek atzīti, kad LDz pagātnes notikumu rezultātā ir radušās juridiskas vai prakses radītas saistības, un ir paredzams, ka šo saistību izpildei būs nepieciešama ekonomiskos labumus ietverošu resursu aizplūšana no LDz, un saistību apjomu iespējams pietiekami ticami novērtēt.

Ja LDz paredz, ka uzkrājumu izveidošanai nepieciešamie izdevumi tiks daļēji vai pilnībā atmaksāti, šo izdevumu atmaksa tiek atzīta kā atsevišķs aktīvs tikai un vienīgi tad, kad ir praktiski skaidrs, ka šie izdevumi patiešām tiks atmaksāti. Ar jebkādu uzkrājumu saistītās izmaksas Apvienoto ienākumu pārskatā tiek atspoguļotas, atskaitot summas, kas ir atgūtas.

2.12. UZŅĒMUMU IENĀKUMA NODOKLIS

Uzņēmumu ienākuma nodoklis tiek aprēķināts saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā pārskata perioda beigās. Spēkā esošie tiesību akti nosaka 20 procentu nodokļa likmi no aprēķinātās ar nodokli apliekamās bāzes, kura pirms nodokļa likmes piemērošanas dalīta ar koeficientu 0,8. Uzņēmumu ienākuma nodoklis, kas aprēķināts no peļņas sadales dividendēs, tiek uzrādīts Apvienoto ienākumu pārskatā atsevišķi, bet pārējos gadījumos - pie pārējās saimnieciskās darbības izmaksām. Atliktā nodokļa aktīvi vai saistības neveidojas, jo nav atšķirības starp aktīvu un saistību bilances vērtībām un to nodokļu bāzi.

2.13. IEŅĒMUMU ATZĪŠANA

Ieņēmumi ir atlīdzība, kuru saņem pamatdarbības veikšanas rezultātā. Ieņēmumus mēra līgumā noteiktās darījuma cenas apmērā. Darījuma cena ir summa, kuru LDz sagaida saņemt pēc kontroles nodošanas par precēm vai pakalpojumiem, izņemot trešo pušu vārdā iekasētās summas (piemēram, pievienotās vērtības nodokli). Darījuma cena tiek samazināta par piešķirtajām atlaidēm vai cita veida labumiem, kuri tiek piešķirti pircējam. Specifiski kritēriji LDz ieņēmumu atzīšanai katram no ieņēmumu veidiem minēti zemāk.

LDz nav tādu līgumu ar klientu, kuru ietvaros būtu paredzēts norēķinu periods vairāk kā viens gads, līdz ar to LDz neveic korekcijas, lai atspoguļotu naudas vērtības izmaiņas laika gaitā. Turklāt, norēķinos nav paredzēta mainīgā atlīdzība.

Ieņēmumi no preču pārdošanas tiek atzīti kontroles nodošanas brīdī, t.i., brīdī, kad LDz attiecīgo preci ir piegādājusi klientam un tas ir preci akceptējis, kā arī ir ticams, ka debitora parāds ir atgūstams.

Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas tiek atzīti tajā finanšu periodā, kad pakalpojumi tika sniegti, ņemot vērā kopējo sniegtā pakalpojuma attiecību pret kopējo līgumā noteikto pakalpojumu, ja piemērojams.

LDz sniedz šādus pakalpojumus (tiek atzīti saskaņā ar 15. SFPS):

Publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pakalpojumi - nodrošina piekļuvi dzelzceļa infrastruktūrai un to infrastruktūras pārvaldītājs bez diskriminācijas sniedz visiem pārvaldātājiem. LDz sniedz publiskās lietošanas minimālā piekļuves pakalpojuma kompleksa un piekļuves publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkalpes vietām, pakalpojumu (minimālais piekļuves pakalpojumu komplekss).

Saistībā ar publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras nodrošināšanu LDz ir piešķirta valsts budžeta dotācija pasažieru segmenta izmaksu segšanai līdz pilnajām izmaksām un dotācija pasažieru

stacijām līnijās, kur pasažieru kustība pārtraukta. Par saņemtās dotācijas apmēru (neieskaitot PVN) ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā saskaņā ar 20. SGS.

Apkalpes vietu uzturēšanas pakalpojumi – pasažieru staciju un pieturas punktu izmantošanas pakalpojumi. LDz sniedz sekojošus apkalpes vietas pakalpojumus pasažieru stacijās: biļešu pārdošanas vietu, pasažieru apziņošanas sistēmu un pasažieriem paredzēto telpu lietošana. Ieņēmumi (neieskaitot PVN) tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā saskaņā ar 20. SGS.

Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi, t.sk. apkalpes vietu pakalpojumi - kravas vagonu šķirošanas un komplektēšanas pakalpojumi (kravas vagonu apstrāde, veicot vai neveicot vilcienu formēšanu), kravas vagonu tehniskā apkope un apskate – kravas vagonu tehniskās pārbaudes pamatpakalpojumi un papildpakalpojumi, tekošais atkabes remonts, kravas vagonu glabājuma pakalpojumi un kravas vagonu starpniecības norēķinu pakalpojumi u.c. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumi - LDz sniedz elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus fiziskajām un juridiskajām personām, t.sk. atkarīgajām sabiedrībām. Elektroenerģijas sadales (vilces apakšstaciju un kontakttīklu) izmaksas pasažieru vilcienu vilces vajadzībām ir iekļautas maksā par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanas pārvadājumu izmantošanu un šajā pakalpojumā neietilpst. Elektroenerģijas patērētājiem LDz sniedz elektroenerģijas realizācijas pakalpojumus, pildot saistības, ko nosaka "Elektroenerģijas tirgus likums", likums "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un Ministru kabineta noteikumi Nr. 635. LDz darbojas kā primārais pakalpojumu sniedzējs, tādējādi ieņēmumi un izmaksas tiek atzīti bruto vērtībā. Ieņēmumi tiek aprēķināti, reizinot tarifu ar patērēto kilovatstundu skaitu, un tiek atzīti periodā, kad patērētājs veikts.

Principāla pakalpojumi ietver ieviešanas kopsavilkuma deklarācijas iesniegšanu, muitas procedūras – tranzīta noformēšanu, pagaidu uzglabāšanu. Atbilstoši līgumam starp LDz un SIA "LDZ CARGO" LDz kā tranzīta procedūras izmantošanas atļaujas turētājs iesniedz tranzīta procedūras deklarācijas un noformē preču pagaidu uzglabāšanas deklarācijas, kā arī veic citas muitas procedūras - tranzīts ievērošanas nodrošināšanas darbības. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Elektronisko sakaru pakalpojumi – datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi, piekļuves elektronisko sakaru tīkla infrastruktūrai pakalpojumi. Ieņēmumi tiek atzīti pēc faktiskās tīkla izmantošanas attiecīgajā pārskata periodā.

Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi - ietver pakalpojumus, kas saistīti ar kravu un pasažieru pārvadājumu informācijas sistēmām, vilcienu kustību, kā arī biznesa atbalsta, kontroles un vadības informācijas sistēmām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Būvniecības pakalpojumi – ietver pašu spēkiem veiktos būvdarbus dzelzceļa infrastruktūras objektos. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Citi pakalpojumi – šajos pakalpojumos ietilpst vadības pakalpojumi atkarīgajām sabiedrībām, infrastruktūras pārvaldītāja specifiskie pakalpojumi un dažādi citi neliela apjoma pakalpojumi juridiskām un fiziskām personām. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

LDz sniedz šādus pakalpojumus (tiek atzīti saskaņā ar 16. SFPS):

Nomas pakalpojumi - LDz ēkas, būves, zemi un pārējos pamatlīdzekļus, kuri nav nepieciešami saimnieciskās darbības nodrošināšanai, pirmkārt, iznomā pārvadātājiem un citām ar dzelzceļa sistēmas darbību saistītajām uzņēmēj-sabiedrībām un iestādēm. Neizmantoto platību, kas atrodas dzelzceļa infrastruktūras objektos, iznomāšana ārējiem klientiem samazina pamatpakalpojuma pašizmaksu. Rezultātā palielinās pamatpakalpojuma konkurēt-spēja, kā arī paaugstinās objektu izmantošanas efektivitāte. Ieņēmumi tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti.

Procentu ienākumi (tiek atzīti saskaņā ar 9. SFPS):

Procentu ienākumi tiek atzīti pēc uzkrājumu metodes, pielietojot efektīvo procentu likmi (saskaņā ar 9. SFPS). Procentu ienākumi no naudas un naudas ekvivalentiem tiek klasificēti kā finanšu ienākumi.

Ienākumi no soda naudām

Ievērojot piesardzības principu, līgumsodus, t.sk. nokavējuma naudu par kavētiem norēķiniem, ieņēmumos atzīst tikai pēc to saņemšanas.

Ienākumi no dividendēm

Ienākumi no dividendēm tiek atzīti, kad rodas likumīgas tiesības uz tām.

2.14. NOMAS LĪGUMI

Klasifikācija

Līguma noslēgšanas brīdī LDz izvērtē, vai līgums ir noma vai ietver nomu. Līgums ir noma vai ietver nomu, ja līgums piešķir tiesības kontrolēt identificējama aktīva izmantošanu noteiktu laika periodu apmaiņā pret atlīdzību. Lai izvērtētu, vai līgums ir noma vai ietver nomu, LDz izvērtē, vai:

Līgums paredz identificējamā aktīva izmantošanu – aktīvs var tikt norādīts tieši vai netieši un tam ir jābūt fiziski nošķiramam vai jāatspoguļo visu aktīva kapacitāti no fiziski nošķirama aktīva. Ja piegādātājam ir nozīmīgas tiesības aizstāt aktīvu, aktīvs nav identificējams;

LDz ir tiesības gūt visus saimnieciskos labumus no identificējamā aktīva izmantošanas visā tā lietošanas periodā;

LDz ir tiesības noteikt identificējamā aktīva izmantošanas veidu. LDz ir tiesības noteikt izmantošanas veidu, kad tā var pieņemt lēmumu par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots. Gadījumos, kad attiecīgi lēmumi par to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiek izmantots, ir iepriekš noteikti, LDz ir jāvērtē, vai tai ir tiesības darboties ar aktīvu vai norīkot darbošanos ar aktīvu noteiktā veidā, vai LDz ir paredzējusi aktīva lietošanu tādā veidā, kas iepriekš nosaka to, kā un kādā nolūkā aktīvs tiks izmantots.

Līguma, kas ietver nomas sastāvdaļu vai vairākas nomas sastāvdaļas, sākotnējā novērtēšanā vai atkārtotas novērtēšanas gadījumā LDz attiecina uz katru nomas sastāvdaļu to relatīvo atsevišķo cenu.

Nomnieks

Noma tiek atzīta kā tiesības izmantot aktīvu un tam atbilstošās nomas saistības datumā, kad nomātais aktīvs ir pieejams LDz lietošanā. Tiesību izmantot aktīvu izmaksas veido:

- nomas saistību sākotnējā novērtējuma summas;
- jebkuri nomas maksājumi, kas izdarīti sākuma datumā vai pirms tā, atskaitot saņemtos nomas veicināšanas maksājumus;
- jebkuras sākotnējās tiešās izmaksas.

Nolietojums tiek rēķināts pēc lineārās metodes no nomas sākuma datuma līdz nomas termiņa beigām, ja vien nav plānots aktīvu izpirkt. Tiesības izmantot aktīvu periodiski tiek samazinātas par zaudējumiem no vērtības samazināšanās, ja tādi ir, un koriģētas, ņemot vērā nomas saistību pārvērtēšanu.

Aktīvi un saistības, kas izriet no nomas, to sākotnējās piemērošanas datumā tiek novērtēti atlikušo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā, kas diskontēta, izmantojot LDz salīdzināmo procentu likmi. Nomas saistībās iekļauj šādu nomas maksājumu patreizējo vērtību:

- fiksēti nomas maksājumi (ieskaitot pēc būtības fiksētos nomas maksājumus), atskaitot nomas veicināšanas maksājumus;
- mainīgie nomas maksājumi, kas ir atkarīgi no indeksa vai likmes;
- maksājumi, kas jāveic nomniekam saskaņā ar atlikušās vērtības garantijām;
- pirkšanas iespējas izmantošanas cena, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka nomnieks izmantos šo iespēju, un
- soda naudas maksājumi par nomas izbeigšanu, ja nomas termiņš atspoguļo to, ka nomnieks izmanto iespēju izbeigt nomu.

Nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, ja mainās nākotnes nomas maksājumi, jo ir mainījies indekss vai likme, ko lieto šo maksājumu noteikšanai, ja mainās LDz aplēse par paredzamo maksājumu apmēru, vai, ja LDz maina savu izvērtējumu par pirkšanas iespējas izmantošanu, nomas termiņa pagarināšanu vai izbeigšanu. Kad nomas saistības tiek atkārtoti novērtētas, attiecīga korekcija tiek veikta lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtībā vai atzīta Apvienoto ienākumu pārskatā, ja lietošanas tiesību aktīva uzskaites vērtība samazinās līdz nullei.

Katrs nomas maksājums tiek sadalīts starp nomas saistībām un procentu izdevumiem par nomas saistībām. Nomas saistību procentu izdevumi tiek atzīti Apvienoto ienākumu pārskatā nomas periodā, lai veidotu konstantu periodisku procentu likmi atlikušajai nomas saistībai katrā periodā.

Īstermiņa noma un noma, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību

Nomas maksājumi, kas saistīti ar īstermiņa nomu vai nomu, kuras pamatā esošais aktīvs ir ar zemu vērtību, tiek atzīti kā izdevumi pēc lineārās metodes Apvienoto ienākumu pārskatā. Īstermiņa noma ir noma, kuras nomas termiņš sākuma datumā ir 12 mēneši vai mazāk.

Iznomātāja uzskaitē

Nomas darījumus, kuri pēc savas būtības nodod nomas ņēmējam visus riskus un atlīdzību, kas raksturīgi īpašumtiesībām uz aktīvu objektu, klasificē kā finanšu nomas darījumus. Nomas darījumi, kurā iznomātājs patur nozīmīgu daļu no īpašumtiesībām raksturīgā riska un atlīdzības, tiek klasificēti kā operatīvā noma.

Aktīvi, kas tiek iznomāti operatīvajā nomā, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot nolietojumu. Nolietojums tiek aprēķināts pēc lineārās metodes. Nomas ieņēmumi no operatīvās nomas un no klientiem saņemtās priekšapmaksas tiek iekļauti atbilstošā nomas perioda Apvienoto ienākumu pārskatā.

Apakšnomas darījumu uzskaitē (LDz ir iznomātājs)

Gadījumā, ja saskaņā ar līgumu LDz ir iznomātājs, bet daļa no nomas objektiem tiek nodota tālāk nomā, veidojas apakšnomas darījums. Katrs apakšnomas darījums tiek izvērtēts pēc tā atbilstības finanšu vai operatīvās nomas definīcijai, izvērtējumu veicot attiecībā uz tiesībām lietot aktīvu. Uzskaitē tiek veikta atbilstoši noteiktajam apakšnomas veidam – LDz ir iznomātājs uz operatīvās nomas nosacījumiem vai LDz ir iznomātājs uz finanšu nomas nosacījumiem. Gadījumā, ja apakšnoma ir finanšu noma, tā tiek uzskaitīta atsevišķi kā nomas debitors. Neto ieskaits ar saistību netiek veikts.

Apakšnomas darījumu uzskaitē:

- LDz kā starpposma iznomātājs samazina “tiesības lietot aktīvu”, veidojot “finanšu nomas debitora parādu” par šo daļu, neatzīstot nomas ieņēmumus no apakšnomas, bet aprēķina procentu ieņēmumus no “finanšu nomas debitora parāda”;
- Apakšnomas termiņa laikā LDz kā starpposma iznomātājs atzīst nolietojuma izmaksas “tiesībām lietot aktīvu” tiktāl, cik attiecas uz to “tiesību lietot aktīvu” daļu, kas nav nodota apakšnomā, bet atzīst procentu izmaksas par nomas saistībām pilnā apmērā.

2.15. VALSTS LĪDZFINANSĒJUMS UN ES LĪDZEKĻI

Valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek atzīti to patiesajā vērtībā brīdī, kad ir pietiekama pārlicība par to saņemšanu un var ticami apgalvot, ka LDz būs spējīga pildīt visus ar šo līdzekļu saņemšanu saistītos noteikumus.

Uz aktīviem (pamatlīdzekļiem) attiecināmais valsts līdzfinansējums un ES līdzekļi tiek uzrādīti bilances postenī “Nākamo periodu ieņēmumi” un periodiski atzīti Apvienoto ienākumu pārskatā proporcionāli attiecīgo aktīvu (pamatlīdzekļu) nolietojumam to lietderīgās izmantošanas laikā.

Ņemot vērā Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļu, LDz ir uzrādījis Apvienoto ienākumu pārskatā kolonnu “2024. gada rezultāts pirms finanšu līdzsvara maksājumiem” un “2023. gada rezultāts pirms finanšu līdzsvara maksājumiem”. Lai arī šādu rādītāja uzrādīšanu neparedz SFPS, ne-SFPS rādītājs uzrādīts finanšu pārskatā, lai nodrošinātu lasītājiem skaidru priekšstatu par LDz finansiālo stāvokli bez finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanas.

LDz ir piešķirta valsts budžeta dotācija par neizmantoto apkāpes vietu uzturēšanu un dotācija pasažieru pārvadājumu segmenta, ko LDz sniedz saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu līgumu, pilno izmaksu nodrošināšanai publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājam, kas ietver neattiecināmās izmaksas Eiropas Komisijas 2015. gada 12. jūnija Īstenošanas regulas ES 2015/909 “Par kārtību, kā aprēķināt izmaksas, kas tieši radušās, sniedzot vilcienu satiksmes pakalpojumus” 4. panta izpratnē, tai skaitā, bet ne tikai, fiksētās dzelzceļa infrastruktūras (tai skaitā pasažieru platformu) uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas, kā arī izmaksas par vilcienu kustības vadību, ietverot signalizēšanu, regulēšanu, dispečera pakalpojumus un saziņu, kā arī informācijas sniegšanu par vilcienu kustību, kas rodas neatkarīgi no vilcienu kustības intensitātes un nepieciešamas vilcienu kustības nodrošināšanai, bet kas nav iekļautas maksā par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu. Par saņemtās dotācijas apmēru ieņēmumi (neieskaitot PVN) tiek atzīti periodā, kad pakalpojumi tiek sniegti, bet ne vairāk kā saņemtā finansējuma apmērā saskaņā ar 20. SGS.

2.16. SAISTĪTĀS PUSES

Par saistītajām pusēm tiek uzskatīti valsts, LDz meitas sabiedrības, LDz Padomes un Valdes locekļi, viņu tuvi ģimenes locekļi un sabiedrības, kurās minētajām personām ir kontrole vai būtiska ietekme.

2.17. NOTIKUMI PĒC BILANCES DATUMA

Finanšu pārskatā tiek atspoguļoti tādi notikumi pēc pārskata gada beigām, kas sniedz papildu informāciju par LDz finansiālo stāvokli bilances sagatavošanas datumā (koriģējošie notikumi). Ja notikumi pēc pārskata gada beigām nav koriģējoši, tie tiek atspoguļoti finanšu pārskata pielikumos tikai tad, ja tie ir būtiski.

2.18. DARBINIEKU LABUMI

Sociālās apdrošināšanas un pensiju plāna iemaksas

LDz veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas tiesību aktiem. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru LDz jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi. LDz nerodas papildu juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildu maksājumus, ja valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu, un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

2.19. IEGULDĪJUMI MEITAS SABIEDRĪBU KAPITĀLOS

Ieguldījumi meitas sabiedrību kapitālos tiek uzskaitīti to iegādes vērtībā, no kuras atskaitīti zaudējumi no vērtības samazināšanās.

LDz atzīst ienākumus tikai tad, ja tā no savas meitas sabiedrības saņem pēc iegādes datuma radušās peļņas daļu. Saņemtās summas, kas pārsniedz šo peļņu, uzskata par ieguldījuma atgūšanu un grāmato kā ieguldījuma iegādes vērtības samazinājumu.

Ja pastāv objektīvi pierādījumi tam, ka ieguldījuma meitas sabiedrības bilances vērtība ir samazinājusies, tad zaudējumus no vērtības samazināšanās aprēķina kā starpību starp ieguldījuma bilances vērtību un tā atgūstamo vērtību. Zaudējumi no ieguldījuma vērtības samazināšanās var tikt apvērsti, ja pēc tam, kad pēdējo reizi tika atzīti zaudējumi no vērtības samazināšanās, ir mainījušās aplēses, kas tika izmantotas vērtības samazinājuma noteikšanai.

3. BŪTISKI PIEŅĒMUMI UN SPRIEDUMI

Lai sagatavotu finanšu pārskatus saskaņā ar SFPS, nepieciešams izdarīt būtiskus pieņēmumus. Tāpat, sagatavojot pārskatus, Vadībai ir nepieciešams izdarīt pieņēmumus un spriedumus, piemērojot LDz izvēlēto uzskaites politiku.

Finanšu pārskatu sagatavošana, izmantojot SFPS, prasa izmantot aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē finanšu pārskatos uzrādīto aktīvu un saistību vērtības un pielikumos sniegto informāciju finanšu pārskatu datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ieņēmumus un izdevumus. Faktiskie rezultāti var atšķirties no šīm aplēsēm. Jomas, kuras vairāk var ietekmēt pieņēmumi, ir Vadības pieņēmumi un aprēķini, nosakot aktīvu atgūstamo vērtību un uzkrājumu lielumu, kā aprakstīts zemāk. Izņemot zemāk minētās, nav citu jomu, kas prasītu nozīmīgu vai sarežģītu pieņēmumu izdarīšanu, vai jomu, kur izdarītie pieņēmumi un aplēses būtu nozīmīgas finanšu pārskatu kontekstā.

Pamatlīdzekļu lietderīgās kalpošanas periods

Katrā pārskata perioda beigu datumā LDz izvērtē tās pamatlīdzekļu atlikušo lietderīgās kalpošanas periodu. Balstoties uz pēdējiem LDz Finanšu direkcijas veiktiem novērtējumiem, esošais lietderīgās kalpošanas laiks ir atbilstošs LDz pamatlīdzekļu faktiskās izmantošanas laikam.

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums atzīts saimnieciskajā darbībā neizmantotiem pamatlīdzekļiem, kā arī tādiem aktīviem, kuriem nākotnes sagaidāmie saimnieciskie labumi ir būtiski zemāki nekā to bilances vērtība. Nozīmīgākā vērtības samazinājuma summa atzīta attiecībā uz ēkām,

būvē un sliežu ceļiem, pamatojoties uz nākotnes naudas plūsmām no šo pamatlīdzekļu izmantošanas pakalpojumu sniegšanā.

Veicot vērtības samazinājuma pārbaudi, visi LDz aktīvi ir sadalīti naudu ienesošajās vienībās – ģeogrāfiskajos sliežu ceļu iecirkņos. Katram iecirknim vērtētas vērtības samazināšanās pazīmes un iecirkņiem ar vērtības samazināšanās pazīmēm veikta vērtības samazināšanās pārbaude. Galvenie vērtības samazināšanās indikatori ir pasažieru pārvadājumu neesamība vai samazinājums konkrētajā iecirknī, kā arī kravu pārvadājumu apjomu būtisks samazinājums. Vērtības samazinājuma aprēķina rezultātā atzīts vērtības samazinājums 11 iecirkņos par kopējo summu 67,8 miljoni EUR.

Nākotnes paredzamās naudas plūsmas noteiktas, balstoties uz 2024. gada faktiskajiem rādītājiem un 2025. gada budžetu, ekstrapolējot tos uz nākošajiem 5 gadiem. Diskontējot nākotnes plānotās naudas plūsmas, piemērota 7,47% vidēji svērtā kapitāla cena (WACC), kas noteikta kā infrastruktūras pārvaldītājam atbilstoša vidēji svērtā kapitāla cena. WACC, kā arī EBITDA un nākotnes izaugsmes likme ir būtiskākie rādītāji, kas ietekmē vērtības samazinājuma aplēsi. WACC sasniedzot 8,47% (pieaugot par 1%), vērtības samazinājums palielinātos par 49 miljoniem EUR. Savukārt pie WACC 6,47% (samazinājuma par 1%), vērtības samazinājums nebūtu atzīstams. Nākotnes izaugsmes likmei samazinoties par 0,5% būtu nepieciešams vērtības samazinājums 53 miljoni EUR. Savukārt EBITDA samazinoties par 5% vērtības samazinājums būtu 46 miljoni EUR, bet par 10% - 61 miljons EUR.

Nākotnes izaugsmes likmei pieaugot par 0,57% vai EBITDA pieaugot par 10,35% vērtības samazinājums nebūtu atzīstams.

Papildus izvērtējumam naudu ienesošo vienību līmenī, veikts arī kopējais vērtības samazinājuma izvērtējums, nosakot LDz kopējo lietošanas vērtību.

Arī šajā aprēķinā WACC ir būtiskākais rādītājs, kas ietekmē vērtības samazinājuma aplēsi. Vērtējot aprēķina jutīgumu pret WACC izmaiņām, secināms, ka vērtības samazinājums jāatzīst WACC pārsniedzot 6,98% robežlielumu.

Ņemot vērā to, ka pamatlīdzekļi ir lielā mērā finansēti ar dažādiem ES un valsts līdzfinansējuma instrumentiem, norakstot aktīvu vērtību, proporcionāli tai norakstāma arī uz tiem attiecināmā nākamo periodu ieņēmumu summa. Šāda pieeja pamatota ar to, ka nākamo periodu ieņēmumi ir tieši saistīti ar attiecīgajiem pamatlīdzekļiem un to tiešais mērķis bija finansēt šo aktīvu izveidi. Tāpat ir būtiski uzsvērt, ka visi ar finansējuma saņemšanu saistītie pienākumi no LDz puses ir izpildīti.

2024. gada pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma galvenais cēlonis ir būtisks turpmāks kravu pārvadājumu kritums. Izvērtējums par pamatlīdzekļu atgūstamo vērtību, kas tika veikts, sagatavojot 2023. gada finanšu pārskatus, balstoties uz tobrīd pieejamām prognozēm un pieņēmumiem par kravu pārvadājumu attīstību, liecināja par to, ka vērtības samazinājums nav nepieciešams. 2024. gada pavasara beigās un vasaras sākumā īstenotās papildus sankcijas pret Krieviju un Baltkrieviju mazināja iepriekš prognozēto kravu plūsmu, kā rezultātā 2024. gada pārvadājumu apjoms nokritās no 2024. gada sākumā prognozētajiem 16,5 miljoniem tonnu uz 11,5 miljoniem tonnu, turklāt 2025. gadā paredzamais kravu pārvadājumu apjoms veido ap 9,5 miljoniem tonnu. Tā kā šie apstākļi radās un kļuva zināmi 2024. gadā, viss vērtības samazinājums attiecināms uz 2024. gada finanšu rezultātu.

Finanšu līdzsvara maksājums

LDz galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus Latvijas valsts un tautsaimniecības interesēs. Šī uzdevuma nodrošināšanai zaudējumu kompensēšanai atbilstoši Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļai paredzēts saņemt valsts finansējumu VAS "Latvijas dzelzceļš" finanšu līdzsvara nodrošināšanai, tā kā valstij ir jānodrošina, ka valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja peļņas un zaudējumu pārskatā ieņēmumi no infrastruktūras maksām, peļņa no citas komercdarbības, neatmaksājамie ieņēmumi no privātiem avotiem, kā arī valsts finansējums (attiecinājā gadījumā iekļaujot arī no valsts saņemtos avansa maksājumus) ir vismaz līdzsvarā ar infrastruktūras izdevumiem.

Pārskata gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20. SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, būtu atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē. Visbeidzot, iepriekšējo gadu finanšu līdzsvara finansējuma saņemšanas fakts un tas, ka finanšu līdzsvara maksājums par 2024. gadu ir iekļauts 2025. gada valsts budžetā 26 milj. EUR apmērā, apliecina 2024. gada ieņēmumu atzīšanas pamatotību.

4. IEŅĒMUMI

(EUR)

DARBĪBAS VEIDI	2024	2023
Ieņēmumi no klientu līgumiem (15. SFPS):		
<i>Ieņēmumi atzīti perioda laikā:</i>		
Maksa par publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu	41 067 667	43 499 341
Infrastruktūras pārvaldītāja papildpakalpojumi	15 224 748	19 854 268
Specifiskie pakalpojumi, kas saistīti ar infrastruktūras apkalpošanu un remontu	1 333 646	1 278 043
Pakalpojumi pasažieru stacijās	1 094 522	1 163 780
Principāla pakalpojumi	212 971	397 221
Būvniecības pakalpojumi	9 213	634 922
Citi pakalpojumi	2 967 036	3 549 684
Kopā atzīti perioda laikā	61 909 803	70 377 259
<i>Ieņēmumi atzīti noteiktā brīdī</i>		
Elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumi	8 112 386	17 412 074
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	3 905 485	4 002 900
Elektronisko sakaru pakalpojumi	612 662	760 112
Kopā atzīti noteiktā brīdī	12 630 533	22 175 086
Kopā ieņēmumi no klientu līgumiem (15. SFPS)	74 540 336	92 552 345
Cita veida ieņēmumi (16. SFPS):		
Nomas pakalpojumi	3 876 030	4 585 845
Cita veida ieņēmumi (20. SGS)		
Ieņēmumi par dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanu (valsts budžeta finansējums)	50 473 523	35 634 257
Ieņēmumi finanšu līdzsvara nodrošināšanai*	26 012 914	32 439 157
Ieņēmumi par apkopes vietu uzturēšanu (valsts budžeta finansējums)	197 998	197 998
Kopā cita veida ieņēmumi (20. SGS)	76 684 435	68 271 412
Kopā	155 100 801	165 409 602

*Pārskata gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts cita veida ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20. SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, būtu atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē.

Kritēriji, lai LDz saņemtu finanšu līdzsvara maksājumu, ir Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā paredzēto finanšu līdzsvara nosacījumu neizpilde. Ņemot vērā to, ka 2024. gadā LDz neizpildīja paredzētos finanšu līdzsvara nosacījumus, attiecīgi izpildījās kritēriji finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanai Dzelzceļā likumā noteiktajā kārtībā. Finanšu līdzsvara maksājumi atzīti kā 2024. gada ieņēmumi. Valsts budžeta līdzekļi LDz finanšu līdzsvara par 2024. gadu nodrošināšanai 26 012 914 EUR apmērā ir paredzēti likumā "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam".

Nepieciešamais finanšu līdzsvara maksājums 26 012 914 EUR apmērā, kas saņemams nākotnē, atzīts finanšu stāvokļa pārskatā kā "Uzkrātie ieņēmumi", pamatojoties uz Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteiktajām saistībām un pienākumiem. 2024. gadā finanšu līdzsvara nodrošināšanai LDz no valsts budžeta saņēma 14 359 tūkst. EUR nesegto maksājumu par 2022. gadu un maksājumu 32 439 tūkst. EUR par 2023. gadu, kas iepriekš tika atzīti uzkrātajos ienākumos.

2024. gada 19. decembrī akcionāru sapulce nolēma palielināt LDz pamatkapitālu par 46 798 155 EUR (protokola lēmuma Nr. A1.1./7-3 3. punkts "Par VAS "Latvijas dzelzceļš" pamatkapitāla palielināšanu un grozījumiem statūtos"). 2024. gada 27. decembrī atbilstoši Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmumam Nr. 6-12/112157 komercreģistrā reģistrētas parakstītā un apmaksātā pamatkapitāla izmaiņas. Pamatkapitāls palielināts, atbilstoši Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumam Nr. 1120 ieguldot tajā valsts budžeta līdzekļus 46 798 155 EUR apmērā, lai

nodrošinātu valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja (VAS "Latvijas dzelzceļš") finanšu līdzsvaru par 2022. gadu (nesegto daļu) un 2023. gadu. Ņemot vērā, ka pamatkapitāla palielinājuma mērķis bija segt finanšu līdzsvaru par 2022. un 2023. gadu, attiecīgais finanšu līdzsvara parāda, kas iepriekš atzīts uzkrāto ieņēmumu sastāvā, samazinājums atspoguļots kā iepriekšējo periodu nesadalītās peļņas samazinājums, tādējādi nodrošinot, ka arī šis darījuma elements tiek atspoguļots kā darījums ar akcionāru (nosacīta iepriekšējo periodu peļņas sadale).

Ar mērķi uzskatāmi parādīt finanšu pārskatā kopējo atzīto finanšu līdzsvara maksājumu LDz Apvienoto ienākumu pārskatā tiek uzrādīta papildu kolonna "2024. gada rezultāts pirms finanšu līdzsvara maksājumiem" vai attiecīgi "2023. gada rezultāts pirms finanšu līdzsvara maksājumiem". Šīs informācijas atklāšanu neparedz SFPS prasības, tā ir sniegta kā papildu rādītājs ar mērķi atklāt informāciju finanšu pārskatos attiecībā uz LDz peļņu vai zaudējumiem, lai atbilstoši Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļai zaudējumu kompensēšanai saņemtu valsts finansējumu VAS "Latvijas dzelzceļš" finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

5. PĀRĒJIE IEŅĒMUMI

	2024	2023
Nākamo periodu ieņēmumu pakāpeniska atzīšana	19 151 258	19 347 902
Peļņa no krājumu pārdošanas	627 264	1 864 235
Ieņēmumi no nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas	427 056	149 180
Peļņa no pamatlīdzekļu pārdošanas	356 799	351 748
Soda un kavējuma nauda	110 523	271 257
Uzkrājumi paredzamajiem kredītzaudējumiem (skat. 18. pielikumu)	30 588	151 444
Pārējo uzkrājumu korekcija (skat. 24. pielikumu)	14 683	-
Valūtas kursu svārstības	-	144 555
Finansējums darba vidē balstītu mācību īstenošanas projektam	-	25 091
Uzkrājumu nedrošiem parādiem korekcija	-	4 106
Citi ieņēmumi	472 081	523 523
Kopā	21 190 252	22 833 041

6. PREČU, MATERIĀLU UN PAKALPOJUMU IZMAKSAS

	2024	2023
Elektroenerģija	10 850 965	24 064 241
Materiālu izmaksas	3 934 110	5 573 544
Apsardzes pakalpojumu un apsardzes iekārtu tehniskās apkopes izmaksas	4 843 953	4 556 614
Nomas maksas, komunālie pakalpojumi, katlumājas uzturēšana	4 494 532	3 740 845
Maksa par manevru darbu	2 871 391	3 679 528
Pamatlīdzekļu kārtējā remonta izmaksas, pārējās remontu izmaksas	3 111 956	3 455 162
Kurināmais, degviela	2 854 376	3 119 203
Informatīvo programmatūru apkalpošana, licences maksājumi	2 591 982	2 705 623
Dzelzceļa nozares administrēšanas institūciju izmaksas	2 292 589	2 292 589
Maksa par lokomotīvu un brigāžu darbu saimnieciskajā kustībā	1 204 859	1 443 804
Izmaksas, kas ir saistītas ar telekomunikāciju pakalpojumiem	644 779	745 098
Autotransporta uzturēšanas, reģistrācijas, tehniskās apskates izmaksas	757 724	728 985
Nekustamā īpašuma nodoklis	546 242	578 967
Civiltiesiskās apdrošināšanas izmaksas	438 975	449 715
Biedru nauda starpvalstu organizācijām	290 578	328 576
Pārējās izmaksas*	2 612 437	2 746 181
Kopā	44 341 448	60 208 675

*Pārējo izmaksu sastāvā ir samaksa par zvērinātu revidentu komercsabiedrības SIA „KPMG Baltics” sniegtajiem pakalpojumiem (2023. gadā SIA “PricewaterhouseCoopers”) sniegtajiem pakalpojumiem:

	2024	2023
Par gada pārskatu revīziju	88 000	51 610

7. PERSONĀLA IZMAKSAS

	2024	2023
Darba samaksa	65 259 554	66 166 385
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	15 944 626	15 963 833
Pārējās sociālās apdrošināšanas izmaksas	1 918 396	1 901 442
Atlaišanas pabalsti	2 606 650	1 454 339
Uzkrātās saistības atvaļinājumiem izmaiņas	(238 832)	339 018
Darbinieku papildpensiju apdrošināšana	297 605	294 568
Citas personāla izmaksas	103 311	104 202
Kopā	85 891 310	86 223 787
no tā atlīdzība LDz valdes un padomes locekļiem	486 246	422 716
<i>t.sk. atlīdzība par darbu</i>	<i>393 435</i>	<i>342 031</i>
<i>valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas</i>	<i>92 811</i>	<i>80 685</i>

8. NOLIETOJUMS, AMORTIZĀCIJA UN VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMS

	2024	2023
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums	44 893 961	44 423 115
Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājums	31 212 786	-
Nolietojums tiesībām lietot aktīvus	1 474 453	1 563 392
Uzkrājumu novecojušiem materiāliem izmaiņas (sk. 20. pielikumu)	160 935	(117 058)
Kopā	77 742 135	45 869 449

9. PĀRĒJĀS IZMAKSAS

	2024	2023
Zaudējumi no pamatlīdzekļu likvidācijas un nepabeigtās celtniecības izslēgšanas	924 820	647 019
“Latvijas dzelzceļš” koncerna koplīgumā paredzētās izmaksas	487 387	382 984
Izdevumi par nodarītiem zaudējumiem	456 955	169 196
Pārējo uzkrājumu korekcija (skat. 24. pielikumu)	60 000	20 562
Uzkrājumu nedrošiem parādiem korekcija	51 183	-
Uzņēmumu ienākuma nodoklis par nosacīti sadalīto peļņu	-	19 396
Valūtas konvertācija	878	15 156
Valūtas kursu svārstības	16 646	-
Soda un kavējuma nauda	51 209	5 354
Sociālās infrastruktūras uzturēšanas izmaksas	2 071	107
Citas izmaksas	192 040	176 557
Kopā	2 243 189	1 436 331

10. IEŅĒMUMI NO LĪDZDALĪBAS MEITAS SABIEDRĪBU KAPITĀLOS

(EUR)

	2024	2023
Saņemtās dividendes no LDz meitas sabiedrībām:	4 841 243	9 089 691
SIA "LDZ CARGO"	3 068 112	8 158 549
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	1 233 832	376 252
SIA "LDZ Loģistika"	264 373	396 636
SIA "LDZ apsardze"	242 431	116 330
AS "LatRailNet"	32 495	41 924

11. FINANŠU IEŅĒMUMI UN IZMAKSAS, NETO

(EUR)

	2024	2023
Finanšu ieņēmumi	760 178	917 562
Citi procentu ieņēmumi	760 178	917 562
Finanšu izmaksas	(4 521 713)	(4 511 654)
Procentu maksājumi par aizņēmumiem	(4 870 921)	(4 055 550)
Kapitalizētie procentu maksājumi par aizņēmumiem	1 006 378	-
Procentu izmaksas nomas darījumos	(59 310)	(52 282)
Kavējuma naudas par nodokļu samaksas termiņa pagarināšanu	(597 860)	(403 822)
Finanšu izmaksas, neto	(3 761 535)	(3 594 092)

12. PAMATLĪDZEKĻI

(EUR)

	ZEMES GABALI	ĒKAS, BŪVES UN ILGGADĪGIE STĀDĪJUMI	SLIEŽU CEĻI	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI NOMĀTAJOS PAMAT- LĪDZEKĻOS	TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMS, SAKARU LĪDZEKĻI, KOPĒTĀJI UN TO APRĪKOJUMS	PĀRĒJIE PAMATLĪDZEKĻI	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU IZMAKSAS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2024.	851 410	206 532 246	864 813 601	105 292	323 791 287	36 530 618	33 817 154	56 238 644	1 522 680 252
Pamatlīdzekļu iegāde un pabeigšana	-	12 974 470	14 468 496	-	18 475 270	920 876	846 804	11 160 223	58 846 139**
Pārklasificēts	-	11 068	-	-	(10 313)	11 221	(11 976)	-	-
Pamatlīdzekļu norakstīšana	(53 215)	(2 780 867)	(1 575 283)	-	(1 047 363)	(324 934)	(594 183)	-	(6 375 845)
Sākotnējā vērtība 31.12.2024.	798 195	216 736 917	877 706 814	105 292	341 208 881	37 137 781	34 057 799	67 398 867	1 575 150 546
Uzkrātais nolietojums 01.01.2024.	-	127 729 422	579 174 564	89 685	194 327 234	28 847 416	26 265 272	-	956 433 593
Aprēķinātais nolietojums	-	4 565 540	23 380 760	7 803	11 739 871	3 356 531	1 138 043	-	44 188 548
Pārklasificēts	-	9 507	-	-	(8 815)	234	(926)	-	-
Nolietojuma norakstīšana	-	(2 155 783)	(1 354 548)	-	(839 356)	(322 894)	(563 120)	-	(5 235 701)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2024.	-	130 148 686	601 200 776	97 488	205 218 934	31 881 287	26 839 269	-	995 386 440
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums 01.01.2024.	37 801	3 649 819	22 798 149	-	537 352	483 601	139 155	-	27 645 877
Korekcija norakstītajiem pamatlīdzekļiem	(37 801)	(209 619)	(23 468)	-	(49 228)	-	(870)	-	(320 986)
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums 2024. gadā	10 724	3 856 671	55 028 881	-	8 749 400	36 545	107 656	-	67 789 877*
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums 31.12.2024.	10 724	7 296 871	77 803 562	-	9 237 524	520 146	245 941	-	95 114 768
Atlikusī vērtība 01.01.2024.	813 609	75 153 005	262 840 888	15 607	128 926 701	7 199 601	7 412 727	56 238 644	538 600 782
Atlikusī vērtība 31.12.2024.	787 471	79 291 360	198 702 476	7 804	126 752 423	4 736 348	6 972 589	67 398 867	484 649 338

* - t.sk. 31 212 786 EUR ietekmē Apvienotā ieņēmumu pārskata rezultātu (skat. 8. piezīmi) un 36 577 091 EUR tiek segti no nākamo periodu ieņēmumiem (skat. 26. piezīmi).

** - t.sk. iegāde un darbu izpilde 2024. gadā 57 927 042 EUR

Detalizēta informācija par vērtības samazinājuma aprēķinu, pieņēmumiem un jūtīguma analīze sniegti 3. pielikuma "Būtiski pieņēmumi un spriedumi" sadaļā "Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums".

Pārskata periodā LDz lietošanā bija nodota uz Satiksmes ministrijas vārda reģistrēta zeme 15 tūkst. hektāru platībā (pārsvārā tā ir dzelzceļa zemes nodalījuma josla, kas ir dzelzceļa publiskās lietošanas infrastruktūras sastāvdaļa un paredzēta dzelzceļa infrastruktūras objektu izvietojumam, lai nodrošinātu dzelzceļa infrastruktūras attīstību un drošu ekspluatāciju).

2024. gadā pamatlīdzekļu izveidošanas izmaksās iekļauta kapitalizētā darba samaksas daļa 1 923 419 EUR apmērā un sociālās apdrošināšanas izmaksas 452 897 EUR apmērā (2023. gadā darba samaksas daļa – 1 347 214 EUR un sociālās apdrošināšanas izmaksas – 316 336 EUR) un kapitalizēti procenti 1 006 379 EUR (2023. gadā - 0). Atzīti iepriekš kā samaksātie avansi 13 217 562 EUR (2023. gadā 15 881 310 EUR), Pamatlīdzekļu atjaunošanā, modernizācijā un iegādē, nemateriālajos ieguldījumos, kā arī jaunu objektu būvniecībā 2024. gadā izlietoti naudas līdzekļi 55 858 297 EUR (2023. gadā – 60 705 677 EUR).

(EUR)

	ZEMES GABALI	ĒKAS, BŪVES UN ILGGADĪGIE STĀDĪJUMI	SLIEŽU CEĻI	ILGTERMIŅA IEGULDĪJUMI NOMĀTAJOS PAMAT- LĪDZEKĻOS	TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMS, SAKARU LĪDZEKĻI, KOPĒTĀJI UN TO APRĪKOJUMS	PĀRĒJIE PAMATLĪDZEKĻI	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU IZMAKSAS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2023.	851 290	205 337 694	858 955 739	105 292	319 480 577	39 783 473	32 368 060	11 757 601	1 468 639 726
Pamatlīdzekļu iegāde un pabeigšana	120	3 852 290	7 398 330	-	4 992 886	2 770 791	1 766 945	45 046 704	65 828 066
Pārklasificēts (skat. 14. pielikumu)	-	(190)	-	-	(41 717)	(4 840 528)	190	(86 806)	(4 969 051)
Pamatlīdzekļu norakstīšana	-	(2 657 548)	(1 540 468)	-	(640 459)	(1 183 118)	(318 041)	(478 855)	(6 818 489)
Sākotnējā vērtība 31.12.2023.	851 410	206 532 246	864 813 601	105 292	323 791 287	36 530 618	33 817 154	56 238 644	1 522 680 252
Uzkrātais nolietojums 01.01.2023.	-	125 866 180	556 373 136	81 881	183 448 467	31 293 174	25 425 805	-	922 488 643
Aprēķinātais nolietojums	-	4 045 872	24 036 459	7 804	11 424 446	3 212 334	1 140 971	-	43 867 886
Pārklasificēts (skat. 14. pielikumu)	-	(181)	-	-	(10 928)	(4 528 608)	181	-	(4 539 536)
Nolietojuma norakstīšana	-	(2 182 449)	(1 235 031)	-	(534 751)	(1 129 484)	(301 685)	-	(5 383 400)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2023.	-	127 729 422	579 174 564	89 685	194 327 234	28 847 416	26 265 272	-	956 433 593
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums 01.01.2023.	37 801	3 767 694	22 811 564	-	589 337	483 681	149 648	-	27 839 725
Vērtības samazinājuma korekcija norakstītajiem pamatlīdzekļiem	-	(117 875)	(13 415)	-	(51 985)	(80)	(10 493)	-	(193 848)
Pamatlīdzekļu vērtības samazinājums 31.12.2023.	37 801	3 649 819	22 798 149	-	537 352	483 601	139 155	-	27 645 877
Atlikusī vērtība 01.01.2023.	813 489	75 703 820	279 771 039	23 411	135 442 773	8 006 618	6 792 607	11 757 601	518 311 358
Atlikusī vērtība 31.12.2023.	813 609	75 153 005	262 840 888	15 607	128 926 701	7 199 601	7 412 727	56 238 644	538 600 782

13. TIESĪBAS LIETOT AKTĪVUS

(EUR)

	TIESĪBAS LIETOT ZEMES GABALUS	TIESĪBAS LIETOT ĒKAS UN BŪVES	TIESĪBAS LIETOT SLIEŽU CEĻUS	TIESĪBAS LIETOT TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	TIESĪBAS LIETOT SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMU, SAKARU LĪDZEKLUS, KOPĒTĀJUS UN TO APRĪKOJUMU	TIESĪBAS LIETOT PĀRĒJOS PAMATLĪDZEKLUS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2024.	496 629	4 481 245	-	1 507	-	3 941 758	8 921 139
Jaunie nomas līgumi	10 173	455 236	-	-	-	881 971	1 347 380
Grozījumi līgumos	316 685)	(2 286 823)	-	-	-	(2 699 258)	(5 302 766)
Līgumu izbeigšana	(17 697)	(776 818)	-	(1 507)	-	(39 490)	(835 512)
Sākotnējā vērtība 31.12.2024.	172 420	1 872 840	-	-	-	2 084 981	4 130 241
Uzkrātais nolietojums 01.01.2024.	310 213	2 375 581	-	1 507	-	2 989 465	5 676 766
Aprēķinātais nolietojums	56 757	499 989	-	-	-	917 707	1 474 453
Nolietojuma norakstīšana	(317 519)	(2 696 153)	-	(1 507)	-	(3 029 080)	(6 044 259)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2024.	49 451	179 417	-	-	-	878 092	1 106 960
Atlikusī vērtība 01.01.2024.	186 416	2 105 664	-	-	-	952 293	3 244 373
Atlikusī vērtība 31.12.2024.	122 969	1 693 423	-	-	-	1 206 889	3 023 281

(EUR)

	TIESĪBAS LIETOT ZEMES GABALUS	TIESĪBAS LIETOT ĒKAS UN BŪVES	TIESĪBAS LIETOT SLIEŽU CEĻUS	TIESĪBAS LIETOT TEHNOLOĢISKĀS IEKĀRTAS UN IERĪCES	TIESĪBAS LIETOT SKAITĻOŠANAS IEKĀRTAS UN TO APRĪKOJUMU, SAKARU LĪDZEKLUS, KOPĒTĀJUS UN TO APRĪKOJUMU	TIESĪBAS LIETOT PĀRĒJOS PAMATLĪDZEKLUS	KOPĀ
Sākotnējā vērtība 01.01.2023.	473 818	4 708 574	2 497 592	629 805	1 019 409	4 017 770	13 346 968
Jaunie nomas līgumi	-	-	-	-	-	108 488	108 488
Grozījumi līgumos	22 811	(227 329)	-	-	-	(184 500)	(389 018)
Līgumu izbeigšana	-	-	(2 497 592)	(628 298)	(1 019 409)	-	(4 145 299)
Sākotnējā vērtība 31.12.2023.	496 629	4 481 245	-	1 507	-	3 941 758	8 921 139
Uzkrātais nolietojums 01.01.2023.	247 432	2 079 252	2 004 510	505 775	970 224	2 350 659	8 157 852
Aprēķinātais nolietojums	69 867	496 265	74 759	18 731	49 185	855 730	1 564 537
Nolietojuma norakstīšana	(7 086)	(199 936)	(2 079 269)	(522 999)	(1 019 409)	(216 924)	(4 045 623)
Uzkrātais nolietojums 31.12.2023.	310 213	2 375 581	-	1 507	-	2 989 465	5 676 766
Atlikusī vērtība 01.01.2023.	226 386	2 629 322	493 082	124 030	49 185	1 667 111	5 189 116
Atlikusī vērtība 31.12.2023.	186 416	2 105 664	-	-	-	952 293	3 244 373

14. NEMATERIĀLIE IEGULDĪJUMI

(EUR)

LICENCES UN TIESĪBAS	2024	2023
Sākotnējā vērtība uz gada sākumu	17 319 720	13 954 861
Iegāde un pabeigšana	1 100 920*	883 823
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	-	4 882 245
Izslēgts	(96 118)	(2 401 209)
Sākotnējā vērtība uz gada beigām	18 324 522	17 319 720
Uzkrātais nolietojums uz gada sākumu	14 424 534	11 263 830
Aprēķinātais nolietojums	843 230	1 022 377
Pārklasificēts no pamatlīdzekļiem	-	4 539 536
Izslēgts	(96 118)	(2 401 209)
Uzkrātais nolietojums uz gada beigām	15 171 646	14 424 534
Vērtības samazinājums	16 314	16 314
Atlikusī vērtība uz gada sākumu	2 878 872	2 674 717
Atlikusī vērtība uz gada beigām	3 136 562	2 878 872
Nemateriālie ieguldījumi nepabeigtos objektos	448 648	604 026
Nemateriālie ieguldījumi	3 585 210	3 482 898

* - t.sk. iegāde un darbu izpilde 2024. gadā 945 542 EUR (2023. gadā – 1 236 746 EUR).

15. LĪDZDALĪBA MEITAS SABIEDRĪBU KAPITĀLĀ

MEITAS SABIEDRĪBAS

SIA "LDZ CARGO"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788421
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-1, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2024. – 31.12.2024.
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003788351
Adrese	Vilhelma Purvīša iela 21, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2024. – 31.12.2024.
SIA "LDZ apsardze"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003620112
Adrese	Zasas iela 5-3, Rīga, LV-1057
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2024. – 31.12.2024.
SIA "LDZ Loģistika"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40003988480
Adrese	Dzirnavu iela 147, k-2, Rīga, LV-1050
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2024. – 31.12.2024.
AS "LatRailNet"	
Vienotais reģistrācijas numurs	40103361063
Adrese	Pērses iela 8, Rīga, LV-1011
Daļu īpatsvars, %	100% kapitāla daļu īpašnieks - VAS "Latvijas dzelzceļš"
Pārskata gads	01.01.2024. – 31.12.2024.

16. LĪDZDALĪBAS MEITAS SABIEDRĪBU KAPITĀLOS UZSKAITES VĒRTĪBA

(EUR)

MEITAS SABIEDRĪBA	LDZ DAĻAS, %	31.12.2024.	31.12.2023.
SIA "LDZ CARGO"	100	80 492 369	80 492 369
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	100	29 351 905	29 351 905
SIA "LDZ apsardze"	100	298 803	298 803
AS "LatRailNet"	100	35 571	35 571
SIA "LDZ Loģistika"	100	638 000	638 000
Kopā	X	110 816 648	110 816 648

Ilgttermiņa finanšu ieguldījumi meitas sabiedrību kapitālos LDz grāmatvedības uzskaitē ir novērtēti pēc to sākotnējām iegādes izmaksām, atskaitot uzkrāto vērtības samazinājumu, ja tāds tiek identificēts.

17. MEITAS SABIEDRĪBU 2024. GADA RĀDĪTĀJI

(EUR)

MEITAS SABIEDRĪBA	LDZ DAĻAS, %	2024. GADA PELŅA/ (ZAUDĒJUMI)	2023. GADA PELŅA	PAŠU KAPITĀLS	
				31.12.2024.	31.12.2023.
SIA "LDZ CARGO"	100	29 219	3 068 112	114 727 071	117 765 964
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	100	(2 474 599)	1 233 832	33 505 496	37 213 927
SIA "LDZ apsardze"	100	248 905	242 431	868 696	862 222
AS "LatRailNet"	100	163 524	64 990	293 806	162 777
SIA "LDZ Loģistika"	100	(415 764)	264 373	1 189 270	1 869 407
Kopā	x	(2 448 715)	4 873 738	150 584 339	157 874 297

"Latvijas dzelzceļš" koncerns pārvalda publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūru, sniedz dzelzceļa transporta pakalpojumus un ar tiem saistītus pakalpojumus. Koncernā ietilpst: Koncerna valdošais uzņēmums – valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš" un Koncerna meitas sabiedrības SIA "LDZ CARGO", SIA "LDZ ritošā sastāva serviss", SIA "LDZ apsardze", SIA "LDZ Loģistika", AS "LatRailNet".

Ir izstrādāta vienota Koncerna stratēģija un mērķi, nodrošinot optimālu ražošanas un investīciju resursu sadalījumu starp biznesa virzieniem un Koncerna sabiedrībām, lēmumu pieņemšanas koordināciju un efektīvu to īstenošanas kontroli. LDz pārstāv Koncerna intereses starptautiskā līmenī.

LDz sniedz Dzelzceļa likuma 12.¹ panta pirmajā daļā minēto publiskās lietošanas dzelzceļa minimālā piekļuves pakalpojumu kompleksa un piekļuves publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūrai, kas savieno dzelzceļa infrastruktūru ar apkopes vietām, pakalpojumu, kravas vagonu apstrādes, vagonu tehniskās apkopes un apskates pakalpojumus, elektroenerģijas sadales un tirdzniecības pakalpojumus, nomas pakalpojumus, informācijas tehnoloģiju pakalpojumus, elektronisko sakaru pakalpojumus, kā arī citus pakalpojumus.

SIA "LDZ CARGO" veic vietējos un starptautiskos dzelzceļa kravu pārvadājumus, kā arī sniedz citus ar dzelzceļa kravu pārvadājumiem saistītus pakalpojumus.

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" veic dzelzceļa ritošā sastāva tehnisko apkopi un remontu, lokomotīvu ekipēšanu un modernizāciju, sniedz lokomotīvu, kā arī sliežu ceļu mašīnu un mehānismu nomas pakalpojumus.

SIA "LDZ Loģistika" sniedz kravu intermodālus ekspedīcijas un loģistikas pakalpojumus, kā arī nodarbojas ar jaunu kravu plūsmu piesaisti un organizē dzelzceļa kravu pārvadājumus starp Eiropas un Āzijas valstīm.

SIA "LDZ apsardze" sniedz dažādu objektu un dzelzceļa kravu fiziskās apsardzes pakalpojumus, projektē un montē dažādas apsardzes, ugunsdrošības un video novērošanas sistēmas, kam

ekspluatācijas laikā veic tehnisko apkopi un uzturēšanu, kā arī veic saņemto trauksmes signālu monitoringu.

AS "LatRailNet" ir dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja būtisko funkciju veicēja. Šī sabiedrība pieņem lēmumus par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali, vilcienu ceļu iedalīšanu, piekļuves maksas aprēķināšanas sistēmu, maksas noteikšanu, novērtēšanu un iekasēšanu, kā arī sadarbojas ar citiem būtisko funkciju veicējiem starptautisko savienojumu jautājumos.

18. AIZDEVUMI RADNIECĪGAJĀM SABIEDRĪBĀM

SIA "LDZ ritošā sastāva serviss" izsniegtā aizdevuma atlikums dīzeļlokomotīvu modernizācijas finansēšanai 31.12.2024. ir 11 759 749 EUR.

Aizdevuma atlikumu kustība ir atspoguļota nākamajā tabulā:

AIZDEVUMI RADNIECĪGAJĀM SABIEDRĪBĀM	ATLIKUMS 01.01.2024. (BRUTO UZSKAITES VĒRTĪBA)	PĀRKLASIFICĒTS ATBILSTOŠI APMAKSAS TERMIŅIEM	SĀŅEMTA AIZDEVUMU ATMAKSA	ATLIKUMS 31.12.2024. (BRUTO UZSKAITES VĒRTĪBA)	UZKRĀJUMI PAREDZAMAJIEM KREDĪT- ZAUDĒJUMIEM*	(EUR)
						ATLIKUMS 31.12.2024. (NETO BALANCES VĒRTĪBA)
Ilgtermiņa daļa	11 759 749	(3 838 272)	-	7 921 477	-	7 921 477
Īstermiņa daļa	4 218 971	3 838 272	(4 218 971)	3 838 272	-	3 838 272
Kopā	15 978 720	-	(4 218 971)	11 759 749	-	11 759 749

AIZDEVUMI RADNIECĪGAJĀM SABIEDRĪBĀM	ATLIKUMS 01.01.2023. (BRUTO UZSKAITES VĒRTĪBA)	PĀRKLASIFICĒTS ATBILSTOŠI APMAKSAS TERMIŅIEM	SĀŅEMTA AIZDEVUMU ATMAKSA	ATLIKUMS 31.12.2023. (BRUTO UZSKAITES VĒRTĪBA)	UZKRĀJUMI PAREDZAMAJIEM KREDĪT- ZAUDĒJUMIEM*	(EUR)
						ATLIKUMS 31.12.2023. (NETO BALANCES VĒRTĪBA)
Ilgtermiņa daļa	17 478 721	(5 718 972)	-	11 759 749	(19 348)	11 740 401
Īstermiņa daļa	4 218 971	5 718 972	(5 718 972)	4 218 971	(11 240)	4 207 731
Kopā	21 697 692	-	(5 718 972)	15 978 720	(30 588)	15 948 132

* 2024. gadā uzkrājumi paredzamajiem kredītzaudējumiem tika pārskatīti un samazināti par 30 588 EUR. Uzkrājumu samazinājumu galvenokārt ietekmēja aizdevuma atlikuma samazinājums.

19. PĀRĒJIE ILGTERMIŅA FINANŠU IEGULDĪJUMI

SABIEDRĪBAS NOSAUKUMS	DAĻAS, %	UZSKAITES VĒRTĪBA	
		31.12.2024.	31.12.2023.
Baltkrievijas - Latvijas kopuzņēmums "MIRIGO"	3.0	10 126	10 126
SIA "STREK"	5.84	73 982	73 982
Bruto uzskaites vērtība	x	84 108	84 108
Finanšu ieguldījumu vērtības samazinājums	x	(10 126)	(10 126)
Neto balances vērtība	x	73 982	73 982

20. KRĀJUMI

(EUR)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Ceļa virsbūves materiāli	4 510 499	4 247 009
Citi materiāli	1 718 626	1 664 358
Rezerves daļas	200 529	234 185
Kurināmais un degviela	248 232	272 521
Pārējie krājumi un nepabeigtie ražojumi	4 433	3 625
Bruto uzskaites vērtība	6 682 319	6 421 698
Uzkrājumi materiālu vērtības norakstījumiem	(2 495 072)	(2 334 137)
Neto bilances vērtība	4 187 247	4 087 561

21. PIRCĒJU UN PASŪTĪTĀJU PARĀDI UN CITI DEBITORI

(EUR)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Pircēju un pasūtītāju parādi	4 352 357	4 079 144
Nedrošie debitoru parādi	842 321	799 439
Pārējie debitori	1 388 265	1 747 078
Bruto uzskaites vērtība	6 582 943	6 625 661
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(842 321)	(799 439)
Neto bilances vērtība	5 740 622	5 826 222

(EUR)

UZKRĀJUMU SAGAIĀMIEM KREDĪTZAUDĒJUMIEM KUSTĪBA	2024	2023
Uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem uz gada sākumu	799 439	822 796
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu atgūšanu	(15 578)	(120 549)
Uzkrājumu samazinājums sakarā ar parādu norakstīšanu	(8 301)	(19 251)
Izveidoti papildu uzkrājumi	66 761	116 443
Uzkrājumi sagaidāmiem kredītzaudējumiem uz gada beigām	842 321	799 439

Lai veiktu sagaidāmo vērtības samazinājuma aplēsi, debitoru parādi tika sagrupēti pēc to riska pazīmēm un kavējuma dienām (detalizēta informācija sniegta arī 28. pielikumā). Sagaidāmo zaudējumu likmes balstās uz vēsturiskajiem atmaksas rādītājiem, kas noteikti kā zaudēto parādu attiecība pret atbilstošajiem ieņēmumiem pēdējo 36 mēnešu laikā (skaitot attiecīgi no 2024. gada 31. decembra vai 2024. gada 1. janvāra). Vēsturiskie zaudējumu rādītāji tika koriģēti, lai atspoguļotu tekošo un prognozēto informāciju par makroekonomiskajiem faktoriem, kas ietekmē pircēju spēju norēķināties ar LDz. Par nozīmīgāko faktoru tiek uzskatītas IKP prognozes, jo tās vistiešākā veidā ietekmē slikto debitoru parādu izmaiņas.

Veicot šos aprēķinus 2024. gada 31. decembrī un 2024. gada 1. janvārī, uzkrājumi tādiem pircēju un pasūtītāju parādiem, kas nav kavējuši apmaksas termiņus vai arī kavējuši mazāk kā 6 mēnešus, ir bijuši nebūtiski, līdz ar to finanšu pārskatos atzīti nulles apmērā.

Saskaņā ar LDz grāmatvedības politiku pircēju un pasūtītāju parādiem, kas kavē vairāk par 6 mēnešiem, parasti tiek izveidoti uzkrājumi sagaidāmajiem kredītzaudējumiem 100% apmērā, veicot korekcijas tikai, lai atspoguļotu iespējamo šādu parādu atgūstamību. Līdzīgi aprēķini veikti arī saistīto pušu parādiem, saistītajām pusēm izsniegtajiem kredītiem, citiem debitoriem, kā arī naudai un naudas ekvivalentiem, tikai šo aprēķinu pamatā bija nevis vēsturiskā pieredze, bet gan ārējo kredītreitingu aģentūru defolta likmes līdzīgiem aizņēmējiem vai aizņēmēju grupām. Šāda pieeja izvēlēta, jo LDz nav vēsturisko datu attiecībā uz zaudējumiem šīm finanšu aktīvu grupām. Aprēķinu rezultātā 2023. gada 31. decembrī tika secināts, ka minēto aktīvu kredītkvalitāte bija pasliktinājusies, tāpēc tika atzīti sagaidāmie kredītzaudējumi 31 tūkst. EUR apmērā. Savukārt, 2024. gada 31. decembrī novērtējot

meitas sabiedrību kredītkvalitāti un kopējo aizdevumu atlikumu, atzīto kredītzaudējumu apmērs tika atzīts nulles apmērā.

22. NAUDA UN NAUDAS EKVIVALENTI

	31.12.2024.	31.12.2023.
Nauda bankā	60 122 576	25 502 240
Nauda kasē	1 069	2 786
Kopā	60 123 645	25 505 026

23. PAMATKAPITĀLS

LDz reģistrētais un apmaksātais akciju kapitāls

LDz pamatkapitāls ir 374 419 791 EUR, ko veido trīs simti septiņdesmit četri miljoni četri simti deviņpadsmit tūkstoši septiņi simti deviņdesmit viena akcija, ar vienas akcijas nominālvērtību 1,00 EUR (viens EUR) (2023. gada 31. decembrī – 327 621 636 EUR). 2024. gada 19. decembrī akcionāru sapulce nolēma palielināt LDz pamatkapitālu par 46 798 155 EUR (protokola lēmuma Nr. A1.1./7-3 3. punkts “Par VAS “Latvijas dzelzceļš” pamatkapitāla palielināšanu un grozījumiem statūtos”). 2024. gada 27. decembrī atbilstoši Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra lēmumam Nr. 6-12/112157 komercreģistrā reģistrētas parakstītā un apmaksātā pamatkapitāla izmaiņas. Pamatkapitāls palielināts, atbilstoši Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumam Nr. 1120 ieguldot tajā valsts budžeta līdzekļus 46 798 155 EUR apmērā, lai nodrošinātu valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja (VAS “Latvijas dzelzceļš”) finanšu līdzsvaru par 2022. gadu (nesegto daļu) un 2023. gadu.

Visu akciju īpašnieks ir Latvijas Republika, un tās ir pilnībā apmaksātas. Valsts kapitāla daļas turētājs akciju sabiedrībā ir Satiksmes ministrija. Visām LDz akcijām ir vienādas tiesības uz dividenžu saņemšanu, likvidācijas kvotas saņemšanu un balsstiesībām akcionāru sapulcē.

24. UZKRĀJUMI

	31.12.2024.	31.12.2023.
Uzkrājumi izmaksām par ražošanas traumām	160 785	164 379
Citi uzkrājumi	118 833	118 833
Kopā ilgtermiņa daļa	279 618	283 212
Uzkrājumi atlaišanas pabalstiem	1 138 278	1 205 716
Citi uzkrājumi	60 000	11 089
Kopā īstermiņa daļa	1 198 278	1 216 805
Kopā	1 477 896	1 500 017

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2024. gadā

	01.01.2024.	UZKRĀJUMU (SAMAZINĀJUMS)	UZKRĀJUMU PALIELINĀJUMS	31.12.2024.
Uzkrājumi atlaišanas pabalstiem	1 205 716	(1 205 716)	1 138 278	1 138 278
Uzkrājumi izmaksām par ražošanas traumām	164 379	(3 594)	-	160 785
Citi uzkrājumi	129 922	(11 089)	60 000	178 833
Kopā	1 500 017	(1 220 399)	1 198 278	1 477 896

Uzkrājumu kustība pa uzkrājumu veidiem 2023. gadā

(EUR)

	01.01.2023.	UZKRĀJUMU (SAMAZINĀJUMS)	UZKRĀJUMU PALIELINĀJUMS	31.12.2023.
Uzkrājumi atlaišanas pabalstiem	144 897	(144 897)	1 205 716	1 205 716
Uzkrājumi izmaksām par ražošanas traumām	143 817	-	20 562	164 379
Citi uzkrājumi	129 922	-	-	129 922
Kopā	418 636	(144 897)	1 226 278	1 500 017

25. AIZŅĒMUMI NO KREDĪTIESTĀDĒM

(EUR)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Ilgtermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	67 605 306	53 988 276
Īstermiņa aizņēmumi no kredītiestādēm	35 342 969	32 321 087
Kopā aizņēmumi no kredītiestādēm	102 948 275	86 309 363
Aprēķināto procentu atlikums	241 566	339 850

Aizņēmumi izmantoti no "Swedbank" AS, "SEB banka" AS, Ziemeļu Investīciju bankas, OP Corporate Bank filiāles Latvijā un no Luminor Bank AS Latvijas filiāles. Pārskata periodā tika saņemti aizņēmumi par kopējo summu 44 000 000 EUR un atmaksāti 27 361 088 EUR apmērā.

LDz noslēgtajos kredīta līgumos ar bankām ir noteikti atbilstoši VAS "Latvijas dzelzceļš" vai Konsolidētā finanšu pārskata finanšu rādītāji, kuri ir jāievēro kredīta līguma darbības laikā. 2023. gada 31. decembrī, 2024. gada 31. decembrī un 2025. gada sākumā nevienam aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

LDz, saņemot aizņēmumus, nav iekļājis savus īpašumus.

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2024. gada 31. decembrī:

AIZŅĒMUMA VALŪTA	AIZŅĒMUMS, EUR	PROCENTU LIKME
EUR	92 206 430	3M EURIBOR + 0,86% līdz 3,5%
	10 741 845	6M EURIBOR + 0,75% līdz 1,1%
Kopā	102 948 275	

Aizņēmumu atmaksājamā summa un procentu likmes 2023. gada 31. decembrī:

AIZŅĒMUMA VALŪTA	AIZŅĒMUMS, EUR	PROCENTU LIKME
EUR	69 871 854	3M EURIBOR + 0,77% līdz 3,5%
	16 437 509	6M EURIBOR + 0,75% līdz 1,1%
Kopā	86 309 363	

Aizņēmumu atlikumu kustības tabula

(EUR)

	2024	2023
Aizņēmumu atlikums pārskata perioda sākumā	86 309 363	90 556 751
Aizņēmumu saņemšana pārskata periodā	44 000 000	20 000 000
Aizņēmumu atmaksāšana pārskata periodā	(27 361 088)	(24 247 388)
Aizņēmumu atlikums pārskata perioda beigās	102 948 275	86 309 363

Aprēķināto procentu atlikumu kustības tabula

(EUR)

	2024	2023
Aprēķināto procentu atlikums pārskata perioda sākumā	339 850	204 293
Aprēķinātie procenti pārskata periodā*	4 870 921	4 055 550
Samaksātie procenti pārskata periodā	(4 969 205)	(3 919 993)
Aprēķināto procentu atlikums pārskata perioda beigās	241 566	339 850

*Kapitalizēto procentu apmērs: 2024. gadā - 1 006 378 EUR; 2023. gadā - 0 EUR.

26. NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI

(EUR)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Nākamo periodu ieņēmumu ilgtermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	260 892 192	274 799 062
Citi nākamo periodu ieņēmumi	49 374	49 374
Kopā ilgtermiņa daļa	260 941 566	274 848 436
Nākamo periodu ieņēmumu īstermiņa daļa (ES fondu līdzekļi un valsts budžeta līdzekļi)	13 753 997	18 731 370
Citi nākamo periodu ieņēmumi	35 931	136 106
Kopā īstermiņa daļa	13 789 928	18 867 476
Kopā nākamo periodu ieņēmumi	274 731 494	293 715 912

Nākamo periodu ieņēmumos lielākā daļa ir ES fondu un valsts budžeta līdzekļi, kas saņemti dzelzceļa infrastruktūras attīstībai.

ES un valsts budžeta projektu līdzekļu kustība 2024. gadā

(EUR)

NĀKAMO PERIODU IEŅĒMUMI	ATLIKUMS 01.01.2024.	PĀRKLASIFICĒTS (PĀRVIETOTS)	SANĒMTI LĪDZEKĻI	NAUDAS LĪDZEKĻU PĀRSKAITĪŠANA PARTNERIM	SAMAZINĀJUMS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMA UN VĒRTĪBAS SAMAZINĀJUMA APMĒRĀ	ATLIKUMS 31.12.2024.
Ilgtermiņa daļa	274 799 062	(50 750 976)	39 093 511	(2 249 405)	-	260 892 192
Īstermiņa daļa	18 731 370	50 750 976	-	-	(55 728 349)	13 753 997
Kopā	293 530 432	-	39 093 511	(2 249 405)*	(55 728 349)**	274 646 189

2024. gadā saņemti maksājumi no ES fondu līdzekļiem:

- 6 577 231 EUR projektam "Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija",
- 6 291 330 EUR projektam "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai",
- 23 697 052 EUR projektam "Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija un attīstība,
- 1 723 657 EUR projektam "Rīgas dzelzceļa mezgla posma Sarkandaugava-Mangali-Ziemeļblāzma modernizācija",
- 804 241 EUR projektam "Sadarbībspējīgas dzelzceļa sistēmas izveide Baltijas valstīs".

*2024. gadā naudas līdzekļi pārskaitīti:

- 352 032 EUR projekta "Sadarbībspējīgas dzelzceļa sistēmas izveide Baltijas valstīs" ietvaros AS "Eesti Raudtee" atbilstoši noslēgtajam sadarbības līgumam;
- 1 897 373 EUR Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai, jo projekta "Nozogojumu un gājēju pāreju ierīkošana dzelzceļa infrastruktūras objektos" realizācija tika pārtraukta.

** t.sk. 2024.gadā veikts vērtības samazinājums pamatlīdzekļiem 36 577 091 EUR.

ES un valsts budžeta projektu līdzekļu kustība 2023. gadā

(EUR)

NĀKAMO PERIODU IENĒMUMI	ATLIKUMS 01.01.2023.	PĀRKLASIFICĒTS (PĀRVIETOTS)	SAŅEMTI LĪDZEKĻI	NAUDAS LĪDZEKĻU PĀRSKAITĪŠANA PARTNERIM	SAMAZINĀJUMS PAMATLĪDZEKĻU NOLIETOJUMA APMĒRĀ	ATLIKUMS 31.12.2023.
Ilgtermiņa daļa	265 378 437	(18 719 206)	28 203 600	(63 769)	-	274 799 062
Īstermiņa daļa	19 360 066	18 719 206	-	-	(19 347 902)	18 731 370
Kopā	284 738 503	-	28 203 600	(63 769)	(19 347 902)	293 530 432

27. NODOKĻI UN VALSTS SOCIĀLĀS APDROŠINĀŠANAS OBLIGĀTĀS IEMAKSAS

(EUR)

NODOKĻA VEIDS	NODOKĻU SAISTĪBAS 31.12.2024.	NODOKĻU SAISTĪBAS 31.12.2023.
Iedzīvotāju ienākuma nodoklis	7 084 463	7 815 498
Pievienotās vērtības nodoklis	4 592 218	5 683 613
Valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas	2 187 285	7 993 205
Dabas resursu nodoklis	12 489	9 143
Uzņēmējdarbības riska valsts nodeva	1 221	1 414
Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodoklis	373	-
Par numerācijas lietošanas tiesībām	45	45
Uzņēmumu ienākuma nodoklis	-	1 167
Kopā*	13 878 094	21 504 085

* 2024. gada 31. decembrī ilgtermiņa saistības 3 339 558 EUR, īstermiņa saistības – 10 538 536 EUR (2023. gada 31. decembrī ilgtermiņa saistības 5 081 936 EUR, īstermiņa saistības – 16 422 149 EUR).

LDz 31.12.2024. nav kavētu maksājumu budžetā.

Ilgtermiņa saistībās saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta 20.12.2022. lēmumu "Par samaksas termiņu pagarināšanu" iegrāmatotas iedzīvotāju ienākuma nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa summas, kurām samaksas termiņš ir garāks par vienu gadu. Nodokļu samaksas termiņa pagarinājums uz vēl pieciem gadiem atkārtoti piešķirts par nodokļu summām, kas radās COVID-19 ārkārtas situācijā.

28. FINANŠU RISKU VADĪBA

LDz nozīmīgākie finanšu instrumenti ir aizņēmumi no bankām, citi aizņēmumi, nauda, kā arī debitoru un kreditoru parādi. Šo finanšu instrumentu galvenais uzdevums ir nodrošināt LDz saimnieciskās darbības finansējumu. LDz ir arī vairāki citi finanšu aktīvi un saistības, piemēram, pircēju un pasūtītāju parādi un parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem, kas izriet tieši no LDz saimnieciskās darbības.

LDz ir pakļauta tirgus, kredīta un likviditātes riskiem saistībā ar tās finanšu instrumentiem. Finanšu risku pārvaldību nodrošina LDz Finanšu direkcija (līdz 01.12.2024. arī Koncerna Finanšu komiteja).

LDz finanšu instrumenti tiek iedalīti šādās kategorijās:

(EUR)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Finanšu aktīvi amortizētajā iegādes vērtībā		
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	45 070 808	71 221 794
Nauda un naudas ekvivalenti	60 123 645	25 505 026
Finanšu aktīvi patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos		
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	73 982	73 982
Kopā finanšu aktīvi	105 268 435	96 800 802

Finanšu saistības amortizētajā iegādes vērtībā

Aizņēmumi no kredītiestādēm	102 948 275	86 309 363
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, ieskaitot nomas saistības, izņemot avansus (ieskaitot ilgtermiņa daļu)	26 532 095	30 312 512
Kopā finanšu saistības	129 480 370	116 621 875

Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka tirgus faktoru izmaiņas, piemēram, ārvalstu valūtas kursu, procentu likmju un preču cenu izmaiņas ietekmēs LDz ieņēmumus vai tai piederošo finanšu instrumentu vērtību. Tirgus risks ietver valūtas risku un procentu likmju risku.

Procentu likmju risks

Procentu likmju risks ir risks ciest zaudējumus saistībā ar LDz aktīvu un saistību procentu likmju izmaiņām. LDz ir pakļauta tirgus procentu likmju izmaiņu riskam saistībā ar tās ilgtermiņa saistībām, kurām piemērota mainīga procentu likme.

Visi LDz aizņēmumi ir ar mainīgām procentu likmēm. Detalizētu aprakstu aizņēmumu procentu likmēm skatīt 25. pielikumā. LDz pārvalda procentu likmju izmaiņu risku, regulāri izvērtējot tirgū pieejamās aizņēmumu procentu likmes. Ja ir pieejamas zemākas procentu likmes par esošajām, LDz izvērtē pārkreditēšanas finansiālo izdevīgumu.

LDz neizmanto atvasinātos finanšu instrumentus procentu likmju risku pārvaldībai.

Procentu likmju jutīgums

Nākamajā tabulā atspoguļots LDz peļņas pirms nodokļiem jutīgums pret pamatoti iespējamām procentu likmju izmaiņām katra uzrādītā pārskata perioda beigās, ja visi pārējie mainīgie lielumi nemainās. LDz pašu kapitāls, izņemot pārskata gada rezultātu, netiek ietekmēts.

	2024		2023	
	BĀZES LIKMES PIEAUGUMS/ SAMAZINĀJUMS (BĀZES PUNKTI)	IETEKME UZ PEĻŅU PIRMS NODOKĻIEM (EUR)*	BĀZES LIKMES PIEAUGUMS/ SAMAZINĀJUMS (BĀZES PUNKTI)	IETEKME UZ PEĻŅU PIRMS NODOKĻIEM (EUR)
EURIBOR	(+100)	(685 629)	(+100)	(39 624)
	(-100)	685 629	(-100)	39 624

*novērtētas 2024. gada faktisko kredītu procentu maksājumu izmaiņas saskaņā ar kredītu līgumiem, kā arī ņemts vērā kapitalizēto procentu lielums 1 006 378 EUR.

Valūtas risks

Valūtas risks ir risks ciest zaudējumus nelabvēlīgu valūtas kursu izmaiņas rezultātā saistībā ar aktīviem un saistībām ārvalstu valūtās. Valūtas risks, kuram LDz ir pakļauts, galvenokārt izriet no tā saimnieciskās darbības – ieņēmumi un izmaksas ir denominēti atšķirīgās valūtās. LDz pircēju un pasūtītāju parādu saistības pārsvarā ir *euro* valūtā. Detalizēts finanšu instrumentu sadalījums pa valūtām sniegts 31. pielikumā.

Galvenais valūtas riska pārvaldības instruments, kuru izmanto LDz, ir valūtas līdzekļu apzināšana un izmantošana saistību segšanai ārvalstu valūtās.

LDz Vadība ir nolēmusi neizmantot atvasinātos finanšu instrumentus valūtas risku pārvaldībai.

Valūtas jutīgums

LDz pārskata gadā nebija būtisku ārvalstu valūtu atlikumu, līdz ar to valūtu kursu svārstību iespējamā ietekme bija nebūtiska.

Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka darījumu partneris varētu nepildīt savas saistības pret LDz, radot tai ievērojamus finansiālus zaudējumus. LDz ir pakļauts kredītriskam, kas izriet tieši no tā saimnieciskās darbības – galvenokārt pircēju un pasūtītāju parādiem, un kredītriskam saistībā ar LDz finansēšanas darbībām – galvenokārt naudas depozītiem bankās.

Pircēju un pasūtītāju parādi

LDz pārvalda pircēju un pasūtītāju parādu kredītrisku saskaņā ar Koncerna politikām. Pirms līgumu slēgšanas tiek izvērtēta pircēju un pasūtītāju maksāspēja. LDz nodrošinās pret kredītrisku, saņemot priekšapmaksu no saviem klientiem.

LDz nepārtraukti uzrauga debitoru parādu atlikumus, lai mazinātu neatgūstamo parādu rašanās iespēju. Iespējamais pircēju un pasūtītāju parādu vērtības samazinājums tiek pastāvīgi analizēts.

LDz nav saņēmis ķīlas kā nodrošinājumu pircēju un pasūtītāju parādiem.

2024. gada 31. decembrī LDz bija 3 klienti (2023. gadā 3 klienti), kuri katrs bija parādā LDz vairāk nekā 700 tūkst. EUR un veidoja 90,5% (2023. gadā 94,4%) no kopējā debitoru parāda. Ņemot vērā meitas sabiedrību parādus, kam 2024. gada 31. decembrī vēl nav iestājies samaksas termiņš, vairāk par 700 tūkst. EUR parāds bija diviem klientiem, kas veidoja 82,7% no kopējā debitoru parāda.

LDz nav izstrādāta iekšējā kredītreitingu sistēma pircēju un pasūtītāju parādu izvērtēšanai.

2024. gada laikā nav notikušas būtiskas izmaiņas sagaidāmajos kredītzaudējumos attiecībā uz pircēju un pasūtītāju parādiem.

Pircēju un pasūtītāju parādu norakstīšana notiek tikai tad, ja nav sagaidāma to atgūšana. Indikatori, kas liecina par neiespējamību atgūt, iekļauj, cita starpā, debitora nespēju vienoties par atmaksas grafiku, kuru papildina debitora maksātnespēja, bankrots vai likvidācija.

LDz ir pakļauts maksimālajam kredītriskam, kā tas atspoguļots nākamajā tabulā:

	31.12.2024.	31.12.2023.
Nauda un naudas ekvivalenti	60 123 645	25 505 026
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa), izņemot avansus un priekšapmaksas	45 913 129	72 051 821
Kopā	106 036 774	97 556 847

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2024. gada 31. decembrī noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

	Nav kavēti	Kavēti vairāk kā 30 dienas	Kavēti vairāk kā 90 dienas	Kavēti vairāk kā 120 dienas	Kopā
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0,19%	2,00%	10,00%	88,74%	-
Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	11 759 749	-	-	-	11 759 749
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	33 136 298	137 036	33 907	846 139	34 153 380
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(85 302)	(2 741)	(3 390)	(750 888)	(842 321)

Sagaidāmie kredītzaudējumi 2023. gada 31. decembrī noteikti, pielietojot šādas sagaidāmo kredītzaudējumu likmes:

	Nav kavēti	Kavēti vairāk kā 30 dienas	Kavēti vairāk kā 90 dienas	Kavēti vairāk kā 120 dienas	Kopā
Sagaidāmo kredītzaudējumu likme	0,10%	1,50%	8,00%	76,52%	-
Aizdevumi radniecīgajām sabiedrībām	15 978 720	-	-	-	15 978 720
Pircēju un pasūtītāju parādi un pārējie parādi (bruto summa)	54 660 218	288 303	153 981	970 599	56 073 101
Sagaidāmie kredītzaudējumi	(70 639)	(4 325)	(12 318)	(742 745)	(830 027)

Naudas atlikumi

Kredītrisku, kas izriet no LDz naudas depozītiem bankās, pārvalda LDz Finanšu direkcija saskaņā ar Koncerna Finanšu vadības politiku. Saskaņā ar šo politiku LDz brīvos resursus pieļaujams ieguldīt tikai depozītos vai naudas tirgus fondos. Pirms naudas līdzekļu izvietojšanas bankās (depozītos vai norēķinu kontos) LDz Finanšu direkcija izvērtē banku kredītreitingus un piedāvātās procentu likmes.

LDz naudas līdzekļu atlikumi bankās atbilstoši aģentūras Moody's piešķirtajiem banku kredītreitingiem:

(EUR)

KREDĪTREITINGS	31.12.2024.	31.12.2023.
Aa3	60 673	14 408
A3	59 876 691	25 480 241
Bez reitinga	185 212	7 591
Kopā	60 122 576	25 502 240

Likviditātes risks

Likviditātes risks ir risks, ka LDz nespēs pildīt savas finanšu saistības noteiktajā termiņā.

LDz Finanšu direkcija pārvalda likviditātes risku, uzturot atbilstošas naudas rezerves un nodrošinot pietiekamu finansējumu, izmantojot piešķirtos kredītus, kredītlīnijas, finanšu nomu utt., kā arī pastāvīgi uzraugot prognozētās un faktiskās naudas plūsmas un saskaņojot finanšu aktīvu un saistību termiņstruktūru.

LDz sagatavo ilgtermiņa naudas plūsmas prognozi gadam un operatīvo naudas plūsmas prognozi četrām nedēļām, lai nodrošinātu, ka LDz rīcībā ir pietiekami daudz naudas līdzekļu, lai finansētu gaidāmās saimnieciskās darbības izmaksas, izpildītu finanšu saistības un veiktu nepieciešamās investīcijas.

2024. gada 31. decembrī LDz apgrozāmie līdzekļi pārsniedz tās īstermiņa saistības par 18 488 tūkst. EUR. Kopējās likviditātes rādītājs ir 1,2. Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 13 754 tūkst. EUR, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā. Īstermiņa saistībās neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, likviditātes rādītājs sasniedz 1,5. LDz no 2024. gada novembra Luminor Bank AS Latvijas filiālē ir piešķirta kredītlīnija īstermiņa naudas plūsmas finansēšanai 5 000 tūkst. EUR apmērā gadījumos, ja kavējas valsts budžeta maksājumi finanšu līdzsvara nodrošināšanai. Tomēr ņemot vērā būtisku naudas līdzekļu atlikuma pieaugumu uz 2024. gada 31. decembri, šī kredītlīnija uz pārskata gada beigām nav izmantota.

Ievērojot iepriekš minētos apstākļus, uzskatām, ka LDz ir finansiāli stabila un spēj segt savus kārtējos maksājumus.

Noslēgtajos kredītlīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kurus LDz jāievēro līguma darbības laikā. 2023. gada 31. decembrī, 2024. gada 31. decembrī un 2025. gada sākumā nevienam aizņēmumam nav bijušas rādītāju neizpildes.

Nākamajās tabulās sniegta informācija par LDz finanšu saistībām pēc to atmaksas termiņiem, pamatojoties uz līgumos noteiktajām nediskontētajām finanšu saistību summām, ieskaitot procentu maksājumus:

(EUR)

2024. GADA 31. DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADI	VAIRĀK KĀ 5 GADI	KOPĀ
Aizņēmumi no kredītiestādēm	7 491 308	31 863 712	70 295 321	2 923 717	112 574 058
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kredītorus)	11 813 173	11 397 341	2 222 060	1 042 436	26 475 010
Kopā	19 304 481	43 261 053	72 517 381	3 966 153	139 049 068

2023. GADA 31. DECEMBRĪ	LĪDZ 3 MĒNEŠIEM	3 LĪDZ 12 MĒNEŠI	1 LĪDZ 5 GADI	VAIRĀK KĀ 5 GADI	(EUR) KOPĀ
Aizņēmumi no kredītiestādēm	8 564 160	28 064 803	56 345 343	2 055 189	95 029 495
Pārējās saistības (iekļaujot pārējos aizņēmumus, parādus piegādātājiem un darbuzņēmējiem un citus kreditorus)	16 701 105	10 544 946	1 676 884	1 157 213	30 080 148
Kopā	25 265 265	38 609 749	58 022 227	3 212 402	125 109 643

Notiek tiesvedība starp LDz (atbildētājs) un uzņēmumu LEONHARD WEISS OÜ (prasītājs) par LDz 14.11.2023. līguma pirmstermiņa uzteikuma atzīšanu par nepamatotu un spēkā neesošu no tā izdošanas brīža. Tiesas sēde nozīmēta 30.04.2025.

29. PATIESĀS VĒRTĪBAS APSVĒRUMI

13. SFPS nosaka vērtēšanas tehniku hierarhiju, pamatojoties uz to, vai vērtēšanas tehnikā tiek izmantoti novērojami tirgus dati, vai arī tirgus dati nav novērojami. Novērojami tirgus dati ir iegūti no neatkarīgiem avotiem. Ja tirgus dati nav novērojami, vērtēšanas tehnika atspoguļo LDz pieņēmumus par tirgus situāciju.

Šī hierarhija nosaka, ka ir jālieto novērojami tirgus dati, ja vien tie ir pieejami. Veicot pārvērtēšanu, LDz ņem vērā atbilstošas novērojamas tirgus cenas, ja tas ir iespējams.

Patiesā vērtība - summa, kādu saņemtu, pārdodot aktīvu, vai maksātu, izpildot saistības parastā darījumā starp tirgus dalībniekiem minētā aktīva vai saistību novērtēšanas datumā.

Patiesās vērtības noteikšanas mērķis, pat ja tirgus nav aktīvs, ir noteikt darījuma cenu, pie kuras tirgus dalībnieki būtu ar mieru pārdot aktīvu vai uzņemties saistības konkrētā vērtēšanas datumā pašreizējos tirgus apstākļos.

Lai noteiktu finanšu instrumenta patieso vērtību, izmanto vairākas metodes: kotētās cenas vai vērtēšanas tehniku, kas iekļauj novērojamus tirgus datus un ir balstīta uz iekšējiem modeļiem. Balstoties uz patiesās vērtības hierarhiju, visas vērtēšanas tehnikas ir sadalītas 1. līmenī, 2. līmenī un 3. līmenī.

Finanšu instrumenta patiesās vērtības hierarhijas līmenim ir jābūt noteiktam kā zemākajam līmenim, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Finanšu instrumenta klasificēšana patiesās vērtības hierarhijā notiek divos posmos:

1. Klasificēt katra līmeņa datus, lai noteiktu patiesās vērtības hierarhiju;
2. Klasificēt pašu finanšu instrumentu, balstoties uz zemāko līmeni, ja to vērtības būtisko daļu sastāda zemāka līmeņa dati.

Kotētās tirgus cenas – 1. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 1. līmenī tiek izmantotas aktīvā tirgū nekoriģētas kotācijas cenas identiskiem aktīviem vai saistībām, kad kotācijas cenas ir viegli pieejamas un cena reprezentē faktisko tirgus situāciju darījumiem godīgas konkurences apstākļos. LDz nav 1. līmenī vērtētu finanšu instrumentu.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati – 2. līmenis

Vērtēšanas tehnikā 2. līmenī izmantotajos modeļos visi būtiskākie dati, tieši vai netieši, ir novērojami no aktīvu vai saistību puses. Modelī izmantoti tirgus dati, kas nav 1. līmenī iekļautās kotētās cenas, bet kas ir novērojami tieši (t.i., cena), vai netieši (t.i., tiek iegūti no cenas).

2. līmeņa patiesās vērtības hierarhijai atbilst LDz nauda un naudas ekvivalenti.

Vērtēšanas tehnika, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem – 3. līmenis

Vērtēšanas tehnikā, kad tiek izmantoti tirgus dati, kas nav balstīti uz novērojamiem tirgus datiem (nenovērojami tirgus dati) ir klasificēti 3. līmenī. Par nenovērojamiem tirgus datiem tiek uzskatīti tādi dati, kas nav viegli pieejami aktīvā tirgū, nelikvīda tirgus vai finanšu instrumenta sarežģītības dēļ.

3. līmeņa datus pārsvarā nosaka, balstoties uz līdzīga rakstura novērojamiem tirgus datiem, vēsturiskiem novērojumiem vai izmantojot analītiskas pieejas.

Visi LDz finanšu instrumenti, izņemot naudu un naudas ekvivalentus, atbilst 3. līmeņa vērtēšanas tehnikai.

Aktīvi un saistības, kuriem patiesā vērtība tiek uzrādīta

Likvīdu un īstermiņa (atmaksas termiņš nepārsniedz trīs mēnešus) finanšu instrumentu, piemēram, naudas un naudas ekvivalentu, īstermiņa depozītu, īstermiņa pircēju un pasūtītāju un parādu piegādātājiem un darbuzņēmējiem, uzskaites vērtība aptuveni atbilst patiesajai vērtībai.

Aizņēmumu no kredītiestādēm, finanšu nomas saistību un citu ilgtermiņa saistību patiesā vērtība tiek novērtēta, diskontējot nākotnes naudas plūsmas, piemērojot tirgus procentu likmes. Tā kā procentu likmes, kuras tiek piemērotas aizņēmumiem no kredītiestādēm, finanšu nomas saistībām un citām ilgtermiņa saistībām, pārsvarā ir mainīgas un būtiski neatšķiras no tirgus procentu likmēm, kā arī LDz piemērojamais riska uzcenojums nav būtiski mainījies, ilgtermiņa saistību patiesā vērtība aptuveni atbilst to uzskaites vērtībai.

30. KAPITĀLA PĀRVALDĪBA

Latvijas Republikai pieder 100% VAS “Latvijas dzelzceļš” akciju.

LDz mērķi attiecībā uz kapitāla pārvaldīšanu ir nodrošināt LDz spēju turpināt tās darbību un dot akcionāru sapulces noteikto kapitāla atdevi. Latvijas valstij kā vienīgajam LDz kapitāla īpašniekam ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistīti ar LDz kapitāla palielināšanu, samazināšanu, dividendu izmaksu vai novirzīšanu LDz attīstībai.

Kapitāla pārvaldības kontekstā LDz izvērtē aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu. LDz finanšu risku pārvaldības politika nenosaka minimālo vai maksimālo apmēru šim rādītājam. Noslēgtajos kredītīgumos ar bankām ir noteikti finanšu rādītāji, kurus LDz jāievēro līguma darbības laikā, ja rādītāji netiek izpildīti, tad, gatavojot gada pārskatu, tiek saņemtas vēstules no bankām, ka aizdevējs neprasīs atmaksāt naudas līdzekļus ātrākā periodā. Sastādot īstermiņa un ilgtermiņa finanšu plānu un budžetu, LDz ņem vērā banku izvirzītos finanšu nosacījumus attiecībā uz aizņemtā kapitāla attiecību pret kopējo kapitālu.

(EUR)

	31.12.2024.	31.12.2023.
Aizņēmumi no kredītiestādēm un citi aizņēmumi	102 948 275	86 309 363
Kreditoru parādi (ieskaitot nodokļus)	40 512 073	51 874 560
Pārējās saistības	276 209 390	295 215 929
Kopējais aizņemtais kapitāls	419 669 738	433 399 852
Pašu kapitāls	318 387 731	351 235 052
Kopā aizņemtais un pašu kapitāls	738 057 469	784 634 904
Aizņemtā kapitāla attiecība pret kopējo kapitālu	57%	55%
Pašu kapitāla attiecība pret aizņemto kapitālu	76%	81%

31. FINANŠU AKTĪVU UN SAISTĪBU ANALĪZE SADALĪJUMĀ PA VALŪTĀM

Nākamā tabula atspoguļo LDz finanšu instrumentus pa valūtām:

2024. GADA 31. DECEMBRĪ	EUR	USD EUR	CHF UN CITAS VALŪTAS EUR	KOPĀ EUR
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	44 507 174	-	563 634	45 070 808
Nauda un naudas ekvivalenti	59 777 374	6 658	339 613	60 123 645
Kopā finanšu aktīvi	104 284 548	6 658	903 247	105 194 453
Aizņēmumi no kredītiestādēm	102 948 275	-	-	102 948 275
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	25 828 829	-	703 266	26 532 095
Kopā finanšu saistības	128 777 104	-	703 266	129 480 370

2023. GADA 31. DECEMBRĪ	EUR	USD EUR	CHF UN CITAS VALŪTAS EUR	KOPĀ EUR
Pircēju, pasūtītāju parādi un pārējie debitori, izņemot avansus	71 186 056	-	35 738	71 221 794
Nauda un naudas ekvivalenti	24 467 739	5 264	1 032 023	25 505 026
Kopā finanšu aktīvi	95 653 795	5 264	1 067 761	96 726 820
Aizņēmumi no kredītiestādēm	86 309 363	-	-	86 309 363
Parādi piegādātājiem, darbuzņēmējiem un pārējie kreditori, izņemot avansus	29 122 852	-	1 189 660	30 312 512
Kopā finanšu saistības	115 432 215	-	1 189 660	116 621 875

32. KAPITĀLIEGULDĪJUMU IEGĀDES PIENĀKUMI

LDz plāno arī nākamajā pārskata gadā veikt kapitālieguldījumus pamatlīdzekļos un nemateriālajos ieguldījumos, no tiem būtiskākie noslēgtie, bet vēl nepabeigtie līgumi:

DARĪJUMU PARTNERA NOSAUKUMS, LĪGUMA PRIEKŠMETS	LĪGUMA DATUMS	LĪGUMA IZPILDES TERMIŅŠ	LĪGUMA SUMMA EUR
Pilnsabiedrība "Berlam-Belss": Digitālo radiosakaru sistēmas ieviešana	14.08.2020.	līdz saistību izpildei	7 074 943
Pilnsabiedrība "BMGS - FIMA": Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Rīga - Jelgava	29.07.2021.	līdz saistību izpildei	6 916 649
Pilnsabiedrība "BMGS – FIMA": Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Rīga – Krustpils	29.07.2021.	līdz saistību izpildei	10 752 404
Pilnsabiedrība "BMGS – FIMA": Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Rīga - Tukums II	29.07.2021.	līdz saistību izpildei	6 162 830
OU "Leonhards Weiss": Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Zemitāni - Skulte (Zemitāni- Vecāķi- Alfa)	30.07.2021.	līdz saistību izpildei	8 084 428
Pilnsabiedrība "BMGS – FIMA": Paaugstināto platformu būvniecība dzelzceļa līnijā Zemitāni - Skulte	29.07.2021.	līdz saistību izpildei	8 228 290
Pilnsabiedrība Fima Group: Vienotās informatīvās apziņošanas un videonovērošanas sistēmu ieviešana	12.05.2022.	līdz saistību izpildei	5 512 291
PA BMGS-FiMA-ASTOM: Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai: būvniecība	15.09.2022.	līdz saistību izpildei	57 938 490
PS "NORDES BŪVE&BCC": Dzelzceļa elektrificētā tīkla modernizācija un attīstība: būvniecība	28.02.2024.	30. 01.2028.	59 072 301

Pārskata gadā nav būtisku apstiprinātu darījumu, par kuriem nav noslēgti līgumi.

Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtās celtniecības objektu izmaksas

(EUR)

NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU NOSAUKUMS	NEPABEIGTĀS CELTNIECĪBAS OBJEKTU ATLIKUMS 31.12.2024.	PLĀNOTĀS IZMAKSAS 2025. GADĀ	PLĀNOTS NODOT EKSPLOATĀCIJĀ
Dzelzceļa infrastruktūras modernizācija vilcienu kustības ātruma paaugstināšanai	31 334 353	15 940 344	2025. gads
Dzelzceļa pasažieru infrastruktūras modernizācija (platformas)	26 593 170	17 595 747	2025. gads
Digitālo radiosakaru ieviešana	3 807 249	309 449	2025. gads
(CINEA) APOVS nomaīņa un OPVS izveide	2 771 625	-	2025. gads
Dobeles stacijas centralizācijas modernizācija	637 750	3 119 256	2025. gads

Inženiertehnisko būvju, sliežu mašīnu kapitālais remonts un iekārtas	405 567	1 280 294	2025. gads
Kontakttīklu un enerģētikas atjaunošana	396 557	2 581 400	2025.gads
Dzelzceļa elektrificētā tīkla modernizācija un attīstība	322 975	58 383 026	2027.gads
Dzelzceļa staciju, tehnoloģisko ēku un ārējo inženiertīklu kapitālais remonts, apkures sistēmu maiņa	278 082	860 411	2025. gads
Pārējie projekti	230 435	565 000	2025.– 2027.gads
Kopā	66 777 763	100 634 927	x

Papildus nepabeigtajā celtniecībā ir arī investīciju projektiem iegādātie materiāli 1 069 752 EUR apmērā.

33. PĒTNIECĪBAS DARBI UN ATTĪSTĪBAS PASĀKUMI

(EUR)		
IZMAKSAS	2024	2023
Iekšējie izdevumi LDz veiktajiem pētniecības un attīstības darbiem	-	4 851 320
Ārējie izdevumi pētniecības un attīstības darbiem, kas pasūtīti citās iestādēs, uzņēmumos, organizācijās	-	148 517
Kopā	-	4 999 837

2024. gadā LDz nav bijušas izmaksas pasākumiem pētniecības un attīstības jomā.

34. NODOKĻU IESPĒJAMĀS SAISTĪBAS

Nodokļu institūcijas var jebkurā brīdī veikt grāmatvedības uzskaites revīziju trīs gadu laikā pēc taksācijas gada un papildus aprēķināt nodokļu saistības un soda naudas. LDz Vadībai nav zināmi apstākļi, kas varētu radīt iespējamās būtiskas saistības nākotnē.

35. NĀKOTNES NOMAS IEŅĒMUMI

Operatīvās nomas ieņēmumi 2024. gadā ir 3 016 484 EUR. Operatīvās nomas ieņēmumus laika periodā no 1 līdz 5 gadiem plānots saņemt 2024. gada apjomā.

36. SABIEDRĪBĀ NODARBINĀTO PERSONU SKAITS

Vidējais LDz nodarbināto personu skaits 2024. gadā ir 3 676 (2023. gadā – 3 945).

37. DARĪJUMI AR SAISTĪTĀM PERSONĀM

LDz piemēro 24. SGS atvieglojumus un atspoguļo tikai būtiskus darījumus ar valsti saistītām pusēm. LDz ir darījumi ar Satiksmes ministriju (LDz 100% akciju turētājs) un citām komercsabiedrībām, kuru akcijas pieder valstij. Lielākie darījumi ir ar AS "Pasažieru vilciens" (maksa par minimālo piekļuves pakalpojumu kompleksu, elektroenerģijas sadale un tirdzniecība, telpu noma, abonentu biļešu iegāde) par 22 018 tūkst. EUR (2023. gadā – 24 454 tūkst. EUR) un AS "Latvenergo" (dabasgāzes iegāde) par 364 tūkst. EUR (2023. gadā elektroenerģijas, dabasgāzes iegāde – 39 354 tūkst. EUR). Savstarpējie darījumi ir saistīti ar attiecīgo pušu pamatdarbībām.

(EUR)		
SAISTĪTĀ PUSE	31.12.2024.	31.12.2023.
Parādi AS "Pasažieru vilciens"	1 532 165	1 391 972
Parādi AS "Latvenergo"	42 271	2 611 764

Darījumi ar meitas sabiedrībām:

(EUR)

DARĪJUMA PARTNERIS	2024		2023	
	PRECES/PAKALPOJUMI PĀRDOTAS/SNIEGTI	PIRKTAS/SAŅEMTI	PRECES/PAKALPOJUMI PĀRDOTAS/SNIEGTI	PIRKTAS/SAŅEMTI
SIA "LDZ CARGO"	38 413 713	5 013 266	57 921 656	5 403 220
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	2 431 137	5 625 075	2 745 105	5 384 340
SIA "LDZ apsardze"	348 014	5 469 014	372 266	4 903 518
AS "LatRailNet"	70 764	2 436	81 298	4 745
SIA "LDZ Loģistika"	228 417	-	289 259	-
Kopā	41 492 045	16 109 791	61 409 584	15 695 823

Radniecīgo sabiedrību parādi:

(EUR)

MEITAS SABIEDRĪBA	31.12.2024.	31.12.2023.
Īstermiņa parādi		
SIA "LDZ CARGO"	2 621 647	3 960 489
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	264 035	359 071
SIA "LDZ apsardze"	32 618	34 464
SIA "LDZ Loģistika"	20 523	35 796
AS "LatRailNet"	6 965	6 543
Kopā	2 945 788	4 396 363
<i>no tiem izveidojušies pārskata gada decembrī</i>	<i>2 945 788</i>	<i>4 396 363</i>
Īstermiņa aizdevumi		
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	3 838 272	4 207 731
Ilgtermiņa aizdevumi		
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	7 921 477	11 740 401

Parādi radniecīgajām sabiedrībām:

(EUR)

MEITAS SABIEDRĪBA	31.12.2024.	31.12.2023.
SIA "LDZ CARGO"	917 070	1 195 491
SIA "LDZ apsardze"	662 874	469 959
SIA "LDZ ritošā sastāva serviss"	616 300	1 477 825
AS "LatRailNet"	-	1 080
Kopā	2 196 244	3 144 355
<i>no tiem izveidojušies pārskata gada decembrī</i>	<i>1 592 216</i>	<i>2 242 623</i>

38. DARBĪBAS TURPINĀŠANĀS

2024. gada saimnieciskās darbības rezultāts ir zaudējumi 32 847 tūkst EUR, kur būtisku ietekmi atstāja 31 213 tūkst. EUR neto aktīvu vērtības samazinājums Aktīvu vērtība samazināta kravu pārvadājumos ekskluzīvi izmantotajai infrastruktūrai, īpaši tajos dzelzceļa ceļa posmos, kur bija vērojams būtisks pārvadājumu kritums.

Ārējie faktori, kas saistīti ar ģeopolitisko situāciju, karu Ukrainā un noteiktajām starptautiskajām ekonomiskajām sankcijām pret Krieviju un Baltkrieviju, liecina, ka situācija, kas saistīta ar kravu pārvadājumu apjomiem, nākotnē būtiski neuzlabosies.

Pēc 2022. gada 24. februārī notikušā Krievijas iebrukuma Ukrainā pret Krieviju un Baltkrieviju tiek vērstas plašas ekonomiskās un politiskās sankcijas. Sankcijām bija būtiska ietekme uz LDz darbību, jo

bija nepieciešams pārskatīt iekšējos sankciju pārvaldības procesus, kā arī novirzīt papildus resursus sankciju pārbaudēm, veicot gan sadarbības partneru, gan pārvadāto kravu pārbaudes.

Papildus tam 2025. gadā kravu pārvadājumu apjomu un līdz ar to LDz pārvaldītās publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu negatīvi var ietekmēt pastāvīgā nenoteiktība par kravu pārvadājumu saskaņošanu vai nesaskaņošanu no Krievijas dzelzceļa puses, Krievijas noteiktais Krievijas izcelsmes graudu izvešanas aizliegums, kā arī Krievijas dzelzceļa aizliegums piesūtīt iekraušanai tukšos, citās valstīs reģistrētos vagonus.

Ņemot vērā LDz sadarbību ar Krievijas un Baltkrievijas sadarbības partneriem iepriekšējos gados, kā arī tā darbības specifiku, karadarbība Ukrainā neapšaubāmi atstāja un turpinās atstāt iespaidu uz LDz darbību gan 2025. gadā, gan turpmāk. Līdz šim spēkā esošie ierobežojumi ir radījuši kravu apjoma samazināšanos, un ir grūti paredzēt iespējamo papildu sankciju ietekmi uz LDz darbību nākotnē. Ievērojot ar sankcijām saistītos riskus, ir veikti sekojoši pasākumi:

1. LDz ir izveidota atsevišķa par sankciju pārbaudi atbildīga Sankciju daļa un Sankciju komisija, pastiprinot informācijas apmaiņu par sankciju pārbaudēm Koncerna ietvaros.
2. Koncernā ir izstrādāta un ieviesta "Latvijas dzelzceļš" koncerna Sankciju politika, nodrošinot vienādu pieeju sankciju pārbaudēm visā Koncernā.
3. Vērtējot riskus, kas saistīti ar būtiski paplašinātiem sektorālo sankciju sarakstiem, LDz pastiprināja kravu pārbaudes procedūras, pastiprināti vērtējot kravu veidus un to atbilstību noteiktajām sektorālajām sankcijām.
4. Visas sankciju sarakstos iekļautās personas ir atspoguļotas LDz uzturētajā informācijas sistēmā (IS) Sankcijas, kas nodrošina visu klientu un sadarbības partneru ikdienas automātisku pārbaudi uz sakrītību ar sankcionēto personu sarakstiem. IS Sankcijas saraksti tiek atjaunoti katru dienu, automātiski iegūstot informāciju no oficiālajām vietnēm, kas uztur ziņas par Latvijas Republikas, Eiropas Savienības, ANO un OFAC sankcijām.
5. 2025. gadā turpinās darbs pie IS Sankcijas pilnveidošanas, kā arī pie sankciju jomas stiprināšanas LDz, veicot virkni tehnisku uzlabojumu.

LDz Vadība apzinās nenoteiktību, kas saistīta ar turpmāku situācijas attīstību, un arī turpmāk ik dienas sekos līdzi notikumu attīstībai, kā arī to iespējamai ietekmei uz LDz darbību.

Koncerns ir uzsācis jauno biznesa modeļa īstenošanu un turpina krīzes plāna izpildi un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas ir rezultējies un arī turpmāk rezultēsies izmaksu samazināšanā.

Lai samazinātu LDz izmaksas un nodrošinātu atbilstību 2025. gada prognozētajiem ienākumiem un darbības apjomiem, kā arī, lai uzlabotu procesu efektivitāti, LDz vadība ir pieņēmusi lēmumu par nozīmīgām izmaiņām LDz organizatoriskajā struktūrā:

- organizatoriskās struktūras optimizācija, ar 01.04.2025. izbeidzot vairāku struktūru darbību, kuru funkcijas pārņems citas struktūras, rezultātā samazinot administratīvā aparāta izmaksas;
- funkciju centralizācija, apvienojot materiālā nodrošinājuma, mehanizācijas un apsaimniekošanas procesus, lai izvairītos no funkciju dublēšanās un ietaupītu resursus.

Paralēli ar izmaksu samazināšanās pasākumiem, LDz noris darbs pie ieņēmumu palielināšanas – gan no nomas objektiem, gan no pašu spēkiem sniegto pakalpojumu sniegšanas ārpus koncerna.

Kā jau minēts, 2024. gada 31. decembrī LDz apgrozāmie līdzekļi pārsniedz tās īstermiņa saistības par 18 488 tūkst. EUR. Kopējās likviditātes rādītājs ir 1,2. Īstermiņa saistībās ir iekļauti nākamo periodu ieņēmumi 13 754 tūkst. EUR, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā. Īstermiņa saistībās neiekļaujot nākamo periodu ieņēmumus, kas saistīti ar ES projektu un valsts budžeta līdzekļu ieguldījumiem dzelzceļa publiskajā infrastruktūrā, likviditātes rādītājs sasniedz 1,5. LDz no 2024. gada novembra Luminor Bank AS Latvijas filiālē ir piešķirta kredītlīnija īstermiņa naudas plūsmas finansēšanai 5 000 tūkst. EUR apmērā gadījumos, ja kavējas valsts budžeta maksājumi finanšu līdzsvara nodrošināšanai. Tomēr ņemot vērā būtisku naudas līdzekļu atlikuma pieaugumu uz 2024. gada 31. decembri, šī kredītlīnija uz pārskata gada beigām nav izmantota.

Saimnieciskās darbības rezultātā 2024. gadā atzīti valsts normatīvajos aktos noteiktie valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja finanšu līdzsvara nodrošināšanai nepieciešamie līdzekļi 26 013 tūkst. EUR apmērā. Finanšu līdzsvars atzīts, vadoties pēc Starptautisko finanšu pārskatu standartu vadlīnijām un tādā apmērā, kā tas paredzēts likuma "Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam" 73. pantā. Finanšu līdzsvara segšanas

pieprasījums tiks sniegts pēc LDz gada pārskata apstiprināšanas Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteiktajā kārtībā. 2024. gadā nepieciešamais finanšu līdzsvara nodrošināšanas finansējums atzīts ieņēmumu sastāvā saskaņā ar 20. SGS "Valsts atbalsts" minētajiem atzīšanas principiem. Šie principi nosaka valsts dotācijas atzīšanu tajā brīdī, kad pastāv pamatota pārliecība par nosacījumu, kas saistīti ar dotācijas saņemšanu, izpildi. Turklāt dotācijas, kas attiecas uz izmaksu segšanu, ir atzīstamas tajā periodā, kad notikušas izmaksas, pie nosacījuma, ka pastāv pamatota pārliecība par dotācijas saņemšanu nākotnē.

Kritēriji, lai LDz saņemtu finanšu līdzsvara maksājumu, ir jau pieminētā Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteikto finanšu līdzsvara nosacījumu neizpilde. Ņemot vērā to, ka 2024. gadā LDz neizpildīja Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā paredzētos finanšu līdzsvara nosacījumus, attiecīgi izpildījās kritēriji Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā paredzēto finanšu līdzsvara maksājumu saņemšanai. Arī iepriekšējo gadu finanšu līdzsvara finansējuma saņemšanas fakts apliecina 2024. gada ieņēmumu atzīšanas pamatotību.

Ar mērķi uzskatāmi parādīt finanšu pārskatā kopējo atzīto finanšu līdzsvara maksājumu LDz Apvienoto ienākumu pārskatā tiek uzrādīta papildu kolonna "2024. gada rezultāts pirms finanšu līdzsvara maksājumiem" un kolonna "2023. gada rezultāts pirms finanšu līdzsvara maksājumiem". Šīs informācijas atklāšanu neparedz Starptautisko finanšu pārskatu standartu (SFPS) prasības, un tā sniegta kā papildu rādītājs ar mērķi atklāt informāciju finanšu pārskatos attiecībā uz LDz peļņu vai zaudējumiem, lai atbilstoši Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļai zaudējumu kompensēšanai saņemtu valsts finansējumu VAS "Latvijas dzelzceļš" finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

Norit darbs ar Satiksmes ministriju pie jauna līguma sagatavošanas VAS "Latvijas dzelzceļš" finanšu līdzsvara nodrošināšanai, jo 2018. gadā noslēgtais Daudz gadu līgums zaudēja spēku 2022. gada 31. decembrī.

Lai arī pastāv pārliecība par finanšu līdzekļu saņemšanu, pastāv nenoteiktība attiecībā uz LDz nepieciešamo papildu finanšu līdzekļu saņemšanas laiku. Šī nenoteiktība attiecas gan uz līdzekļiem, lai kompensētu dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas un atjaunošanas izmaksas pilnā apmērā sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai visa 2025. gada laikā, gan uz līdzekļiem LDz finanšu līdzsvara nodrošināšanai.

Neskatoties uz šo nenoteiktību, LDz Vadība uzskata, ka finanšu pārskatu sagatavošanā ir piemērojams darbības turpināšanas princips, kas pamatots LDz stratēģijas un rīcības plāna apstiprināšanu, ar jaunā Koncerna biznesa modeļa īstenošanu, un organizatorisko un tehnoloģisko procesu pārskatīšanu, kas rezultēsies izmaksu samazināšanā nākotnē. LDz galvenais uzdevums ir nodrošināt valsts publiskās lietošanas dzelzceļa infrastruktūras pārvaldīšanu un drošus, augstas kvalitātes un efektīvus dzelzceļa un loģistikas pakalpojumus valsts, sabiedrības un Latvijas tautsaimniecības interesēs, līdz ar to uzskatām, ka Dzelzceļa likuma 9. panta 4. daļā noteikto nosacījumu izpilde netiks kavēta. Līdz ar to finanšu pārskati ir sagatavoti, piemērojot darbības turpināšanas principu, un tajos nav veikti labojumi, tai skaitā aktīvu un saistību pārvērtēšana, kas varētu būt nepieciešami, ja pārskatu sagatavošanā netiktu piemērots darbības turpināšanas princips.

39. NOTIKUMI PĒC PĀRSKATA GADA BEIGĀM

Kopš pārskata gada beigām nav bijuši notikumi, kam būtu būtiska ietekme uz 2024. gada finanšu pārskatos uzrādīto informāciju.

Rīgā, datums skatāms laika zīmogā

Valdes priekšsēdētājs

A.Grinbergs

Valdes loceklis

R.Plavnieks

Valdes loceklis

M.Keņģis

Gada pārskatu sagatavoja VAS "Latvijas dzelzceļš" Finanšu direkcija:
Finanšu direktore

T.Labzova -Ceicāne

Šis dokuments ir elektroniski parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

KPMG Baltics SIA
Roberta Hirša iela 1,
Rīga, LV-1045
Latvija

T: + 371 67038000
kpmg.com/lv
kpmg@kpmg.lv

Neatkarīgu revidentu ziņojums

VAS “Latvijas dzelzceļš” akcionāram

Ziņojums par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem

Esam veikuši VAS “Latvijas dzelzceļš” (“Sabiedrība”) pievienotajā gada pārskatā ietverto finanšu pārskatu no 15. līdz 59. lapai revīziju. Pievienotie finanšu pārskati ietver:

- apvienoto ienākumu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī,
- pārskatu par finanšu stāvokli 2024. gada 31. decembrī,
- pašu kapitāla izmaiņu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī,
- naudas plūsmu pārskatu par gadu, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī, kā arī
- finanšu pārskatu pielikumu, kas ietver būtisko grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju.

Mūsaprāt, pievienotie finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par VAS “Latvijas dzelzceļš” finansiālo stāvokli 2024. gada 31. decembrī un par tās darbības finanšu rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzās 2024. gada 31. decembrī, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS grāmatvedības standartiem.

Atzinuma pamatojums

Atbilstoši LR Revīzijas pakalpojumu likumam mēs veicām revīziju saskaņā ar LR atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem (turpmāk - SRS). Mūsu pienākumi, kas noteikti šajos standartos, ir turpmāk aprakstīti mūsu ziņojuma sadaļā *Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju*.

Mēs esam neatkarīgi no Sabiedrības saskaņā ar Starptautiskās Grāmatvežu ētikas standartu padomes izstrādātā Starptautiskā Profesionālu grāmatvežu ētikas kodeksa (tostarp Starptautisko neatkarības standartu) (SGĒSP kodekss) prasībām un LR Revīzijas pakalpojumu likumā iekļautajām neatkarības prasībām, kas ir piemērojamas mūsu veiktajai finanšu pārskatu revīzijai Latvijas Republikā. Mēs esam ievērojuši arī SGĒSP kodeksā un LR Revīzijas pakalpojumu likumā noteiktos pārējos profesionālās ētikas principus un objektivitātes prasības.

Mēs uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi dod pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam.

Citi apstākļi

Atbilstošā iepriekšējā perioda salīdzinošā informācija ir balstīta uz Sabiedrības finanšu pārskatiem par gadu, kas beidzās 2023. gada 31. decembrī, un kuru revīziju veica citi revidenti, kas 2024. gada 27. martā izsniedza atzinumu bez iebildēm.

Ziņošana par citu informāciju

Par citu informāciju atbild Sabiedrības vadība. Citu informāciju veido:

- vadības ziņojums, kas sniegts pievienotajā gada pārskatā no 3. līdz 14. lapai.

KPMG Baltics SIA, Latvijā reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību un KPMG neatkarīgu dalībfirmu, kuras saistītas ar Apvienotajā Karalistē reģistrētu privātu garantiju sabiedrību “KPMG International Limited”, globālās organizācijas dalībfirmu.

Mūsu atzinums par finanšu pārskatiem neattiecas uz gada pārskatā ietverto citu informāciju, un mēs nesniedzam par to nekāda veida apliecinājumu, izņemot to kā norādīts mūsu ziņojuma sadaļā *Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām*.

Saistībā ar finanšu pārskatu revīziju mūsu pienākums ir iepazīties ar citu informāciju un, to darot, izvērtēt, vai šī cita informācija būtiski neatšķiras no finanšu pārskatu informācijas vai no mūsu zināšanām, kuras mēs ieguvām revīzijas gaitā, un vai tā nesatur cita veida būtiskas neatbilstības.

Ja, balstoties uz veikto darbu un ņemot vērā revīzijas laikā gūtās ziņas un izpratni par Sabiedrību un tās darbības vidi, mēs secinām, ka citā informācijā ir būtiskas neatbilstības, mūsu pienākums ir ziņot par šādiem apstākļiem. Mūsu uzmanības lokā nav nākuši apstākļi, par kuriem būtu jāziņo.

Uz citu informāciju attiecināmas citas ziņošanas prasības saskaņā ar LR tiesību aktu prasībām

Papildus tam, saskaņā ar LR Revīzijas pakalpojumu likumu mūsu pienākums ir sniegt viedokli, vai Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar tā sagatavošanu reglamentējošā normatīvā akta, LR Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma, prasībām.

Pamatojoties vienīgi uz mūsu revīzijas ietvaros veiktajām procedūrām, mūsaprāt, visos būtiskajos aspektos:

- Vadības ziņojumā par pārskata gadu, par kuru ir sagatavoti finanšu pārskati, sniegtā informācija atbilst finanšu pārskatiem, un
- Vadības ziņojums ir sagatavots saskaņā ar LR Gada pārskatu un konsolidēto gada pārskatu likuma prasībām.

Vadības un personu, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, atbildība par finanšu pārskatiem

Vadība ir atbildīga par tādu finanšu pārskatu, kas sniedz patiesu un skaidru priekšstatu, sagatavošanu saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem SFPS grāmatvedības standartiem, kā arī par tādas iekšējās kontroles sistēmas uzturēšanu, kāda saskaņā ar vadības viedokli ir nepieciešama, lai būtu iespējams sagatavot finanšu pārskatus, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības.

Sagatavojot finanšu pārskatus, vadības pienākums ir izvērtēt Sabiedrības spēju turpināt darbību, pēc nepieciešamības sniedzot informāciju par apstākļiem, kas saistīti ar Sabiedrības spēju turpināt darbību un darbības turpināšanas principa piemērošanu, ja vien vadība neplāno Sabiedrības likvidāciju vai tās darbības izbeigšanu, vai arī tai nav citas reālas alternatīvas kā Sabiedrības likvidācija vai darbības izbeigšana.

Personas, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, ir atbildīgas par Sabiedrības finanšu pārskatu sagatavošanas procesa uzraudzību.

Revidentu atbildība par finanšu pārskatu revīziju

Mūsu mērķis ir iegūt pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskati kopumā nesatur kļūdas vai krāpšanas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, un sniegt revidentu ziņojumu, kurā izteikts atzinums. Pietiekama pārliecība ir augsta līmeņa pārliecība, bet tā negarantē, ka revīzijā, kas veikta saskaņā ar SRS, vienmēr tiks atklāta būtiska neatbilstība, ja tāda pastāv. Neatbilstības var rasties krāpšanas vai kļūdas dēļ, un tās ir uzskatāmas par būtiskām, ja var pamatoti uzskatīt, ka tās katra atsevišķi vai visas kopā varētu ietekmēt saimnieciskos lēmumus, ko lietotāji pieņem, balstoties uz šiem finanšu pārskatiem.

Veicot revīziju saskaņā ar SRS, visa revīzijas procesa gaitā mēs izdarām profesionālus spriedumus un saglabājam profesionālo skepticismu. Mēs arī:

- identificējam un izvērtējam riskus, ka finanšu pārskatos varētu būt krāpšanas vai kļūdas dēļ izraisītas būtiskas neatbilstības, izstrādājam un veicam revīzijas procedūras šo risku mazināšanai, kā arī iegūstam revīzijas pierādījumus, kas sniedz pietiekamu un atbilstošu pamatojumu mūsu atzinumam. Risks, ka netiks atklātas būtiskas neatbilstības krāpšanas dēļ, ir augstāks nekā risks, ka netiks atklātas kļūdas izraisītas neatbilstības, jo krāpšana var ietvert slepenas norunas, dokumentu viltošanu, informācijas neuzrādīšanu ar nodomu, informācijas nepatiesu atspoguļošanu vai iekšējās kontroles pārkāpumus;
- iegūstam izpratni par iekšējo kontroli, kas ir būtiska revīzijas veikšanai, lai izstrādātu konkrētajiem apstākļiem atbilstošas revīzijas procedūras, bet nevis, lai sniegtu atzinumu par Sabiedrības iekšējās kontroles efektivitāti;
- izvērtējam pielietoto grāmatvedības politiku atbilstību un grāmatvedības aplēšu un attiecīgās vadības uzrādītās informācijas pamatotību;
- izdarām secinājumu par vadības piemērotā darbības turpināšanas principa atbilstību, un, pamatojoties uz iegūtajiem revīzijas pierādījumiem, par to, vai pastāv būtiska nenoteiktība attiecībā uz notikumiem vai apstākļiem, kas var radīt nozīmīgas šaubas par Sabiedrības spēju turpināt darbību. Ja mēs secinām, ka būtiska nenoteiktība pastāv, revidentu ziņojumā tiek vērsta uzmanība uz finanšu pārskatos sniegto informāciju par šiem apstākļiem, vai, ja šāda informācija nav sniegta, mēs sniedzam modificētu atzinumu. Mūsu secinājumi ir pamatoti ar revīzijas pierādījumiem, kas iegūti līdz revidentu ziņojuma datumam. Tomēr nākotnes notikumu vai apstākļu ietekmē Sabiedrība savu darbību var pārtraukt;
- izvērtējam vispārēju finanšu pārskatu struktūru un saturu, ieskaitot atklāto informāciju un skaidrojumus pielikumā, un to, vai finanšu pārskati patiesi atspoguļo pārskatu pamatā esošos darījumus un notikumus.

Mēs sazināties ar personām, kurām uzticēta Sabiedrības pārraudzība, un, cita starpā, sniedzam informāciju par plānoto revīzijas apjomu un laiku, kā arī par svarīgiem revīzijas novērojumiem, tajā skaitā par būtiskiem iekšējās kontroles trūkumiem, kādus mēs identificējam revīzijas laikā.

KPMG Baltics SIA
Licence Nr. 55

Armine Movsisjana
Valdes priekšsēdētāja
Zvērināta revidente
Sertifikāta Nr. 178
Rīga, Latvija

2025. gada 17. aprīlī

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU